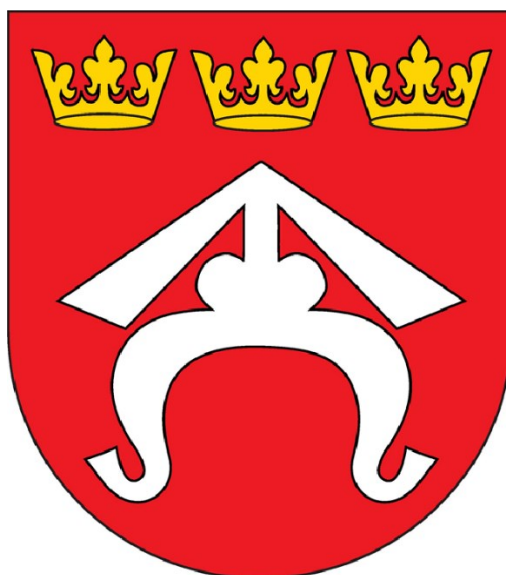

EDYCJA DO WYŁOŻENIA DO PUBLICZNEGO WGLĄDU
WÓJT GMINY DĘBNO

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA
NA ŚRODOWISKO**

**DO II ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY DĘBNO**

ZESPÓŁ AUTORSKI:

- **mgr inż. arch. Magdalena Czechowska** – główny projektant
uprawniona do sporządzania studium i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na podstawie art. 5 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, uprawniona do sporządzania prognoz oddziaływania na środowisko na podstawie art. 74a ust. 2 pkt 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko
- **mgr inż. arch. Magdalena Fajkosz** – członek Małopolskiej Okręgowej Izby Architektów RP MP-1561
uprawniona do sporządzania studium i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na podstawie art. 5 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym
- **mgr inż. Aleksandra Józefaciuk** – specjalista do spraw zagadnień przestrzennych

KRAKÓW – STYCZEŃ 2024 r.

SPIS TREŚCI

1. INFORMACJE OGÓLNE	4
1.1 PODSTAWA PRAWNA.....	10
1.2 MATERIAŁY WYJŚCIOWE DOKUMENTACYJNE.....	11
2. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH DOKUMENTU, POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI	13
2.1 ZAKRES MERYTORYCZNY PROGNOZY.....	13
2.2 CEL SPORZĄDZANIA PROGNOZY	15
2.3 POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI	15
3. METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	18
4. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI ICH PRZEPROWADZANIA	19
5. CHARAKTERYSTYKA PROJEKTU ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.....	19
6. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO OBSZARU OBJĘTEGO ZMIANĄ STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.....	20
6.1 CHARAKTERYSTYKA POWIĄZAŃ FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNYCH.....	20
6.2 ZASOBY ŚRODOWISKA NATURALNEGO.....	27
7. STAN ZASOBÓW I FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA, ODPORNOŚĆ NA DEGRADACJĘ I ZDOLNOŚĆ DO REGENERACJI	46
7.1 NATURALNE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKOWE.....	46
7.2 ANTROPOGENICZNE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKOWE.....	49
8. USTALENIA PROJEKTU ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.....	56
8.1 PODSTAWOWE ZASADY ZAGOSPODAROWANIA OBSZARU	56
8.2 PRZEZNACZENIE TERENÓW I ZASADY ICH ZAGOSPODAROWANIA.....	57
9. EKOFIZJOGRAFICZNE UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	57
10. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	57
11. PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.....	57
12. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ SPOSOBU, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU	58
12.1 AKTY PRAWNE I DOKUMENTY MIĘDZYNARODOWE	58
12.2 STRATEGICZNE I PLANISTYCZNE DOKUMENTY O RANDZE KRAJOWEJ.....	60
12.3 DOKUMENTY REGIONALNE, POWIATOWE I GMINNE	61

13. SZCZEGÓŁOWA OCENA WPŁYWU USTALEŃ ZMIANY STUDIUM NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TYCH OBSZARÓW.....	69
13.1 POWIERZCHNIA ZIEMII I GLEBY	71
13.2 POWIETRZE ATMOSFERYCZNE I KLIMAT	71
13.3 WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE.....	71
13.4 ZASOBY I RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA.....	72
13.5 WALORY KRAJOBRAZOWE I ZABYTKI.....	73
13.6 BEZPIECZENSTWO I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW	73
13.7 WPŁYW REALIZACJI PROJEKTU STUDIUM NA OBSZARY PRAWNIE CHRONIONE	73
14. MOŻLIWE TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO	76
15. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ PRZYJĘTYCH W PROJEKCIE STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	76
16. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	76
OŚWIADCZENIE WYKONAWCY	78

1. INFORMACJE OGÓLNE

Niniejszą prognozę oddziaływania na środowisko opracowano do projektu **II zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Dębno**. Dokument procedowany jest w oparciu o Uchwałę Nr VI/454/2022 Rady Gminy Dębno z dnia 24 maja 2022 r. w sprawie: *przystąpienia do sporządzenia II zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Dębno*.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest podstawowym, strategicznym dokumentem planistycznym każdej gminy. Jest ono klasyfikowane jako tzw. akt kierownictwa wewnętrznego - dokument, który nie jest aktem prawa miejscowego, a jego celem jest określenie polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego, po uprzednim rozpoznaniu uwarunkowań rozwoju gminy. Zgodnie z art. 9 ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ustalenia studium są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych. Studium ma charakter ogólny i kierunkowy, stwarzając ramy dla swobody planowania miejscowego, przy uwzględnieniu warunków i potrzeb lokalnych. Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1372) sporządzanie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego należy do zadań własnych gminy.

Do sporządzenia II zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Dębno przystąpiono na podstawie dokumentu przyjętego Uchwałą Nr I/135/2001 Rady Gminy Dębno dnia 23 marca 2001 r. z późniejszymi zmianami.

Zgodnie z ww. uchwałą o przystąpieniu, opracowaniem II zmiany studium uwarunkowania i kierunków zagospodarowania przestrzennego obejmuje:

- zasady lokalizacji inwestycji z zakresu odnawialnych źródeł energii;
- zmiany i uzupełnienia ustaleń w zakresie wskaźników urbanistycznych;
- uzupełnienia ustaleń w zakresie odstępstw oraz interpretacji zapisów studium na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Podstawę prawną przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko stanowi art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. 2022 poz. 1029 z późn. zm.), a także art. 46 ust. 2 ustawy, określający, iż przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagane jest także w przypadku wprowadzania zmian obowiązujących dokumentów.

Sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko jest jednym z elementów postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Przez pojęcie strategiczna ocena oddziaływania na środowisko rozumie się postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityk, strategii, planów lub programów. Według ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko art. 3 ust. 1 pkt 14 (t.j. Dz.U. z 2022 poz. 1029 z późn. zm.) obejmujące w szczególności:

- uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko,
- sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko,
- uzyskanie wymaganych ustawą opinii i uzgodnień,
- zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu.

W fazie wstępnej związanej z opracowywaniem planów miejscowych, Wójt Gminy Dębno wystąpił o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko do organów właściwych w sprawach opiniowania i uzgadniania w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Niniejszy dokument wypełnia zakres uzgodniony przez **Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Brzesku** oraz **Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie**.

Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny w Brzesku uzgodnił pismem znak:
NZ.90831.13.2023 z dnia 13.03.2023 r.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Krakowie uzgodnił pismem znak:
ST-I.411.2.3.2023.DK z dnia 07.03.2023 r.

**PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
w Brzesku**

Brzesko, dnia 13 marca 2023 r.

NZ.90831.13.2023

Wójt Gminy Dębno
Wola Dębińska 240, 32-852 Dębno

Opinia sanitarna

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Brzesku działając na podstawie art. 3 pkt. 1, 1a i art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 1985 roku *o Państwowej Inspekcji Sanitarnej* (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r., poz. 338), w związku z art. 53 ust. 1 i art. 58 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 2 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* (tekst jedn. Dz.U. z 2022 r., poz. 1029 z późn. zm.), po rozpoznaniu wniosku Wójta Gminy Dębno, występującego w piśmie z dnia 9 lutego 2023 r. (wpł. 17.02.2023 r.; znak: WIGOŚ.6720.1.3.2023.TO) o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko, przygotowywanej dla projektu *II zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Dębno*, sporządzanego na podstawie uchwały nr VI/454/2022 Rady Gminy Dębno z dnia 24 maja 2022 r. *w sprawie: przystąpienia do sporządzenia II zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Dębno*,

uzgadnia

zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu *II zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Dębno*, wskazując potrzebę uwzględnienia w przedmiotowej prognozie niżej określonych informacji:

- zakres merytoryczny prognozy oddziaływania na środowisko dla zamierzeń planistycznych objętych przedmiotowym projektem winien zawierać kompletne rozwinięcie zagadnień określonych jako obligatoryjne do uwzględnienia w prognozach i wskazanych w art. 51 ust. 2 i art. 52 ustawy z dnia 2 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko*,
- stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie opracowywanej dla przedmiotowego projektu powinien być adekwatny do skali zamierzenia, szczegółowo analizować przewidywany wpływ przyjętej w nim formuły zagospodarowania terenu gminy na warunki bytowe mieszkańców obecnie zasiedlających, jak też mogących zasiedlać w przyszłości tereny o przeznaczeniu mieszkalnym, zlokalizowane w najbliższym sąsiedztwie obszarów objętych planowanymi zmianami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Dębno. Jako szczególnie istotne elementy składowe informacji zawartych w opracowywanej prognozie należy uwzględnić te aspekty oddziaływań środowiskowych przedsięwzięcia, które zostały

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Brzesku
32-800 Brzesko, ul. Okocimska 44
<https://www.gov.pl/web/psse-brzesko> e-mail: psse.brzesko@sanepid.gov.pl
adres skrytki na ePUAP: /pssebrzesko/skrytka
centrala tel.: (+48) 14 66 30 743, 14 68 61 270
sekretariat PPIS tel.: (+48) 14 66 30 743 wew. 101, fax: (+48) 14 68 63 310 wew. 116
REGON: 000599445 / NIP: 869-10-70-868

zaakcentowane w treści uzasadnienia niniejszej opinii jako najbardziej prawdopodobny wymiarze higieniczno-zdrowotnym skutek wprowadzenia projektowanych założeń planistycznych.

Uzasadnienie

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Brzesku dokonując analizy przedłożonej dokumentacji ustalił, iż tereny objęte planowanymi zmianami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Dębno obejmą określenie zasad lokalizacji inwestycji z zakresu odnawialnych źródeł energii, zmiany i uzupełnienia ustaleń w zakresie wskaźników urbanistycznych, jak też uzupełnienia ustaleń w zakresie odstępstw oraz interpretacji zapisów studium na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Mając na uwadze ustalony jak wyżej zakres zmian wcześniej przyjętej koncepcji planistycznej, w opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Brzesku problemami, które powinny zostać poddane szczególnie gruntownej analizie w przygotowywanej prognozie będą zagadnienia związane z przewidywaną zmianą warunków aerosanitarnych i klimatu akustycznego w obszarze objętym przedmiotowymi zmianami, w szczególności związane z funkcjonowaniem Infrastruktury, w tym komunikacyjnej, obsługującej dostęp i eksploatację odnawialnych źródeł energii. Wymiernym efektem analizy o jakiej mowa powyżej powinna być prognoza wielkości emisji zanieczyszczeń powietrza i poziomu oddziaływania akustycznego wraz z wynikającą z powyższego oceną jakościową i ilościową skutków jakie analizowane czynniki mogą, czy też będą wywierać na warunki życia ludzi, zasiedlających zabudowę mieszkalną. Ponadto, jako wiążący tematycznie zakres prognozy, konieczny do poddania szczegółowej analizie w przedmiotowym opracowaniu pozostaje wykaz zagadnień określonych w art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko.

Uwzględniając powyższe, postanowiono jak w sentencji.

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, następnym etapem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest skierowanie przez Wnioskodawcę do zaopiniowania projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko właściwym organom, o których mowa w art. 57 i 58 przywołanej wyżej ustawy.

Niniejsza opinia nie jest efektem postępowania administracyjnego w rozumieniu art. 15 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r., poz. 2000 z późn. zm.) i w związku z powyższym nie przysługuje od niej środek odwoławczy.

Państwowy Powiatowy
 Inspektor Sanitarny w Brzesku

mgr Dorota Żak
 Dokument podpisany elektronicznie

Podpis elektroniczny zweryfikowany w dniu **13.03.2023**
 wynik weryfikacji:
 ważny / nieważny / brak możliwości weryfikacji

INSPEKTOR

podpis sporządzającego wydruk .....
 Kamila Drużkowska-Mytnik

Otrzymuje:

- 1× Adresat (via: ePUAP)
- 1× Sekcja Nadzoru Higieny Komunalnej w m. (egzemplarz w postaci dokumentu elektronicznego)
- 1× aa

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W KRAKOWIE**

ST-I.411.2.3.2023.DK

Tarnów, 7 marca 2023 r.

Wójt Gminy Dębno

dotyczy: uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie dla projektu II zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Dębno

W odpowiedzi na pismo znak: WIGOŚ.6720.1.2.2023.TO z dnia 09.02.2023 roku przesłane na elektroniczną skrzynkę podawczą RDOŚ w Krakowie (w dniu 17.02.2023r.), w sprawie uzgodnienia w oparciu o art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r., poz. 1029 ze zm.) zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu II zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Dębno [dalej: suikzp],

uzgadniam

zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko [dalej: prognoza], w pełnym zakresie wynikającym z art. 51 ust. 2 i 52 ww. ustawy.

Projekt zmiany suikzp sporządzony zostanie zgodnie z Uchwałą Nr VI/454/2022 Rady Gminy Dębno z dnia 24 maja 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia II zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Dębno. Zakres zmiany obejmuje zasady lokalizacji inwestycji z zakresu odnawialnych źródeł energii, zmiany i uzupełnienia w zakresie wskaźników urbanistycznych, uzupełnienia w zakresie odstępstw oraz interpretacji zapisów studium na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Prognoza oddziaływania na środowisko powinna ilustrować skutki, które w przyszłości mogą wynikać z przyjęcia zmiany suikzp i służyć możliwościom minimalizowania negatywnego oddziaływania inwestycji na środowisko oraz powinna być oparta na aktualnej wiedzy i doświadczeniu. Podstawą właściwie przygotowanej prognozy powinno być prawidłowe rozpoznanie stanu przyrody żywej, oparte na aktualnych inwentaryzacjach przyrodniczych. Prognoza dokonując analiz i prognozując wpływ zmiany suikzp na środowisko, winna bazować przede wszystkim na aktualnym opracowaniu ekofizjograficznym oraz innych, aktualnych opracowaniach przyrodniczych dotyczących przedmiotowego obszaru.

Podczas opracowywania prognozy oddziaływania na środowisko dla przedmiotowej zmiany suikzp oraz zapisów, należy wziąć pod uwagę ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów leśnych, nieleśnych i wodnych oraz zakazy wynikające z uchwał: nr

---

Wydział Spraw Terenowych w Tarnowie, al. Solidarności 5-9, 33-100 Tarnów
tel./faks (14) 696 32 43
e-mail: sekretariat.tarnow@krakow.rdos.gov.pl; <https://www.gov.pl/web/rdos-krakow>

XLV/693/18 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 29 stycznia 2018 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Wschodniego Pogórza Wiśnickiego (Dz. Urz. Woj. Małop. z dnia 9 lutego 2018 r. poz. 1166 ze zm.), nr XLIX/767/18 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 28 maja 2018 r. w sprawie Bratucickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Małop. z dnia 12.06.2018 r. poz. 4247 ze zm.) i nr XLVI/713/18 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 26 lutego 2018 r. w sprawie Radłowsko-Wierzchosławickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2018 r. poz. 1703 ze zm.).

W prognozie należy w szczególności ocenić, czy realizacja danego kierunku zagospodarowania terenu nie złamie zakazów obowiązujących na ww. obszarze (m.in. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, dokonywania zmian stosunków wodnych, likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, lokalizowania obiektów budowlanych w odległości mniejszej od określonej w Uchwale dopuszczalnej odległości od linii brzegowej rzek i naturalnych zbiorników wodnych).

Prognozę wraz załącznikiem graficznym przygotowanym w wersji elektronicznej oraz projektem II zmiany suikzp (tekst i mapa w odpowiedniej skali) należy złożyć do zaopiniowania na elektroniczną skrzynkę podawczą RDOŚ w Krakowie (/RDOS12/skrytka).

Ponadto uprzejmie proszę o załączenie aktualnego opracowania ekofizjograficznego wykonanego dla II zmiany suikzp.

Z up. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Krakowie

mgr inż. Paweł Kozioł
Naczelnik Wydziału Spraw Terenowych w Tarnowie
podpis elektroniczny

Otrzymują:

1. adresat (wysyłka ePUAP)
2. ST-I. aa

07.03.2023

Podpis elektroniczny zweryfikowany w dniu .....
wynik weryfikacji:
ważny / nieważny / brak możliwości weryfikacji

podpis sporządzającego wydruk .....

INSPEKTOR
Kamila Drużkowska-Mytnik

1.1 PODSTAWA PRAWNA

Podstawę prawną wykonania prognozy stanowi art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2022 poz. 1029 z późn. zm.), a także art. 46 ust. 2 ustawy, określający, iż przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagane jest także w przypadku wprowadzania zmian obowiązujących dokumentów.

Pozostałe akty prawne uwzględnione w opracowaniu:

- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. 2022 poz. 503 z późn. zm.) oraz Rozporządzenia Ministra Infrastruktury towarzyszące ww. ustawie,
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. 2021 poz. 1973 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 916 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz.U. 2022 poz. 840);
- ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz.U. 2021 poz. 1326 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (t.j. Dz.U. 2022 poz. 1693 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz.U. 2022 poz. 1072 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz.U. 2022 poz. 699);
- ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz.U. 2021 poz. 2233 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz.U. 2021 poz. 2351 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j. Dz.U. 2021 poz. 485);
- ustawa z 28 września 1991 r. o lasach (tj. Dz.U. 2022 poz. 672);
- ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz.U. 2021 poz. 1899 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z 22 stycznia 2014 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. 2014 poz. 112);
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. 2022 poz. 1225);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 października 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. 2021 poz. 845);
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz.U. 2020 poz. 2279);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. 2012 poz. 914),
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2019 poz. 2448),
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz.U. 2019 poz. 2148),
- Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 18 grudnia 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2020 poz. 26),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. 2014 poz. 1409),

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2014 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz.U. 2014 poz. 1713),
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz.U. 2019 poz. 1311),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839),
- Rozporządzenie Wojewody Małopolskiego Nr 76/05 z dnia 27 grudnia 2005 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Wschodniego Pogórza Wiśnickiego (Dz. Urz. z 2006 r. Nr 126, poz. 800);
- Uchwała Nr XLV/693/18 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 29 stycznia 2018 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Wschodniego Pogórza Wiśnickiego (Dz. Urz. z 2018r. poz. 1166);
- Rozporządzenie Wojewody Małopolskiego Nr 75/05 z dnia 27 grudnia 2005 r. w sprawie Radłowsko-Wierzchosławickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. z 2006 r. Nr 126, poz. 799);
- Uchwała Nr XXIX/402/16 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 28 października 2016 roku w sprawie Radłowsko-Wierzchosławickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. z 2016 r. poz. 6432);
- Rozporządzenie Wojewody Małopolskiego Nr 71/05 z dnia 27 grudnia 2005 r. w sprawie Bratucickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. z 2006 r. Nr 126, poz. 795);
- Uchwała Nr XLIX/767/18 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 28 maja 2018 roku w sprawie Bratucickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. z 2018 r. poz. 4247).

1.2 MATERIAŁY WYJŚCIOWE DOKUMENTACYJNE

Podstawowymi materiałami dokumentacyjnymi, które posłużyły do opracowania niniejszej prognozy był wypis i wyrys ustaleń obowiązującego dotychczas Studium zatwierdzonego Uchwałą Nr I/135/2001 Rady Gminy Dębno dnia 23 marca 2001 r., zmienionego uchwałą Nr II/266/2010 Rady Gminy Dębno z dnia 26 lutego 2010 r., uchwałą Nr IV/365/2014 Rady Gminy Dębno z dnia 27 maja 2014 r., uchwałą Nr III/60/2019 Rady Gminy Dębno z dnia 27 lutego 2019 roku oraz uchwałą Nr I/405/2022 Rady Gminy Dębno z dnia 28 stycznia 2022 roku.

Pod uwagę wzięto również obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego dla poszczególnych miejscowości gminy przy uwzględnieniu punktowych zmian planów, według listy zamieszczonej poniżej.

Obowiązujące plany zagospodarowania przestrzennego wraz z ich zmianami na terenie gminy Dębno:

- Uchwała Nr II/133/2004 Rady Gminy Dębno z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie uchwalenia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Dębno;
- Uchwała Nr II/152/2012 Rady Gminy Dębno z dnia 29 marca 2012 r. w sprawie uchwalenia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Dębno dla obrębu Jastew;
- Uchwała Nr II/334/2014 Rady Gminy Dębno z dnia 18 marca 2014 r. w sprawie uchwalenia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Dębno dla obrębu Sufczyn;

- Uchwała Nr II/337/2014 Rady Gminy Dębno z dnia 18 marca 2014 r. w sprawie uchwalenia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Dębno dla obrębu Wola Dębińska;
- Uchwała Nr II/342/2014 Rady Gminy Dębno z dnia 18 marca 2014 r. w sprawie uchwalenia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Dębno dla obrębu Dębno;
- Uchwała Nr II/48/2015 Rady Gminy Dębno z dnia 27 lutego 2015 r. w sprawie uchwalenia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Dębno dla obrębu Porąbka Uszewska;
- Uchwała Nr IV/67/2015 Rady Gminy Dębno z dnia 27 kwietnia 2015 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru „oczyszczalnia ścieków Maszkienice”;
- Uchwała Nr II/261/2017 Rady Gminy Dębno z dnia 3 marca 2017 r. w sprawie „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – OSIEDLE (Wola Dębińska);
- Uchwała Nr II/262/2017 Rady Gminy Dębno z dnia 3 marca 2017 r. w sprawie „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – OBSZAR PRZY DRODZE KRAJOWEJ (Wola Dębińska)”;
- Uchwała Nr II/263/2017 Rady Gminy Dębno z dnia 3 marca 2017 r. w sprawie uchwalenia Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu występowania złoża kruszywa naturalnego „Maszkienice”, zlokalizowanego w miejscowości Maszkienice;
- Uchwała Nr VIII/312/2017 Rady Gminy Dębno z dnia 29 sierpnia 2017 r. w sprawie uchwalenia Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – PRZY OCZYSZCZALNI (Wola Dębińska);
- Uchwała Nr II/417/2022 Rady Gminy Dębno z dnia 25 lutego 2022 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego o nazwie „złóże Maszkienice”, zlokalizowanego w miejscowości Maszkienice.

INNE DOKUMENTY W ZAKRESIE PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ OPRACOWANIA:

- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego - zatwierdzony przez Sejmik Województwa Małopolskiego Uchwałą Nr XLVII/732/18/2018 z dnia 26 marca 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. z dnia 18 kwietnia 2018 r., poz. 3215);
- Strategia Rozwoju Województwa „Małopolska 2030” - zatwierdzona przez Sejmik Województwa Małopolskiego Uchwałą Nr XXXI/422/20 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 17 grudnia 2020 r.;
- Wojewódzki program opieki nad zabytkami w Małopolsce na lata 2022-2025 przyjęty uchwałą Nr VI/49/19 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 25 lutego 2019 r.;
- Subregionalny Program Rozwoju do roku 2020 zatwierdzony Uchwałą 1810/15 Zarządu Województwa Małopolskiego z dnia 29 grudnia 2015 roku;
- Powiatowy Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Brzeskiego na lata 2016-2025”, zatwierdzony Uchwałą Nr XI/100/2016 Rady Powiatu Brzeskiego z dnia 2 lutego 2016r.;
- Strategia Rozwoju Gminy Dębno na lata 2021-2030 - zatwierdzona Uchwałą Nr IX/366/2021 Rady Gminy Dębno z dnia 31 sierpnia 2021 r.;
- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dębno na lata 2016-2019 z perspektywą do 2023 roku - zatwierdzona Uchwałą Nr VII/189/2016 Rady Gminy Dębno z dnia 27 czerwca 2016 r.;

- Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Dębno na lata 2016 – 2026, zatwierdzony Uchwałą V/290/2017 Rady Gminy Dębno z dnia 30 maja 2017 r.,
- Raportów o stanie Gminy Dębno,
- Opracowanie ekofizjograficzne dla potrzeb zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Dębno – 2016 r.
- „Raport o stanie środowiska w województwie małopolskim w 2020 roku” - Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie, Kraków 2020 r.;
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie małopolskim. Raport wojewódzki za rok 2021 - Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Kraków 2022 r.;
- „Ocena stanu akustycznego środowiska na terenie województwa małopolskiego w roku 2020”, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Kraków 2021 r.;
- dodatkowych dokumentacji, raportów, materiałów planistycznych, inwentaryzacyjnych, studialnych, dokumentacji hydrogeologicznych i geologicznych, rejestru zabytków i ewidencji dóbr kultury, planu gospodarki odpadami i programów ochrony środowiska – istotnych z punktu widzenia opracowywanego dokumentu.

2. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH DOKUMENTU, POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI

2.1 ZAKRES MERYTORYCZNY PROGNOZY

Zakres merytoryczny prognozy oddziaływania na środowisko jest zgodny z zapisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 1029 z późn. zm.). Zgodnie z przepisami zawartymi w art. 51 ust. 2 przywołanej ustawy:

2. Prognoza oddziaływania na środowisko:

1) zawiera:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
- f) oświadczenie autora, a w przypadku, gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy,
- g) datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku, gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów;

2) określa, analizuje i ocenia:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,

- c) *istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,*
- d) *cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,*
- e) *przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:*
- *różnorodność biologiczną,*
  - *ludzi,*
  - *zwierzęta,*
  - *rośliny,*
  - *wodę,*
  - *powietrze,*
  - *powierzchnię ziemi,*
  - *krajobraz,*
  - *klimat,*
  - *zasoby naturalne,*
  - *zabytki,*
  - *dobry materialne*
  - *z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;*
- 3) *przedstawia:*
- a) *rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,*
- b) *biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.*

Prognoza przedstawia wyniki analiz i ocen w formie opisowej i kartograficznej. W prognozie ocenia się stan i funkcjonowanie środowiska, odporność na degradację i zdolność do regeneracji wynikające z uwarunkowań oraz tendencje do zmian przy braku realizacji ustaleń projektowanego planu miejscowego. Rozpatrywane są także skutki dla środowiska, które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu oraz skutki realizacji ustaleń planu, a także rozwiązania funkcjonalno - przestrzenne. Ponadto projektowane użytkowanie i zagospodarowanie terenów jest rozpatrywane pod kątem zgodności z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska, skuteczności ochrony bioróżnorodności i właściwych proporcji pomiędzy terenami o różnych formach użytkowania. Ocenia się również określone w projekcie planu miejscowego ustalenia wynikające z potrzeb ochrony środowiska, prawidłowości gospodarowania zasobami przyrody oraz ochrony gruntów rolnych i leśnych. Uwzględniane są ponadto zagrożenia dla środowiska i wpływ na zdrowie ludzi, skutki dla istniejących form ochrony przyrody i innych obszarów chronionych, zakres zmian

w krajobrazie oraz możliwość rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko.

Jeżeli zachodzi taka potrzeba w prognozie zawarte są również propozycje innych rozwiązań sprzyjające ochronie środowiska.

2.2 CEL SPORZĄDZANIA PROGNOZY

Podstawowym celem prognozy, opracowywanej równocześnie z projektami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest poszukiwanie i wskazanie możliwości rozwiązań planistycznych najkorzystniejszych dla stanu środowiska, poprzez:

- identyfikację i ocenę najbardziej prawdopodobnych wpływów na biofizyczne i zdrowotne komponenty środowiska określonego obszaru, jakie może wywołać realizacja dyspozycji przestrzennych zawartych w projektach planów miejscowych,
- eliminację ustaleń mogących mieć negatywne skutki dla środowiska lub wpływać na zagrożenie dla zdrowia mieszkańców,
- informację o skutkach wpływu ustaleń planów miejscowych dla środowiska przyrodniczego.

2.3 POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

Celem sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Pcim jest ustalenie optymalnych i racjonalnych kierunków rozwoju Gminy, uwzględniających stan ładu przestrzennego, zasady jego ochrony i zasady zrównoważonego rozwoju. Szczególny nacisk położono na kontynuację kierunków zagospodarowania przestrzennego wyznaczonych w obowiązujących dokumentach planistycznych. Studium nie stanowi podstawy do wydawania decyzji administracyjnych, natomiast jako podstawowy dokument dla koordynacji działań samorządu lokalnego, winien uwzględniać potrzeby społeczności lokalnej, koordynować przyszłe prace planistyczne i zapewniać spójność planów miejscowych, poprzez określenie różnorodnych uwarunkowań oraz zasad kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu. Ustalenia Studium są wiążące dla sporządzanych na jego podstawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub ich zmian.

Na zagospodarowanie przestrzenne decydujący wpływ ma polityka zawarta w:

- Polityka Ekologiczna Państwa 2030,
- „Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego” (zatwierdzonym przez Sejmik Województwa Małopolskiego Uchwałą Nr XLVII/732/18/2018 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 26 marca 2018 r.),
- „Strategia Rozwoju Województwa „Małopolska 2030” (zatwierdzona przez Sejmik Województwa Małopolskiego Uchwałą Nr XXXI/422/20 z dnia 17 grudnia 2020 r.),
- „Program Strategiczny Ochrona Środowiska” (zatwierdzonym przez Sejmik Województwa Małopolskiego Uchwałą Nr XLVIII/684/21 z dnia 27 grudnia 2021r.),
- „Powiatowy Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Brzeskiego na lata 2016-2025”,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Dębno, zatwierdzonego Uchwałą Nr I/135/2001 Rady Gminy Dębno dnia 23 marca 2001 r. z późn. zm..

Polityka Ekologiczna Państwa 2030

Wybrane cele i kierunki działania, istotne dla obszaru opracowania:

- likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania – program rządowy „Czyste powietrze”,
- zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód,
- ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb,
- adaptacja do zmian klimatu i zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych,
- edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego

Analiza uwarunkowań rozwoju oraz trendów zmian w zagospodarowaniu przestrzennym Małopolski pozwala wyodrębnić obszary charakteryzujące się podobnymi cechami zagospodarowania przestrzennego, pewną spójnością przyrodniczą i krajobrazową, wewnętrzną spójnością gospodarczą oraz wspólnotą wyzwań rozwojowych, przed którymi stają. Analiza przestrzenna takich całości ma kluczowe znaczenie dla nowoczesnego rozumienia polityki rozwoju, w którym dominuje zintegrowane podejście terytorialne.

Charakteryzuje się ono ukierunkowaniem na wykorzystanie endogenicznych potencjałów terenów, określonych funkcjonalnie, integracją działań publicznych w wymiarze przestrzennym oraz wielopoziomowym systemem zarządzania.

Podczas strukturyzacji przestrzeni Małopolski dokonano podziału wewnętrznych terytoriów zgodnie z funkcjonującym układem statystycznym subregionów i realnymi zasięgami oddziaływań głównych ośrodków usługowych. I tak Gmina Dębno zlokalizowana jest na obszarze „Klinu Rozwojowego”, terytorium Klin 3.

Obszar ten powinien skupiać się w szczególności na przyciąganiu nowych inwestycji, zwłaszcza w zakresie przemysłu, transportu, logistyki, a tym samym zwiększenia liczby i podniesienia jakości miejsc pracy. Zwłaszcza istotne jest to dla miast, które utraciły znaczną część swojej bazy ekonomicznej albo przeżywają negatywne procesy „kurczenia się” i starzenia ich populacji.

Obszar „Klina” stanowi idealną lokalizację dla centrów logistycznych i intermodalnych węzłów transportowych – toteż należy dla nich w planowaniu miejscowym tworzyć przestrzenne warunki.

Pozostałe istotne działania planistyczne to:

- zabezpieczenie w lokalnych aktach planistycznych miejsc pod parkingi P+R w rejonach stacji kolejowych,
- dostosowanie sieci dróg lokalnych do potrzeb transportu kolejowego oraz poprawa dostępności węzłów autostradowych;
- opracowanie koncepcji programowo-przestrzennej rozwoju otoczenia jeziora Mucharskiego;
- objęcie parkami kulturowymi najważniejszych zespołów urbanistycznych, zwrócenie uwagi na punkty kolizyjne układu przestrzennego i systemu wielkiej infrastruktury;
- opracowanie programów rewitalizacji miast lub ich części, zwłaszcza ośrodków subregionalnych (Tarnowa, Chrzanowa-Oświęcimia) i powiatowych (Olkusza, Wadowic, Bochni, Brzeska i Myślenic);
- wyprowadzenie dróg wojewódzkich poza obręb zabytkowych centrów miast;
- zwiększenie oferty terenowej parków przemysłowych i SAG-ów;
- wytyczenie terenów pod zorganizowane/wspierane ze środków publicznych budownictwo mieszkaniowe.

Strategia Rozwoju Województwa „Małopolska 2030” będąca efektem współpracy pomiędzy władzami samorządowymi a społeczeństwem przedstawia bardziej szczegółowe rozwiązania i cele zdefiniowane w dokumentach strategicznych najwyższego szczebla administracyjnego – krajowego.

Strategia przedstawia wizję województwa, jako regionu rozwijającego się w sposób zrównoważony przy poszanowaniu środowiska naturalnego.

Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego zakłada podjęcie działań w ramach 5 obszarów:

- **Obszar I – Małopolsanie** - obejmuje działania na rzecz wsparcia rodzin, opieki zdrowotnej, poprawy bezpieczeństwa, rozwoju sportu i rekreacji, ochrony dziedzictwa i uczestnictwa w kulturze, rozwoju edukacji oraz wspierania aktywności zawodowej.
- **Obszar II – Gospodarka** - obejmuje działania mające na celu podniesienie innowacyjności i konkurencyjności regionu, wsparcie turystyki, realizacji inwestycji z zakresu zintegrowanego i zrównoważonego transportu, rozwój cyfryzacji oraz wprowadzanie gospodarki o obiegu zamkniętym.
- **Obszar III - Klimat i środowisko** - obejmuje działania skoncentrowane na ograniczaniu zmian klimatycznych (w tym poprawie jakości powietrza, rozwoju OZE i efektywności energetycznej), zrównoważonym gospodarowaniu wodami, ochronie bioróżnorodności i krajobrazu Małopolski oraz edukacji ekologicznej.
- **Obszar IV - Zarządzanie strategiczne rozwojem** - obejmuje działania koncentrujące się na zbudowaniu funkcjonalnego systemu zarządzania rozwojem województwa, współpracy i partnerstwa oraz promocji regionu.
- **Obszar V - Rozwój zrównoważony terytorialnie** - obejmuje działania ukierunkowane na zrównoważony rozwój przestrzenny, spójność wewnątrzregionalną i dostępność.

Program Strategiczny Ochrona Środowiska, jako dokument strategiczny za główny cel obiera efektywne zarządzanie rozwojem przy kompleksowej ochronie środowiska, poprzez wskazanie strategicznych przedsięwzięć, działań i priorytetów zapewniających dobry stan środowiska naturalnego w Małopolsce.

Jako nadrzędny cel wskazuje się wysoką jakość środowiska i dążenie do naturalności klimatycznej, który jest zgodny z założeniami Strategii „Małopolska 2030”.

Jego realizacja odbywać się będzie poprzez kierunki w wyznaczonych 4 obszarach interwencji:

- przeciwdziałanie zmianom klimatycznym i ochrona powietrza,
  - dążenie do neutralności klimatycznej,
  - poprawa jakości powietrza,
  - zrównoważone gospodarowanie wodą i racjonalna gospodarka wodno-ściekowa,
  - przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym,
  - zmiany klimatu w planowaniu strategicznym,
- adaptacja do zmian klimatu i zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych,
  - dostosowanie gospodarki wodami do zmieniającego się klimatu,
  - racjonalna gospodarka zasobami glebowymi oraz dostosowanie do zmian klimatu,
  - ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz minimalizacja ich skutków,
  - adaptacja do zmian klimatu w planowaniu przestrzennym,
- zrównoważone korzystanie ze środowiska,
  - poprawa jakości wód oraz stanu infrastruktury wodno-ściekowej,
  - ochrona bioróżnorodności, walorów krajobrazowych oraz prowadzenie zrównoważonej turystyki i gospodarki leśnej,
  - kształtowanie systemu gospodarki odpadami zgodnego z hierarchią sposobów postępowania z odpadami,
  - racjonalne wykorzystanie zasobów geologicznych,
  - ochrona przed polami elektromagnetycznymi,
  - ograniczenie liczby ludności narażonej na ponadnormatywny poziom hałasu,

- edukacja, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji, monitoring i zarządzanie,
  - rozwój i pogłębianie świadomości ekologicznej oraz monitorowanie i zarządzanie środowiskiem.

Powiatowy Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Brzeskiego na lata 2016-2025

Dla powiatu brzeskiego został sporządzony „**Powiatowy Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Brzeskiego na lata 2016-2025**”. Przyjęty dokument nie jest aktem prawa miejscowego, ma jedynie charakter kierunkowy, wyznaczone i opisane w nim zadania są wytyczną dla realizowania polityki środowiskowej na terenie powiatu, stawiając jednocześnie szereg zadań inwestycyjnych i pozainwestycyjnych do wykonania w ciągu kolejnych lat. Główne zadania jakie przedstawiono w *Programie* dotyczą tworzenia warunków dla takich zachowań ogółu społeczeństwa, które polegają w pierwszej kolejności na nie pogarszaniu stanu środowiska na danym terenie, a następnie na jego poprawie. Realizacja wytyczonych celów w programie powinna spowodować zrównoważony rozwój gospodarczy, polepszenie warunków życia mieszkańców przy zachowaniu walorów środowiska naturalnego na terenie powiatu.

3. METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

W niniejszym opracowaniu zastosowano prognozowanie przez analogię, biorąc pod uwagę wyniki ocen, pomiarów i badań dla przedsięwzięć o podobnym charakterze i zakresie. Przy sporządzaniu prognozy zastosowano:

- wizję terenową,
- analizę materiałów archiwalnych,
- analizę obowiązujących przepisów prawa,
- analizę ustaleń zawartych w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz przepisów obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- analizę mapową dotyczącą fizjografii, zagospodarowania terenu oraz uwarunkowań przyrodniczych,
- syntezę zebranych materiałów.

W ramach niniejszego opracowania wykonano następujące czynności zmierzające do prawidłowego określenia skutków środowiskowych związanych z realizacją zapisów projektowanego dokumentu:

- identyfikacja fizjologii i fizjonomii środowiska,
- identyfikacja naruszenia środowiska i zdolności jego regeneracji,
- identyfikacja możliwych zamierzeń inwestycyjnych w kontekście naruszenia, zmiany cech środowiska naturalnego i antropogenicznego,
- porównanie rozwiązań przestrzennych zaproponowanych w projektach planów miejscowych, sprawdzenie wprowadzenia celów strategicznych związanych z ochroną środowiska ujętych w przyjętych dokumentach na szczeblu gminnym, powiatowym, wojewódzkim, krajowym i wspólnotowym.
- metoda analogii zdarzeń i skutków z wykorzystaniem doświadczenia zebranego w toku realizacji ustaleń innych dokumentów planistycznych o podobnym charakterze.

Wykorzystano też opracowania dotyczące ochrony środowiska przyrodniczego gminy Dębno oraz ogólnie województwa małopolskiego. Na ich podstawie oceniono skuteczność rozwiązań chroniących środowisko przed nadmierną eksploatacją zasobów przyrodniczych oraz wprowadzaniem zanieczyszczeń do środowiska.

4. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI ICH PRZEPROWADZANIA

Realizacja ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wymaga kontroli i oceny jakości poszczególnych elementów środowiska. Monitoring powinien być przeprowadzany co **dwa lata**, w powiązaniu z innymi dokumentami strategicznymi gminy. Ponadto monitorowane mogą być podstawowe sfery tj. przestrzenne, funkcjonalne, społeczne czy ochrona środowiska.

Monitoring realizacji zapisów studium powinien być przeprowadzony na podstawie takich wskaźników jak:

- wskaźniki społeczne – liczba mieszkańców gminy (monitorując te dane można określić tendencje rozwojowe gminy), stan zdrowia obywateli czy powierzchnia zieleni ogólnodostępnej i lasów na 1 mieszkańca [ha/osobę],
- wskaźniki ekologiczne – jakość wód, ładunek zanieczyszczeń odprowadzanych do wód, emisja i redukcja zanieczyszczeń powietrza, powierzchnie i obiekty objęte ochroną przyrodniczą, lesistość gminy, rozszerzenie renaturalizacji obszarów leśnych, stan zdrowotności lasów, zmniejszenie ilości wytwarzanych i składowanych odpadów oraz rozszerzenie zakresu ich gospodarczego wykorzystania czy presja ruchu turystycznego na obszarach chronionych,
- wskaźniki ekonomiczne - podział wydatków inwestycyjnych w gminie wg źródeł finansowania na inwestycje komunalne i ochronę środowiska, poziom bezrobocia oraz dochód przypadający na jednego mieszkańca, w tym dochody pochodzące z inwestycji turystycznych.

Jednocześnie, jakość środowiska podlegała będzie bieżącemu monitoringowi odpowiednich służb ochrony środowiska, służb ochrony przyrody oraz organizacji ekologicznych.

5. CHARAKTERYSTYKA PROJEKTU ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla gminy Dębno zawiera ustalenia w zakresie zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, środowiska, przyrody i krajobrazu, ochrony dziedzictwa kulturowego, zabytków oraz dóbr kultury współczesnej, a także krajobrazów kulturowych. Uwzględnia również ustalenia dotyczące zasad kształtowania zabudowy, wskaźników zagospodarowania terenu i ograniczeń w ich użytkowaniu, warunki podziału nieruchomości, zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej oraz systemów komunikacji.

Do najbardziej istotnych problemów należy ochrona ekosystemów związana z obszarowymi formami ochrony przyrody:

- Obszar Chronionego Krajobrazu Wschodniego Pogórza Wiśnickiego,
- Radłowsko-Wierzchosławicki Obszar Chronionego Krajobrazu,
- Bratucicki Obszar Chronionego Krajobrazu,
- pomniki przyrody.

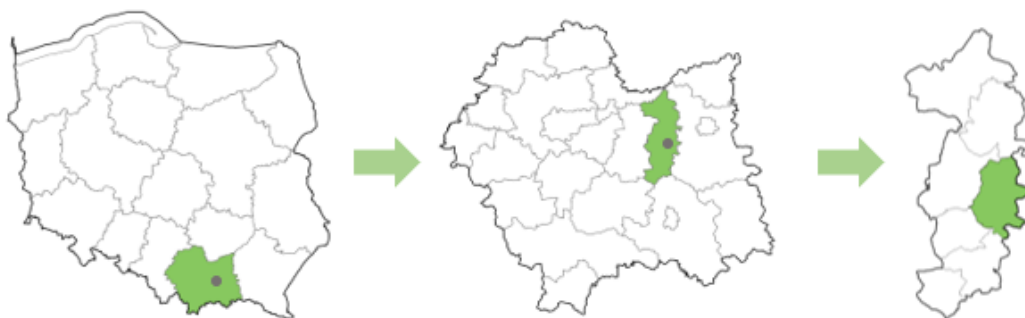
Do szczególnie ważnych zagadnień związanych z ochroną środowiska w obszarze opracowania należą: ochrona zasobów wód podziemnych i powierzchniowych, ochrona powietrza przed zanieczyszczeniami, których głównym źródłem jest niska emisja z lokalnych kotłowni, ochrona przed hałasem - zwłaszcza pochodzenia komunikacyjnego, ochrona przed polami elektromagnetycznymi z uwagi na przebieg napowietrznych linii wysokiego napięcia oraz ochrona gleb - zwłaszcza z uwagi na zmianę użytkowania terenów i związane z tym przekształcenia powierzchni ziemi, ochrona przed powodzią i ruchami masowymi ziemi.

Szczegółowa charakterystyka projektu zmiany studium zagospodarowania przestrzennego dla gminy Dębno została zawarta w **rozdziale 8. Ustalenia projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.**

6. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO OBSZARU OBJĘTEGO ZMIANĄ STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

6.1 CHARAKTERYSTYKA POWIĄZAŃ FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNYCH

Gmina Dębno, będąca gminą wiejską, położona jest w zachodniej części powiatu brzeskiego. Od północy graniczy z gminą wiejską Borzęcin, od wschodu z gminą miejsko-wiejską Brzesko i gminą wiejską Gnojnik, natomiast od południa z gminą miejsko-wiejską Czchów. Od zachodu grania przebiega z powiatem tarnowskim, gminą miejsko-wiejską Wojnicz, a w południowo-zachodniej części z gminą miejsko-wiejską Zakliczyn.

Ryc. 1 Położenie gminy Dębno na tle Polski, województwa małopolskiego i powiatu brzeskiego
Źródło: opracowanie własne

Powiat brzeski położony jest w zachodniej części województwa małopolskiego, na styku dwóch krain geograficznych, które przecina autostrada A4. Na północy rozpościera się Kotlina Sandomierska, na zachodzie graniczy z rzeką Wisłą. W południowej części znajduje się Pogórze Wiśnickie i wyznaczona granica przebiega wzdłuż rzeki Dunajec. Powiat zajmuje obszar o powierzchni 590,61 km², co stanowi 3,9% powierzchni województwa.

Gmina Dębno powstała w 1930 roku przez reformę administracji państwowej i nowy podział terytorialny Polski, gdzie połączono istniejące jednosiowe gminy samorządowe z czasów dawnego zaboru austriackiego. Obecne granice gminy istnieją od 1973 roku. Składa się z 13 sołectw: Dębno (siedziba administracyjna), Doły, Jastew, Jaworsko, Łoniowa, Łysa Góra, Niedźwiedza i Porąbka Uszewska zlokalizowane na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu Wschodniego Pogórza Wiśnickiego i Sufczyn w południowej części oraz Biadoliny Szlacheckie na terenie Radłowsko-Wierzchosławickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu i Wola Dębińska (siedziba administracyjna), Maszkienice, Perła w północnej części gminy. Ze względu na zróżnicowane i urozmaicone

ukształtowanie terenu dwóch krain geograficznych: Przedgórze Podkarpackiego i Kotliny Sandomierskiej, ważną rolę odgrywają turystyczne walory gminy poprzez rozwój gospodarstw agroturystycznych i obecność cennych zabytków.

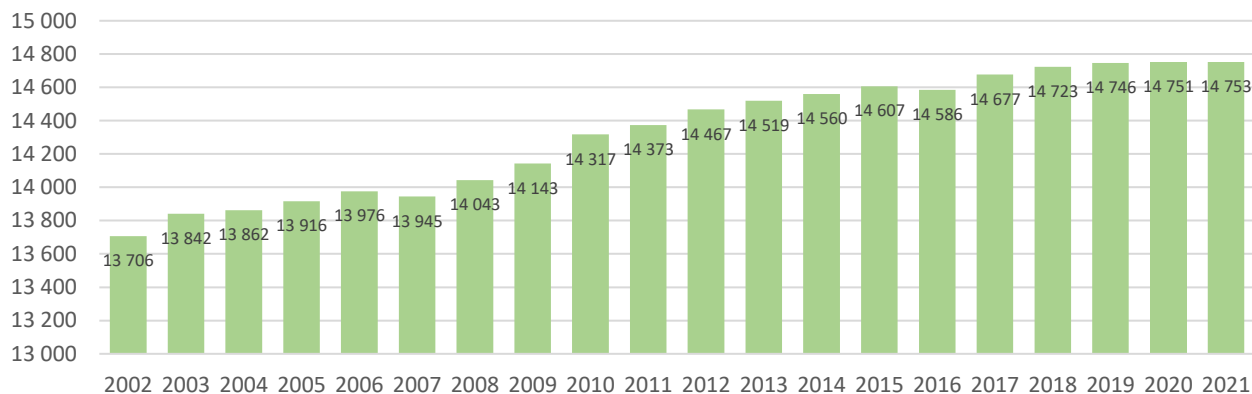
Gmina Dębno zajmuje powierzchnię 8160 ha, z czego:

- **Dębno** (823,79ha) stanowi 10,1% powierzchni gminy;
- **Biadoliny Szlacheckie** (380,43ha) stanowi 4,7% powierzchni gminy;
- **Doly** (612,37ha) stanowi 7,5% powierzchni gminy;
- **Jastew** (239,07ha) stanowi 2,9% powierzchni gminy;
- **Jaworsko** (441,13ha) stanowi 5,4% powierzchni gminy;
- **Łoniowa** (827,45ha) stanowi 10,1% powierzchni gminy;
- **Łysa Góra** (778,54ha) stanowi 9,5% powierzchni gminy;
- **Maszkienice** (662,10ha) stanowi 8,1% powierzchni gminy;
- **Niedźwiedza** (447,88ha) stanowi 5,5% powierzchni gminy;
- **Perła** (412,14ha) stanowi 5,1% powierzchni gminy;
- **Porąbka Uszewska** (994,92ha) stanowi 12,2% powierzchni gminy;
- **Sufczyn** (960,99ha) stanowi 11,8% powierzchni gminy;
- **Wola Dębińska** (578,84ha) stanowi 7,1% powierzchni gminy.

Ryc. 2 Podział administracyjny gminy Dębno wraz z granicami opracowań
 Źródło: opracowanie własne

W 2021 roku gminę Dębno zamieszkiwało 14 745 osób, co stanowiło 15,9% ogólnej liczby ludności powiatu brzeskiego, który liczył 92 831 mieszkańców. Na przełomie 20 lat zauważyć można tendencje wzrostową w liczbie ludności, która wzrosła o 7,6%. Wskaźnik feminizacji wynosi 103, co oznacza że udział liczby kobiet jest większy niż liczby mężczyzn w ogólnej liczbie mieszkańców gminy.

Wykres 1. Liczba mieszkańców w gminie Dębno
 Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS

6.1.1 Powiązania wynikające z naturalnych warunków środowiskowych

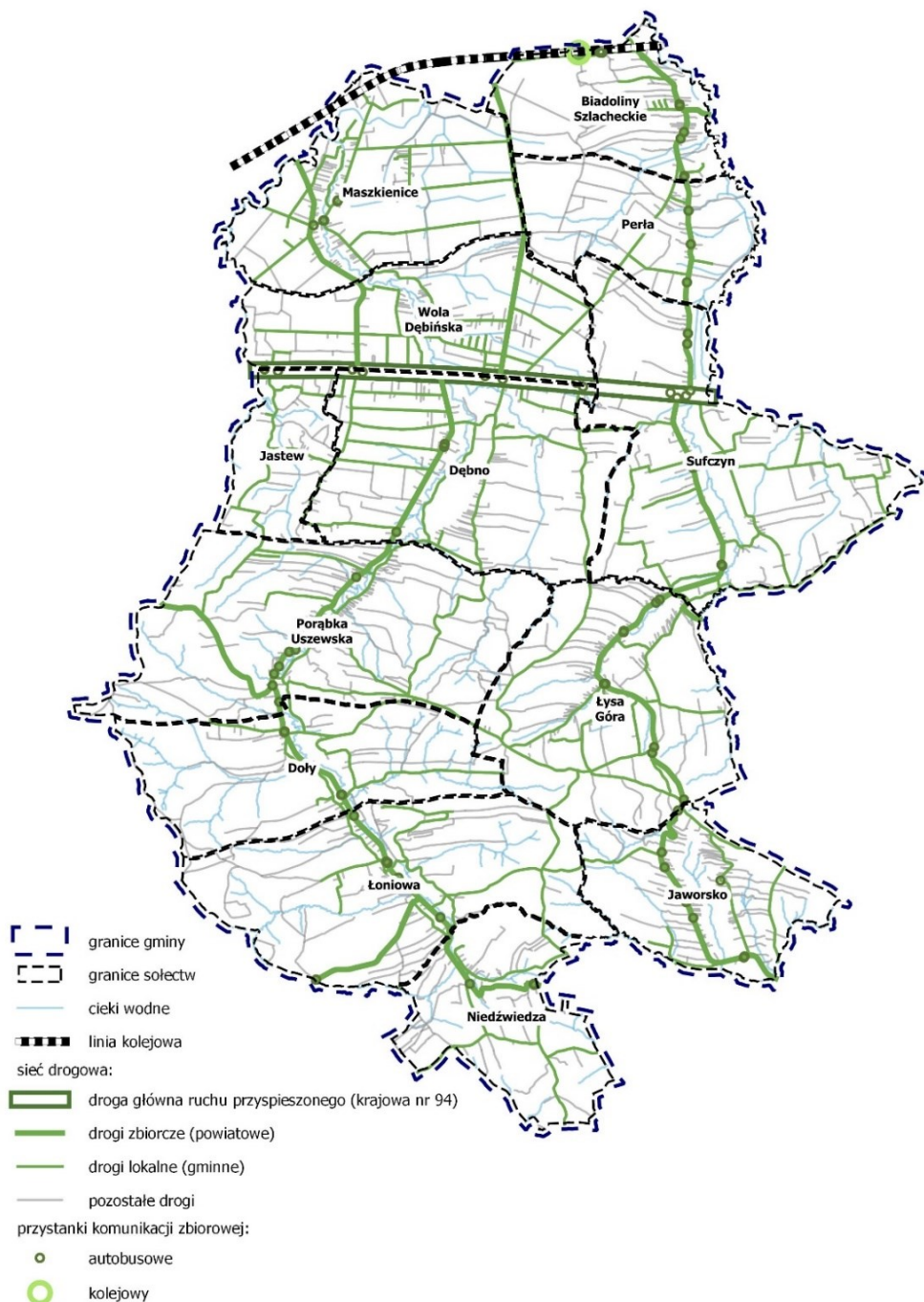
Granice gminy Dębno są w przewadze granicami wydzielonymi, poprowadzonymi wzdłuż dróg lokalnych lub wynikającymi ze stanu własności gruntów, jednakże występują również granice naturalne, biegnące wzdłuż wyżyn, lasów lub cieków wodnych:

- Granicę północno-zachodnią stanowi rzeka Uszwica do Niedźwiedzia, będąca prawym dopływem Wisły, graniczy z gminą Brzesko;
- Granicę zachodnią stanowi potok Jastwianka oraz pola uprawne i lasy;
- Granicę północną stanowi torowisko kolei nr 91 oraz działki prywatne;
- Granicę wschodnią stanowi częściowo potok Kisielina, drogi lokalne i granice użytków leśnych;
- Pozostałe granice stanowią mniejsze, bezimienne pasma wyżyn i dolin.

Struktury środowiskowe funkcjonujące na obszarze gminy są fragmentami większych jednostek przyrodniczych. Na terenie gminy wyróżnia się z pogórskiego charakteru przeważającej części, wynikające z położenia na obszarze dwóch krain geograficznych oraz Obszaru Chronionego Krajobrazu Wschodniego Pogórza Wiśnickiego. Pogórza i doliny, rozmaite ukształtowanie terenu, pocięte ciekami naturalnymi wzniesienia, obszary leśne, przyjazne warunki klimatyczne oraz szeroka różnorodność roślinna są czynnikiem warunkującym granice gminy i wygląd krajobrazu środowiska przyrodniczego. Głównie walory krajobrazu naturalnego można spotkać w południowej części gminy, gdzie występują kompleksy leśne, polany śródleśne, a także tereny nad rzekami i potokami. Zapewniają one połączenie gminy z innymi regionami poprzez przemieszczanie się zwierząt, sukcesja lub regres roślinności i grzybów oraz przyzwyczajeniu się organizmów do życia w bezpośrednim sąsiedztwie człowieka lub ich przemiany zachodzące pod wpływem człowieka i gospodarki. Funkcjonowanie Obszaru Chronionego Krajobrazu Wschodniego Pogórza Wiśnickiego oraz w mniejszym stopniu Radłowsko-Wierzchosławickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu i Bratucickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu utrwala przyrodnicze powiązania gminy z sąsiednimi gminami.

6.1.2 Powiązania komunikacyjne

Gmina Dębno obsługiwana jest komunikacją kołową oraz kolejową. Linia kolejowa nr 91 to w większości dwutorowa linia stanowiąca część pan-europejskiego szlaku E30, która łączy stację Kraków Główny ze stacją Medyka. Stacja obsługująca gminę zlokalizowana jest we wsi Biadoliny Szlacheckie. Stacja Medyka jest stacją końcową przy wschodniej granicy państwa, natomiast stacja Kraków Główny pozwala na dalszą podróż wieloma połączeniami po Polsce. Trasa obsługiwana jest przez wielu przewoźników m.in. Koleje Małopolskie, Polregio, PKP Intercity.

Ryc. 3 Układ komunikacyjny gminy Dębno
 Źródło: opracowanie własne

Przez miejscowości Dębno, Jastew, Sufczyn i Wola Dębińska przebiega drogi głównej ruchu przyspieszonego – droga krajowa nr 94 na relacji Zgorzelec – Korczowa. Droga jest alternatywą dla autostrady A4, kiedy ruch będzie na niej utrudniony. Natomiast sieć drogowa w całej Gminie Dębno opiera się na szkieletcie zbudowanym głównie z dróg powiatowych klasy zbiorczej i lokalnej, rozprowadzające ruch zewnętrzny i obsługujące ruch wewnętrzny po sołectwach. Także układ wewnętrzny systemu transportowego gminy tworzą drogi dojazdowe zapewniające lepszą dostępność do osiedli i przysiółków.

Podstawowy ruch tranzytowy zapewnia droga krajowa nr 94 na odcinku Brzesko – Wojnicz oraz drogi powiatowe:

- nr 1404K (Dębno - Melsztyn),
- 1434K (Maszkienice – Wokowice),
- 1422K (Biadoliny Szlacheckie – Sufczyn),
- 1351K (Biadoliny Szlacheckie – Gwoździec),
- 1403K (Więckowice – Łysa Góra),
- 1407K (Jadowniki – Porąbka Uszewska),
- 1428K (Łoniowa – Zawada Uszewska).

Na małym fragmencie gminy znajduje się fragment pasa drogowego autostrady A4 na odcinku Kraków – Tarnów (działki nr 1, 2/1, 314/1 w miejscowości Biadoliny Szlacheckie), jednakże gmina nie posiada połączenia z autostradą, która nie ma wpływu na funkcjonalność systemu dróg.

Analizując Generalne Pomiary Ruchu wykonywane przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad na drodze krajowej zauważyć można wzrost ruchu na analizowanym odcinku do 2010 roku i potem od 2015 roku.

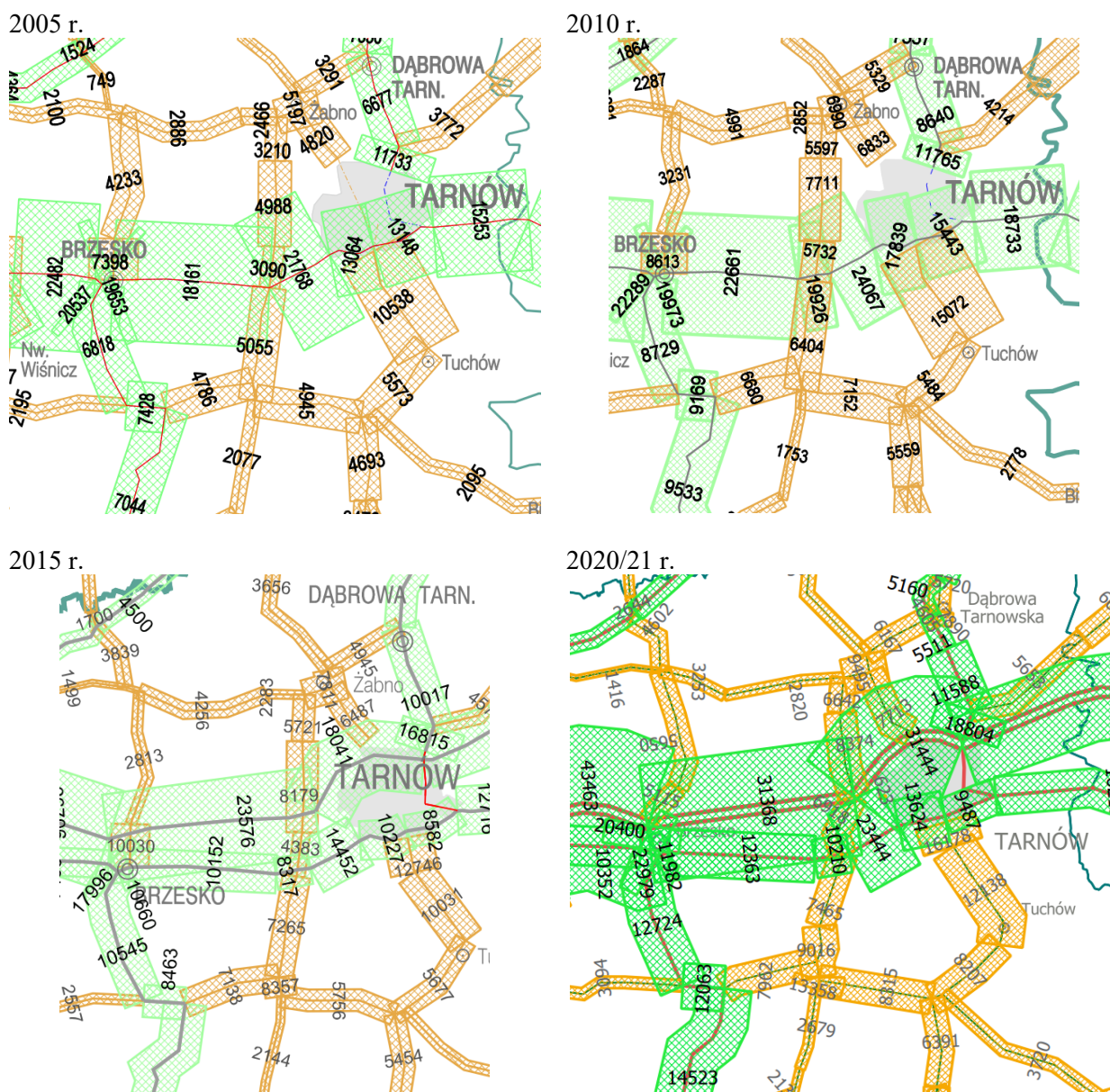
Tabela 1 Średni dobowy ruch w punktach pomiarowych w podziale na lata

Klasa drogi	Odcinek	2005	2010	2015	2020/21
-	-	[poj./dobę]	[poj./dobę]	[poj./dobę]	[poj./dobę]
krajowa nr 94 (E40)	Brzesko (ul. Solskiego – Wojnicz (ul. Krakowska)	18161	22661	10152	12363

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GDDKiA

Gwałtowne zmniejszenie średniego dobowego natężenia ruchu na odcinku Brzesko – Wojnicz na przełomie 2010 i 2015 roku wynika z budowy nowego odcinka autostrady A4: Targowisko – Bochnia – Brzesko – Tarnów Północ w 2013 roku. Została bezpłatną i szybszą trasą wybieraną przez osoby podróżujące, przez co zwiększyło się na niej natężenie ruchu w bardzo krótkim czasie. Ruch na drodze krajowej nr 94 znajdującej się na terenie analizowanej gminy gwałtownie spadł, ale ponownie posiada tendencję wzrostową, gdyż jest wybierana jako alternatywa dla drogi A4.

Ryc. 4 Średni dobowy ruch roczny pojazdów silnikowych na drogach krajowych i wojewódzkich w 2005 r., 2010 r., 2015 r., 2020/21 r.

Źródło: materiały GDDKiA

6.1.3 Powiązania w zakresie infrastruktury technicznej

W gminie Dębno aż 87% mieszkańców korzysta z sieci rozdzielczej wodociągowej i doprowadzona jest do wszystkich miejscowości. Ogólna długość czynnej infrastruktury wodnej (na koniec roku 2022) wynosi 135,6 km z przyłączami do budynków i zbiorowisk mieszkalnych oraz zasilana jest z magistrali o średnicy 400 mm. Przeciętnie mieszkaniec gminy zużywa około 23,9 m³ na rok. Woda pobierana jest z ujęcia wody w Łukanowicach na lewym brzegu rzeki Dunajec, położonych w gminie Wojnicz i posiada stację uzdatniania wody, w której zachodzą procesy uzdatniania takie jak napowietrzanie, odżelazianie i odmanganianie. Magistrala wodociągowa tranzytowa doprowadza wodę od ujęcia wzdłuż drogi krajowej nr 94 w kierunku Granic Sufczyńskich, skąd przy pomocy pomp zachowuje się wymagane ciśnienie wody i przetłacza rurociągami tranzytowymi po terenie gminy. Udział w poborze

wody z wodociągu komunalnego wynosi ok. 20% dla gminy Dębno. Również gromadzona jest woda w zbiorniku wyrównawczym w Łysej Górze. Problemem infrastruktury wodnej jest inne źródło zaopatrzenia ludności w wodę – studnie przydomowe, których tylko część jest czynna, a woda nie spełnia norm sanitarnych i wykorzystywana jest wyłącznie do celów gospodarczych. Reszta studni nie jest używana jako ujęcie, a raczej jako zbiornik na ścieki.

Stopień skanalizowania gminy Dębno w stosunku do liczby mieszkańców na analizowanym obszarze wynosi ponad 60%. Długość czynnej sieci sanitarnej grawitacyjnej pod koniec 2022 roku wynosiła 169,8 km. W przypadku braku skanalizowania, ścieki odprowadzane są do przydomowych bezodpływowych zbiorników na nieczystości ciekłe, które są opróżniane przez firmy prywatne i przewożone do najbliższej oczyszczalni. Obecnie funkcjonują 3 oczyszczalnie ścieków na terenie gminy w miejscowościach: Maszkienice, Wola Dębińska i Łysa Góra. Do oczyszczalni w Maszkienicach ścieki doprowadzane są siecią kanalizacyjną z miejscowości Maszkienice, planuje się jej modernizację i rozbudowę. Do oczyszczalni w Woli Dębińskiej ścieki doprowadzane są kanalizacją zbiorczą z terenów: Porąbka Uszewska, Dębno, Wola Dębińska, Jastew, Sufczyn i Łysa Góra. Do oczyszczalni w Łysej Górze ścieki transportowane są istniejącą siecią kanalizacyjną w okolicy centrum miejscowości Łysa Góra. Wody opadowe odprowadzają się samodzielnie do cieków, rowów lub gruntu, jedynie większe zakłady przemysłowe i część centrum w Woli Dębińskiej zaopatrzone są w lokalne sieci kanalizacji opadowej.

Obszar gminy jest dobrze zgazyfikowany, około 85% mieszkańców podłączonych jest do instalacji gazowej średnioprężna główna i rozdzielcza na rok 2022. Znajdują się tu gazociągi magistralne wysokoprężne (pięć magistrali tranzytowych oraz trzy przesyłowe) o średnicy od 65 mm do 500 mm. Dodatkowo istnieją stacje redukcyjno-pomiarowe w Porąbce Uszewskiej o wydajności 1500 [m³/d] oraz Woli Dębińskiej i Grabnie dla gazu średnioprężnego, które dają możliwość Nielimitowanych podłączeń nowych odbiorców, a rezerwy przepustowości istniejącej sieci gazowej rozdzielczej średniego ciśnienia mogą stanowić dla nich źródło poboru. Obecnie na analizowanym obszarze infrastruktura gazowa umożliwi pełne zaspokojenie zapotrzebowania na gaz na cele komunalno-bytowe i odgrywa istotną rolę w ogrzewaniu budynków gminy. Mimo że system zaopatrzenia gminy w sieć gazową jest wystarczający, powinno się uwzględnić jej modernizację i niewielką rozbudowę.

Zaopatrzenie w energię ciepłą zapewnione jest przez lokale i indywidualne istniejące źródła ciepła takie jak gaz, paliwo stałe lub olej opałowy. Spełniają one zapotrzebowanie ludzi na ciepło w całej gminie, jednakże powinno się ograniczyć wytwarzany ozon i pył PM10 w powietrzu poprzez m.in. termomodernizację budynków, modernizację źródeł ciepła, opał paliwami ekologicznymi.

Istniejąca sieć dystrybucji energii elektrycznej w gminie Dębno składa się z linii napowietrznych najwyższego napięcia 400kV, wysokiego napięcia 110kV, sieci napowietrznej rozdzielczej średniego napięcia 30kV i 15kV, stacji transformatorowych napowietrznych i wnetrzowych: 30/0,4kV i 15/0,4kV (jest ich 84), linii napowietrznych i kablowych niskiego napięcia 380/220V oraz przyłączy napowietrznych i kablowych. Przy północnej granicy Biadolin Szlacheckich, w Bielczy (poza obszarem gminy Dębno), położony jest GPZ 110/30/15kV. Występują tu 2 linie wysokiego napięcia:

- mocy 400kV linia dwutorowa relacji Tucznawa – Rzeszów i Tucznawa – Tarnów
- o mocy 110kV linia relacji Tarnów – Biadolino i Jadowniki – Dunajcowa

Obecna sieć elektroenergetyczna zaspokaja potrzeby mieszkańców, a także posiada rezerwy przepustowości i jest przystosowana do użytku nowych odbiorców po rozbudowie sieci średniego i niskiego napięcia.

Wszystkie miejscowości są podłączone do sieci telefonii stacjonarnej, ale również sieci telefonii komórkowej. Sieć zaspokaja zapotrzebowanie na usługi telekomunikacyjne, ale potrzebna będzie rozbudowa dla pełnej satysfakcji wszystkich użytkowników.

Obecnie w gminie Dębno nie ma zlokalizowanego czynnego składowiska odpadów komunalnych, a w 2010 roku zamknięto składowisko w Maszkenicach i poddano rekultywacji. Wszelkie odpady komunalne wraz z wielkogabarytowymi, sprzętem elektrycznym i elektronicznym są przekazywane do instalacji regionalnych do przetwarzania odpadów komunalnych w Tarnowie zgodnie z *Planem gospodarki odpadami dla województwa małopolskiego na lata 2012-2017*. Zbieranie odpadów wspierane jest też przez instalacje zastępcze, obsługujące Region Tarnowski, kiedy regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych nie są jeszcze uruchomione, w przypadku awarii instalacji wewnętrznej lub nieprzyjmowania odpadów z innych powodów. Konieczne jest zwiększenie promowania segregacji śmieci, wzrostu poziomu recyklingu oraz wdrażanie założeń gospodarki o obiegu zamkniętym na terenie Gminy Dębno.

6.2 ZASOBY ŚRODOWISKA NATURALNEGO

6.2.1 Rzeźba w powiązaniu z budową geologiczną

Literatura naukowa dotycząca podziału fizyczno-geograficznego autorstwa J. Kondrackiego, przedstawia podział na prowincje, podprowincje, makroregiony i mezoregiony. Gmina Dębno położona jest w megaregionie zwanym Regionem Karpackim, który rozpościera się przez całą Europę środkową i część półwyspu Bałkańskiego obejmując swym zasięgiem 10 państw, w tym Polskę. Mniejszą jednostką fizyczno-geograficzną jest prowincja o nazwie Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem Zachodnim i Północnym, które stanowią najbardziej wysunięty obszar łańcucha górskiego Karpat, który oprócz Polski obejmuje również południowych sąsiadów oraz Austrię i Węgry.

Karpaty Zachodnie podzielone są na 3 podprowincje, a gmina Dębno znajduje się w granicach dwóch podprowincji: Podkarpacie Północne i Zewnętrzne Karpaty Zachodnie o budowie młodych gór wypiętrzonych w kenozoiku. Obszar Podkarpacia Północnego podzielony jest na 4 makroregiony, z czego jeden z nich znajduje się na terenie gminy Dębno – Kotlina Sandomierska. Obszar Zewnętrznych Karpat Zachodnich dzieli się również na 4 makroregiony, w tym jeden na terenie analizowanej gminy – Pogórze Zachodniobeskidzkie. Ich granica przebiega przez sołectwa Jastew, Dębno i Sufczyn, równoległe do drogi krajowej nr 94.

W 2018 r. opublikowano zmodyfikowaną regionalizację fizyczno-geograficzną Polski, w której zmianie uległa liczba mezoregionów oraz niektóre ich granice, jednakże na terenie gminy Dębno pozostały niezmienione.

Ze względu na lokacje w dwóch mezoregionach rzeźba terenu gminy Dębno jest bardzo urozmaicona, na północy występuje charakter równinny, a na południu bardziej pagórkowaty, wręcz górzysty. Tereny miejscowości zlokalizowane w obszarze Podgórze Bocheńskiego powstały przez przesunięcie i spiętrzenie utworów miocenijskich i opadają ciągami równoleżnikowymi biegnących wzgórz na poziomie 260 a 300 m n.p.m. Utwory miocenijskie takie jak sól i gips położone są dość płytko, a fragmentami wystają na powierzchnię ziemi. Zbudowane jest też z ilów i łupków z przewarstwieniami piasków oraz piaskowców. Osady czwartorzędowe, aluwialne oraz płyty lessu w postaci pyłów, glin pylastych, i pyłów piaszczystych pojawiają się w zewnętrznej warstwie, generując łagodną rzeźbę terenu, głębokie wcięcia wzdłuż cieków wodnych i dróg na terenie gminy. Podgórze Bocheńskie ograniczone jest od południa masywnymi wzniesieniami Beskidów. Na wschodzie i południowym-wschodzie mezoregionu, gdzie znajduje się gmina Dębno wzgórza są bardziej rozległe, dominuje tam krajobraz rolniczy z żyznymi glebami lessowymi, co sprzyja rozwojowi rolnictwa.

Tabela 2 Zasięg mezoregionów dla poszczególnych miejscowości

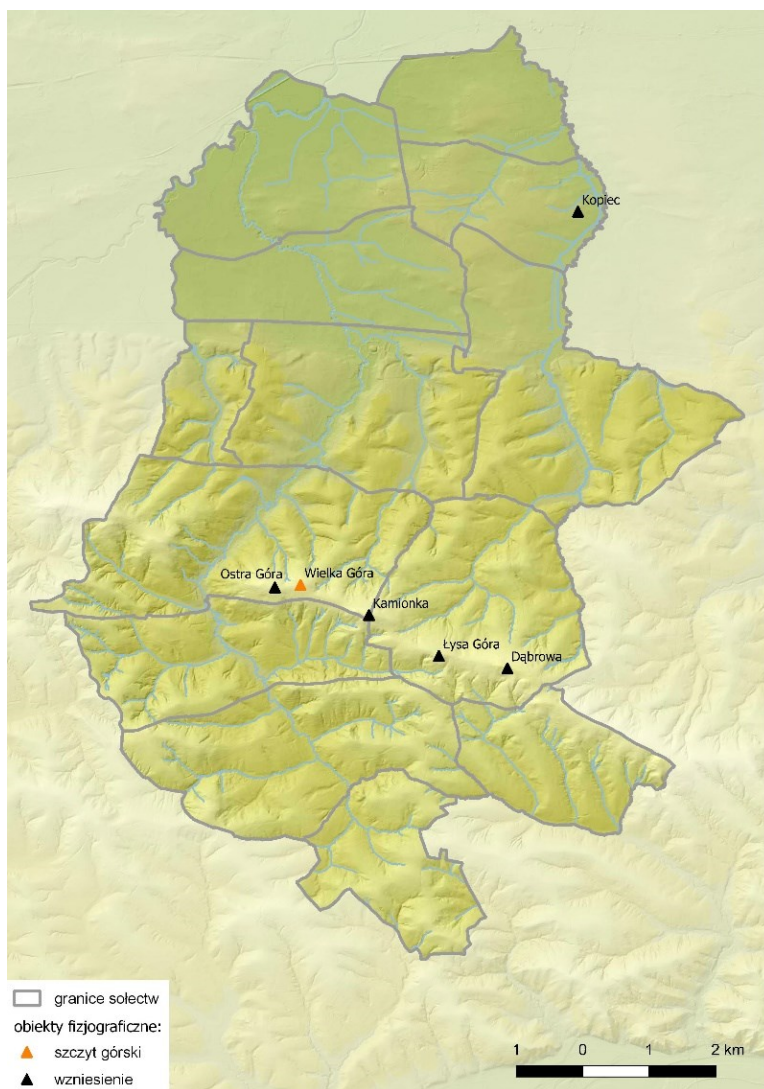
Miejscowość	Mezoregion (Wcześniejsza nazwa)
Biadoliny Szlacheckie	
Maszkienice	
Perła	512.42 Podgórze Bocheńskie (512.42 Podgórze Bocheńskie)
Wola Dębińska	
Sufczyn	
Jastew	
Dębno	
Porąbka Uszewska	513.34 Pogórze Wiśnickie (513.34 Pogórze Wiśnickie)
Lysa Góra	
Doły	
Loniowa	
Jaworsko	
Niedźwiedza	

Źródło: opracowanie własne

Na południe od Podgórza Bocheńskiego znajduje się mezoregion Pogórze Wiśnickiego rozgraniczony progiem denudacyjny Pogórze Karpackiego, który przebiega wzdłuż drogi krajowej nr 94. Średnio ukształtowanie terenu góruje między 330 do 480 m n.p.m. i cechuje się płaszczowinowym układem mas skalnych. Ich początki są równoległe do późniejszych przesuniętych i wypiętrzonych masywów górskich. Obszar zbudowany jest ze skał piaskowcowo-łupkowych zwanych tzw. fliszem karpackim z okresu kredy i paleogenu. Można wyróżnić piaskowce istebniańskie dolne odporne na wietrzenie oraz piaskowce istebniańskie górne, ciężkowickie i łupki, które łatwo ulegają procesom niszczącym. Na całym obszarze występują synkliny i antykliny ze skałami fliszowymi, które głównie zadecydowały o typie rzeźby terenu. Okres zlodowacenia miał również istotny wpływ na obecne ukształtowanie Pogórze Wiśnickiego, który pozostawił głązy narzutowe do pewnej wysokości. Także występują tu liczne formy skalne jak ostańcowe formy piaskowców, które powstały pod wpływem erozji i wietrzenia. Tworzą one oryginalny krajobraz z borami sosnowymi.

Gmina Dębno posiada urozmaiconą formę terenu. Z jednej strony występuje monotony krajobraz łagodnych, nieznacznych wzniesień ze słabo zarysowanymi dolinami potoków, a przechodzi w liczne, wydłużone i spłaszczone garby, sięgające wysokością do 400 m n.p.m., które oddzielają wąskie obniżenia o dość stromych spadkach. Na północy większe predyspozycje do rozwoju mają tereny rolnicze ze względu na bardziej równinny i łagodny charakter rzeźby terenu oraz korzystne warunki glebowe. Tereny południowe są bardziej nastawione na rozwój rekreacyjny dyktowany znacznymi nachyleniami stoków oraz strefami ochrony walorów środowiska przyrodniczego znajdujących się w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Wschodniego Pogórze Wiśnickiego. Przez to część terenów rolnych powinna być zalesiana lub przekształcana na użytki zielone. Dzięki zróżnicowaniu wynikającego z sąsiedztwa pogórzy i dolin, których malownicza rzeźba terenów jest pocięta ciekami

a walory krajobrazowo-przyrodnicze wpływają korzystnie na rozwój turystyki w miejscowościach w południowej części gminy.

Ryc. 5 Mapa ogólnogeograficzna z obiektami fizjograficznymi na tle NMT i hipsometrii dynamicznej
 Źródło: opracowanie własne

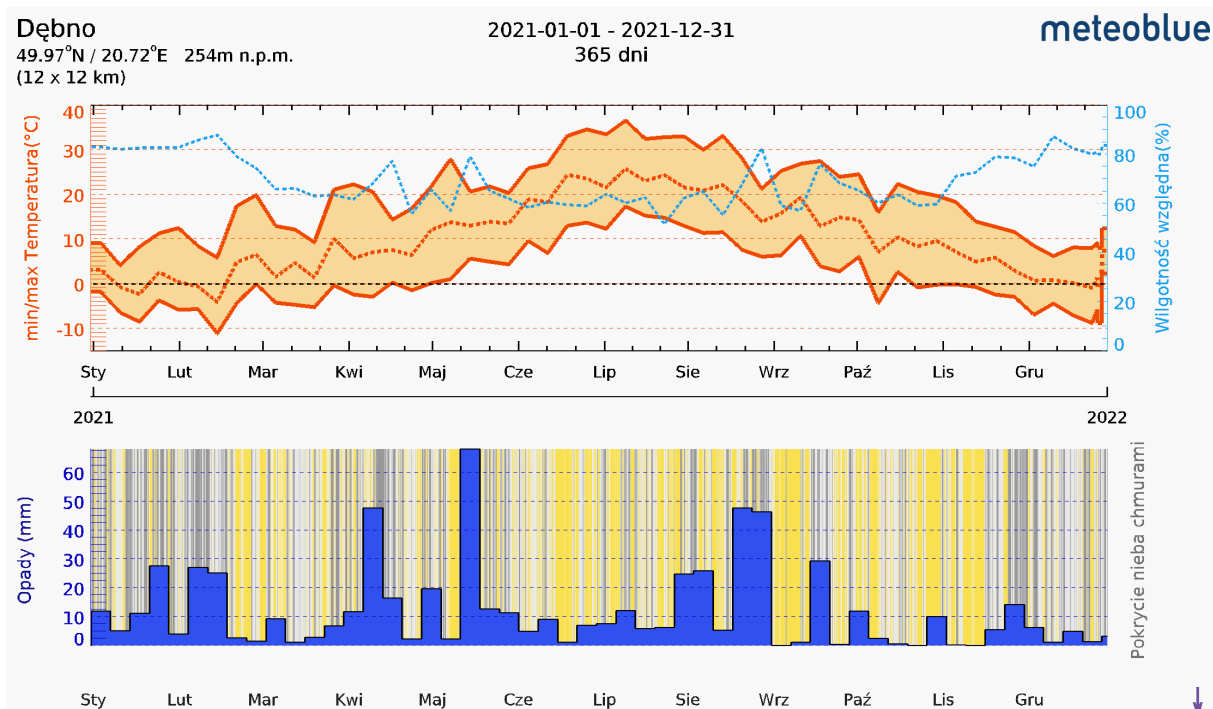
6.2.2 Klimat lokalny

Klimat w gminie Dębno zaklasyfikować można do klimatu umiarkowanego, przejściowego, będący pod działaniem powietrza polarno-morskiego i podzwrotnikowo-morskiego podczas większości dni w roku. Teren znajduje się na obszarze dwóch regionów klimatycznych, które zostały wydzielone kryterium wysokości nad poziomem morza. Są to:

- region Kotliny Sandomierskiej – jest jednym z najcieplejszych terenów w Polsce, umiarkowanie wilgotny, charakteryzuje się średnią roczną temperaturą powyżej 8°C i długim okresem wegetacyjnym trwającym 210-220 dni. Jest umiarkowanie wilgotny ze średnią roczną sumą opadów na poziomie 600-700 mm.
- region Pogórza – charakteryzuje się niższą średnią temperaturą roku między 6 a 8°C i dłuższym okresem wegetacyjnym trwającym ponad 220 dni. Jest bardziej wilgotny ze średnią roczną sumą

opadów atmosferycznych na poziomie 700-850 mm, która rośnie proporcjonalnie do wyższej wysokości nad poziomem morza.

W okolicy doliny Uszwicy i jej dopływach często można zaobserwować inwersje temperatury, czyli temperatura wzrasta wraz z wysokością nad poziomem morza, co normalnie występuje spadek temperatury. Zjawiskami towarzyszącymi inwersji mogą być mgła, koncentracja zanieczyszczeń w atmosferze i powstawanie smogu. Dominują wiatry zachodnie i południowo-zachodnie wiejące z prędkością do 0,4m/s, jednakże przeważający wpływ na klimat oraz zmienność i różnorodność pogody mają występujące masy powietrza. Najczęściej wiejące od zachodu znad Atlantyku powietrze polarno-morskie wywołuje odwilże i opady zimą, a ochłodzenie, opady i burze latem. Częstsze przybywające ze wschodu znad Azji powietrze kontynentalne sprawiają, że zima jest bardzo mroźna, natomiast lato i jesień cechuje przejrzysta pogoda i wysokie temperatury. Na terenie gminy prawie w ogóle nie występuje powietrze arktyczne chłodne i suche oraz powietrze zwrotnikowe ciepłe. Jesienią i zimą obecne ciepłe i silne wiatry z południa przy napotkaniu bariery orograficznej powodują powstawanie tzw. wiatru halnego, który wieje porywście i zmierza ku dolinom. W rejonie Pogórza nasłonecznienie stoków jest bardzo zróżnicowane. Strome stoki o ekspozycji północnej, północno-wschodniej i północno-zachodniej posiadają złe warunki, a południowa, południowo-wschodnia i południowo-zachodnia ekspozycja odbiera wiele promieni słonecznych – jest to spowodowane położeniem geograficznym gminy Dębno.

Ryc. 6 Średnia temperatura i średnia suma opadów w 2021 r. dla miejscowości Dębno
 Źródło: <https://www.meteoblue.com/>

6.2.3 Zasoby wód powierzchniowych i podziemnych

Cały obszar gminy Dębno położony jest w zlewni rzeki Dunajec. Ze względu na ukształtowanie terenu gminy, wszystkie ciekie wodne przepływają w kierunku S-N. Najbardziej istotnym ciekim wodnym jest rzeka Uszwica, która płynie po północno-zachodniej części terenu gminy w miejscowości Maszkienice. Jest ona w tamtym fragmencie mocno meandrująca, a erozja boczna i wgłębna spowodowała głęboko wcięte w podłoże koryto. Głównie jej poziom zależy od intensywności opadów atmosferycznych i roztopów.

Na terenie centralnej części gminy płynie potok Niedźwiedź, który jest prawobrzeżnym dopływem rzeki Uszwica. Posiada cechy rzeki górskiej i przepływa w całości po obszarze gminy. Zaczyna swój bieg w miejscowości Niedźwiedzia, a uchodzi do Uszwicy w miejscowości Sterkowiec.

Wzdłuż wschodniej granicy przez trzy sołectwa: Białoliny Szlacheckie, Perła i Sufczyn, płynie rzeka Kisielina, która jest prawobrzeżnym dopływem rzeki Wisły II rzędu. Jej źródło znajduje się na północnych stokach wzniesienia Dąbrowa w okolicach wsi Łysa Góra.

Najmniejszym ciekim jest potok Grabianka, który posiada źródło w sołectwie Jaworsko i łączy się z lewej strony z rzeką Dunajec.

W gminie wyróżniamy jednolite części wód powierzchniowych rzecznych o charakterystycznych dla siebie cechach:

- RW2000122139669 – Uszwica do Niedźwiedzia,
- RW200019213969 – Uszwica od Niedźwiedzia do ujścia,
- RW2000172139989 – Kisielina.

Cały teren gminy jest ubogi w zasoby wód podziemnych. Nie posiada ona żadnych głównych zbiorników wód podziemnych, gdyż cechuje się słabymi i średnio korzystnymi warunkami infiltracji i odnawialność zasobów zbiorników jest na niskim i średnim poziomie. Najbliżej gminy znajduje się Główny Zbiornik Wód Podziemnych (GZWP) 435 w gminie Czehów.

Ryc. 7 Uwarunkowania hydrologiczne gminy Dębno
 Źródło: opracowanie własne

Do występujących zasobów wód podziemnych można zaliczyć jedynie wody podskórne i wody gruntowe, występujące lokalnie jako skoncentrowane wypływy. Wyróżnić można okolicę złoża kruszywa naturalnego „Maszkienice”, gdzie zlokalizowany jest poziom wodonośny z czwartorzędowymi utworami żwirowo-piaszczystymi. Zasilany przez opady atmosferyczne i wody roztopowe, dlatego zwierciadło wody swobodne zależne jest od intensywności tych warunków. Zwierciadło poziomu wodonośnego znajduje się na głębokości od 0,4 m do 1,5 m, więc tereny złoża są prawie całe zawodnione i ich wydobywanie musi być prowadzone znad i spod lustra wody. Spływ wód podziemnych kieruje się do rzeki Uszwicy na północny-zachód. Rzeka ta również drenuje wody podziemne czwartorzędowego poziomu wodonośnego, a jej charakter zasilający w okresie wysokiego stanu wody powoduje zmniejszenie odpływu podziemnego obrębie poziomu oraz zmniejsza się spadek hydrauliczny w stronę spływu.

Gmina Dębno znajduje się w graniach dwóch jednolitych częściach wód podziemnych o nr 149 oraz nr 150, które przecinają miejscowości Łysa Góra, Łoniowa, Niedźwiedzia i Jaworsko. Części te znajdują się w dorzeczu Wisły, natomiast główną zlewnią JCWPd nr 149 jest zlewnia Kisieliny i Usznicy (rzędu II), a JCWPd nr 150 zlewnia Dunajca (rzędu II). Według nowego podziału Polski na 174 JCWPd (obowiązującego w latach 2022-2027), oba obszary nie zmieniają swoich granic, gdyż po analizie ich dorzeczy, warunków hydrogeologicznych oraz monitoringu wód, nie są zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych. JCWPd nr 149 położona jest na obszarze 7 powiatów, w regionie hydrogeologicznym XIII – przedkarpackim i XIV – karpackim. Posiada 3 piętra wodonośne: czwartorzędowe z piasków i żwirów, neogeńskie z piasków i piaskowców, fliszowe z piaskowców i łupków. Wody w tym obrębie zasilane są głównie poprzez bezpośrednią infiltrację opadów atmosferycznych oraz w małym stopniu przez infiltrację wód powierzchniowych oraz spływy z gruntu. Generalnie wody wszystkich pięter wodonośnych przepływają w kierunku dolin rzecznych, które są naturalnymi strefami drenażu, a niewielkie odstępstwa występują tylko lokalnie. JCWPd nr 150 położona jest na obszarze 7 powiatów i miasta Tarnów, w regionie hydrogeologicznym XIII – przedkarpackim i XIV – karpackim. Posiada 2 piętra wodonośne: czwartorzędowe z piasków, żwirów i otoczków oraz fliszowe z piaskowców i łupków. Zasilanie wód i ich przepływy odbywają się tak samo jak w JCWPd nr 149.

6.2.4 Gleby

Zgodnie z mapami geologicznymi teren gminy Dębno. Najstarszymi utworami geologicznymi na obszarze gminy są utwory kredowe, występujące w środkowej i południowej części. Również są tu utwory czwartorzędowe, reprezentowane przez piaski i żwiry wodnolodowcowe, zaliczane do mezoplejstocenu oraz piaski i żwiry rzeczne, lessy i lessy piaszczyste, mady i muły. Muły, piaski i żwiry rzeczne zalegają w korytach rzek: Uszwicy i Kisieliny oraz potoku Niedźwiedź.

Większość gleb to gleby klas średnich IVa i IVb, stanowiące tzw. kompleks zbożowo-pastewny. Zajmują one ok. 56% powierzchni użytków rolnych, natomiast gleby bardzo dobrej i dobrej jakości, klas: I, II i IIIb kompleksu pszennego, zajmują ok. 32% powierzchni użytków rolnych (większość to gleby klasy III). Bonitacja klas użytków zielonych znajdują się na glebach klasy IV. Na stan gleb ma wpływ wiele czynników zewnętrznych m.in.: procesy erozyjne, emisja gazów i pyłów oraz prowadzona gospodarka rolna (nawożenie, stosowanie środków ochrony roślin), a także świadomość ekologiczna użytkowników gruntów.

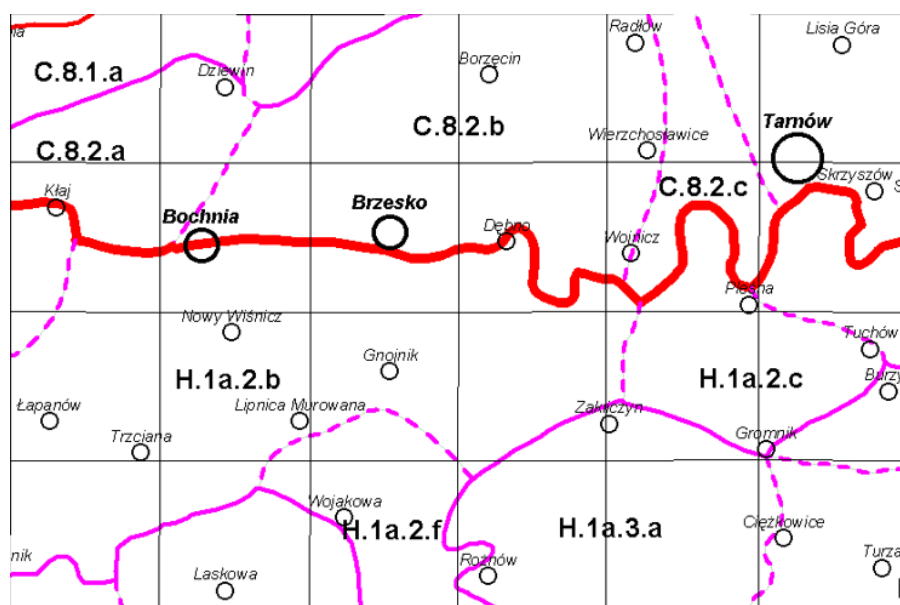
Na terenie miejscowości znajdują się skały:

- **Biadoliny Szlacheckie:** piaski i żwiry, mady rzeczne oraz torfy i namułu z holocenu, piaski i żwiry sandrowe ze zlodowacenia południowopolskiego;
- **Dębno:** piaski i żwiry, mady rzeczne oraz torfy i namułu z holocenu, lessy z czwartorzędu;
- **Doły:** lessy z czwartorzędu, piaskowce, iłowce, margle i zlepieńce z kredy górnej, iłowce, mułowce lokalnie z czertami, piaskowce, zlepieńce i margle z kredy dolnej;
- **Jastew:** lessy czwartorzędowe;
- **Jaworsko:** piaskowce, iłowce, margle i zlepieńce z kredy górnej, lessy czwartorzędowe, iłowce, mułowce lokalnie z czertami, piaskowce, zlepieńce i margle z kredy dolnej;
- **Łoniowa:** lessy czwartorzędowe, piaskowce, iłowce, margle i zlepieńce z kredy górnej;
- **Łysa Góra:** lessy z czwartorzędu, piaskowce, iłowce, margle i zlepieńce z kredy górnej, iłowce, mułowce lokalnie z czertami, piaskowce, zlepieńce i margle z kredy dolnej;
- **Maszkienice:** piaski i żwiry, mady rzeczne oraz torfy i namułu z holocenu, piaski i żwiry sandrowe ze zlodowacenia południowopolskiego, piaski, żwiry i mułki rzeczne ze zlodowacenia północnopolskiego;

- **Niedźwiedza:** lessy czwartorzędowe, piaskowce, iłowce, margle i zlepieńce z kredy górnej, piaskowce, łupki, zlepieńce, margle, podrzędnie iłowce i mułowce od eocenu do oligocenu;
- **Perła:** piaski i żwiry, mady rzeczne oraz torfy i namułu z holocenu, piaski i żwiry sandrowe ze zlodowacenia południowopolskiego;
- **Porąbka Uszewska:** lessy czwartorzędowe, piaski i żwiry, mady rzeczne oraz torfy i namułu z holocenu, piaskowce, iłowce, margle i zlepieńce z kredy górnej, iłowce, mułowce, lokalnie z czertami, piaskowce, zlepieńce i margle z kredy dolnej;
- **Sufczyn:** piaski i żwiry, mady rzeczne oraz torfy i namułu z holocenu, piaski i żwiry sandrowe ze zlodowacenia południowopolskiego, lessy z czwartorzędu;
- **Wola Dębińska:** piaski i żwiry, mady rzeczne oraz torfy i namułu z holocenu, piaski i żwiry sandrowe ze zlodowacenia południowopolskiego, piaski, żwiry i mułki rzeczne ze zlodowacenia północnopolskiego;

6.2.5 Flora, fauna, chronione gatunki zwierząt i roślin

Zgodnie z regionalizacją geobotaniczną (wg. Matuszkiewicza, 2008 r.), Dębno położone jest na obszarze dwóch przestrzeni geograficznych ze zróżnicowaną szatą roślinną. Północna część to Podprowincja Środkowoeuropejska Właściwa, Wyżyny Południowopolskie (dział C), Kraina Kotliny Sandomierskiej (C.8.), okręg Niepołomicko-Tarnowski (C.8.2.), w jednostce podokręgu Brzesko-Radłowskim (C.8.2.b). Południe gminy znajduje się w Prowincji Karpackiej, dziale Zachodniokarpackim (dział H.), Kraina Karpat Zachodnich (H.1.), Podkrajina Zachodniobeskidzka (H.1a.), okręg Pogórzy Wielicko-Tuchowskich (H.1a.2.), w jednostce podokręgu Okocimskiego (H.1a.2.b).

Ryc. 8 Podział geobotaniczny obszaru gminy Dębno
 Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dębno na lata 2016-2019

Lasy przyczyniają się do zmniejszenia wysokich i podwyższenia niskich stanów wód w ciekach, powodując tym samym wyrównany spływ wód. Chronią przed wiatrami, stanowią skuteczną osłonę przed hałasem. Lasy oprócz roli gospodarczo-ochronnej i klimatotwórczej spełniają ważną funkcję turystyczno-rekreacyjną.

Analizując stan drzewostanu zauważyć można, że wskaźnik lesistości gminy jest dość niski i wynosi niewiele ponad 17%. Dominują lasy sosnowe z udziałem drzew liściastych takich jak: dąb szypułkowy, jesion wyniosły, buk zwyczajny, grab pospolity, brzoza brodawkowata, olcha i świerk pospolity. W podszyciu lasów dominują jałowce, tarniny, leszczyny, czeremchy, trzmieliny i czarny bez. Runo leśne tworzą: borówka czernica, borówka bagienna, poziomka, jeżyna, malina, wrzos, zawilec gajowy, mchy i paprocie. Lasy na terenie gminy podlegają Nadleśnictwu Brzesko.

Tabela 3 Powierzchnia gruntów leśnych w Gminie Dębno w 2021 r.

Lasy		
ogółem	ha	1 410,71
lesistość w %	%	17,20
grunty leśne publiczne ogółem	ha	509,71
grunty leśne publiczne Skarbu Państwa	ha	506,15
grunty leśne publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	502,10
grunty leśne gminne ogółem	ha	3,56
grunty leśne prywatne	ha	901,00

Źródło: GUS – Bank Danych Lokalnych

Różnorodnością charakteryzuje się nie tylko świat roślin, ale również zwierząt. Najlicniejszą grupą są ptaki. Występują tu między innymi: myszołów zwyczajny, gołąb grzywacz, dzięcioł duży, dzięcioł zielony, sójka, kawka, wrona siwa, modraszka, bogatka, kowalik, rudzik, kos, drozd śpiewak, piecuszek, pierwiosnek, szpak, zięba, pustułka, pliszka siwa, wróbel, szczygieł, sroka, skowronek, sierpówka, kapturka.

Wśród płazów można spotkać takie gatunki jak: ropucha szara, żaba wodna, żaba trawna i żaba moczarowa. Dane literaturowe (Bonk i in. 2012), wskazują na występowanie w tym rejonie również żaby zwinki oraz traszki grzebieniastej. Wśród gadów można spotkać m.in.: jaszczurkę zwinę, jaszczurkę żyworodną, padalca, zaskrońca, żmiję zygzakowatą.

Ssaki reprezentowane są przez takie gatunki jak: dzik, sarna, lis i rzadziej jelen. W okolicznych kompleksach leśnych występują także: kuna leśna, tchórz, borsuk, jenot; kret, mysz domowa, szczer wędrowny, mysz polna, mysz zaroślowa, mysz leśna, nornik zwyczajny, wiewiórka pospolita. Coraz częściej spotykany jest bóbr europejski, który zasiedla nawet najmniejsze cieki i rowy melioracyjne.

6.2.6 Surowce naturalne

Występują dwa udokumentowane i eksploatowane złoża surowców naturalnych, którym zostały utworzone obszary i tereny górnicze.

Jednym z nich jest złożo gazu ziemnego zlokalizowane na granicy gmin Dębno oraz Brzesko, zachodzące na miejscowości Maszkienice i Wola Dębińska. Wyznaczony został obszar i teren górniczy „Brzewowiec I, II” decyzją MOŚZNiL nr GK/wk/MN/2935/97 z dnia 26.08.1997 r. Obszar obejmuje gazociągi, odwiert czynny (1) i odwierty zlikwidowane (3 na terenie analizowanej gminy) oraz ośrodek zbioru gazu, a także 17 odwiertów zlikwidowanych na poza granicami obszaru górniczego. Do 26.08.2019 r. obowiązywała Koncesja nr 204/94 na wydobywanie gazu ziemnego, wydana przez Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa. Eksploatacją surowca zajmuje się Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo.

W miejscowości Maszkienice znajduje się złożo kruszywa naturalnego, które zostało udokumentowane jako obszar i teren górniczy „Maszkienice” (KN 10510), decyzją Marszałka Województwa Małopolskiego SR-IX.7422.73.2017.LS z dnia 16.11.2017 r. i obowiązuje do 31.12.2037 r. Eksploatowana jest jedynie część perspektywicznego złoża, ale posiada ważne znaczenie dla rozwoju gminy w sektorze gospodarczym oraz społecznym np. zatrudnienie mieszkańców, wzrost budżetu gminy.

W granicach gminy w rejonie Sufczyzna występuje zbiornik wód geotermalnych z wodą o charakterze solanki, na głębokości ok. 1900 m i temperaturze wody do 54°C. Wydajność zbiornika szacuje się na 70m³/h.

Ryc. 9 Obszary i tereny górnicze wraz ze złożami kopalin
 Źródło: opracowanie własne

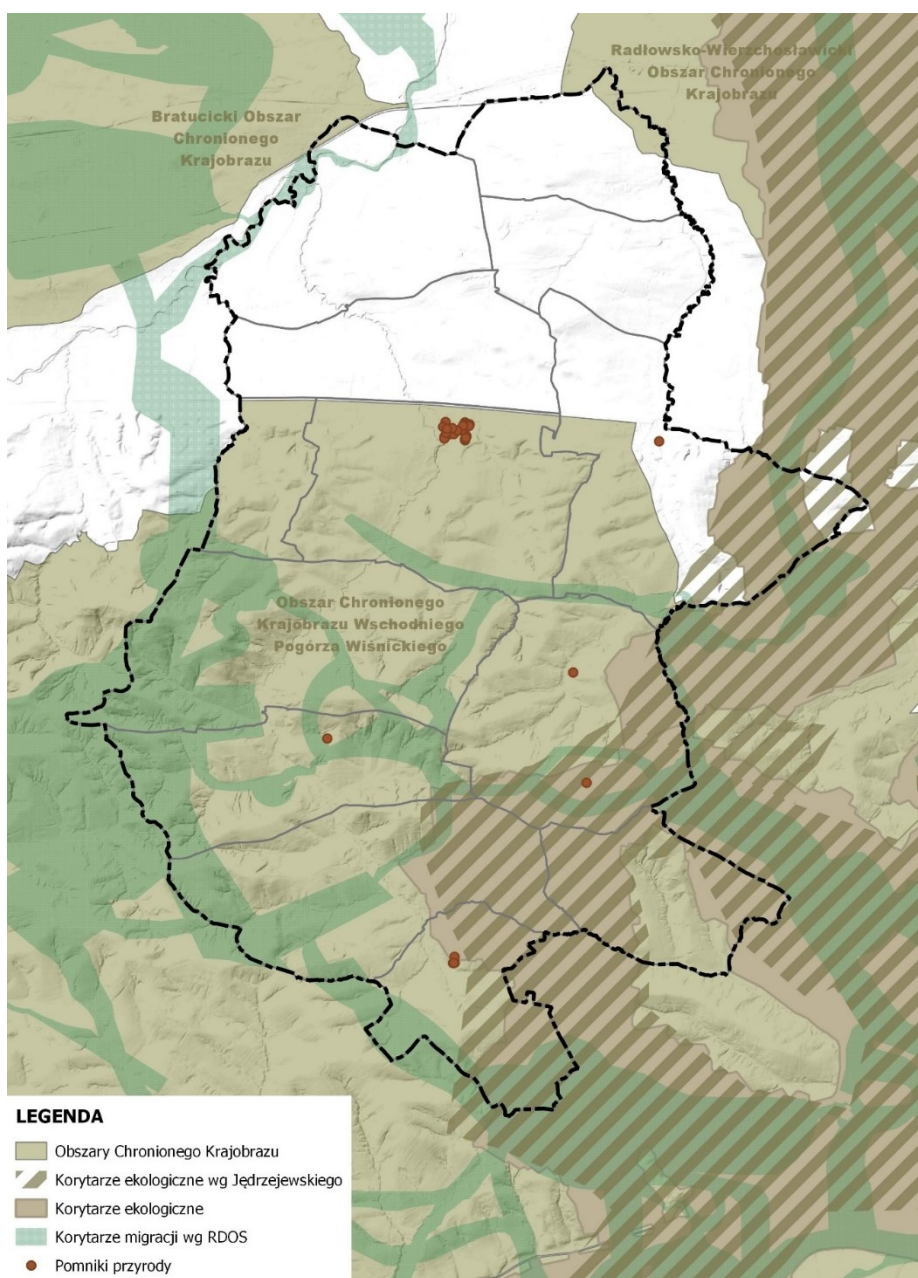
6.2.7 Tereny i obiekty chronione na podstawie przepisów odrębnych

Gmina Dębno położona jest częściowo w granicach prawnych form ochrony przyrody:

- Obszar Chronionego Krajobrazu Pogórze Wiśnickiego,
- Radłowsko-Wierchosławicki Obszar Chronionego Krajobrazu,
- Bratucicki Obszar Chronionego Krajobrazu,

Ponadto w gminie Dębno występują:

- Pomniki Przyrody.
- Korytarze ekologiczne wg W. Jędrzejewskiego oraz RDOS,
- ciągi migracyjne (regionalne: doliny rzeki Uszwicy i Kisieliny, lokalne: pozostałe ciek).

Ryc. 10 Formy ochrony przyrody w Gminie Dębno
 Źródło: opracowanie własne

6.2.7.1 Obszar Chronionego Krajobrazu Wschodniego Pogórza Wiśnickiego

Został utworzony Rozporządzeniem Wojewody Małopolskiego Nr 76/05 z dnia 27 grudnia 2005 r. (Dz. Urz. z 2006 r. Nr 126, poz. 800) w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Wschodniego Pogórza Wiśnickiego poprzez wyodrębnienie na dwie części Obszaru Chronionego Krajobrazu Pogórza Wiśnickiego. Aktualna ochrona obszaru odbywa się na podstawie uchwały Nr XLV/693/18 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 29 stycznia 2018 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Wschodniego Pogórza Wiśnickiego (Dz. Urz. z 2018r. poz. 1166). Ogólna powierzchnia obszaru wynosi 29 942,23 ha (z czego 5 845 ha na terenie gminy Dębno). Położony jest na terenie 4 powiatów i swoim zasięgiem obejmuje 11 gmin: Rzezawa, Brzesko, Wojnicz, Laskowa, Nowy Wiśnicz, Czchów, Gnojnik, Dębno, Zakliczyn, Bochnia, Iwkowa. Posiada zróżnicowane zbiorowiska roślinne: żyzne i kwaśne buczyny oraz jedliny, grądy, sosnowo - dębowe bory, bory mieszane, a także bory świeże i acidofilne mszyste jedliny i różnorodne zbiorowiska łąkowe. Flora chroniona znajdująca się na terenie obszaru obejmuje 35 gatunków, w tym 25 podlegających ochronie całkowitej i 10 częściowej. Przyroda nieożywiona występuje w postaci licznych wychodni i odsłoniętych odpornych piaskowców. Wyróżniającym aspektem Obszaru Chronionego Krajobrazu Wschodniego Pogórza Wiśnickiego są nagromadzone zabytki kultury materialnej tj. zamki, kościoły. Głównie obejmując tereny wiejskie krajobraz ma charakter rolno - leśny z zabudową mocno rozproszoną. Również lasy nie tworzą zwartych kompleksów, głównie skoncentrowane są fragmentami wzdłuż cieków wodnych, na wierzchołkach i zboczach stoków.

W granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Wschodniego Pogórza Wiśnickiego położone są miejscowości Dębno, Jastew, Porąbka Uszewska, Łysa Góra, Doly, Łoniowa, Jaworsko, Niedźwiedza w całości oraz Sufczyn częściowo.

6.2.7.2 Radłowsko-Wierzchosławicki Obszar Chronionego Krajobrazu

Obszar ten został utworzony Rozporządzeniem Nr 75/05 Wojewody Małopolskiego z dnia 27 grudnia 2005 r. (Dz. Urz. z 2006 r. Nr 126, poz. 799) w sprawie Radłowsko - Wierzchosławickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Aktualna ochrona obszaru odbywa się na podstawie uchwały Nr XXIX/402/16 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 28 października 2016 roku w sprawie Radłowsko-Wierzchosławickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. z 2016 r. poz. 6432). Obszar zajmuje powierzchnię 20 811,45 ha (z czego 35 ha na terenie gminy Dębno). Położony jest na terenie 2 powiatów i swoim zasięgiem obejmuje 7 gmin: Szczurowa, Borzęcin, Radłów, Wojnicz, Wierzchosławice, Wietrzychowice, Dębno. Obszar chronionego krajobrazu powołany został w celu zachowania dobrej kondycji kompleksu leśnego oraz specyfiki krajobrazu i architektury wsi Pogórza Bocheńskiego oraz ostoi ptactwa wodnego, błotnego i stanowisk rzadkich roślin. Dominują lasy borów mieszanych, a w miejscach wilgotnych lasy borów wilgotnych ze śródleśnymi łąkami wilgotnymi, które tworzą specyficzny mikroklimat. Zabytki kultury materialnej to głównie kościoły i zespoły dworsko-parkowe. Cały Obszar znajduje się na terenach wiejskich, wiec pola uprawne, łąki i pastwiska dominują w krajobrazie.

W granicach Radłowsko-Wierzchosławickiego Obszaru Ochrony Krajobrazu położone jest częściowo sołectwo Biadoliny Szlacheckie.

6.2.7.3 Bratucicki Obszar Chronionego Krajobrazu

Obszar ten został utworzony Rozporządzeniem Nr 71/05 Wojewody Małopolskiego z dnia 27 grudnia 2005 r. (Dz. Urz. z 2006 r. Nr 126, poz. 795) w sprawie Bratucickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Aktualna ochrona obszaru odbywa się na podstawie uchwały Nr XLIX/767/18 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 28 maja 2018 roku w sprawie Bratucickiego Obszaru Chronionego

Krajobrazu (Dz. Urz. z 2018 r. poz. 4247). Obszar zajmuje powierzchnię 16 955,13 ha (z czego 9 ha na terenie gminy Dębno). Położony jest na terenie 2 powiatów i swoim zasięgiem obejmuje 6 gmin: Szczurowa, Rzezawa, Borzęcin, Brzesko, Dębno, Bochnia. Spore kompleksy leśne stanowią najcenniejszy składnik szaty roślinnej i wyróżniają się na tle innych pokryw terenu. Główne gatunki drzewostanu to: sosna i dąb, świerk modrzew, olcha, brzoza, grab i jesion. W lasach występują też młaki i mokradła, które są częścią torfowisk niskich. Występuje tu sporo terenów suchych jak i mokrych, otwartych lub zalesionych co sprzyja rozmieszczeniu wielu rodzajów siedlisk, dzięki czemu różnorodność gatunkowa zwierząt i roślin jest rozwinięta. Na uwagę zasługuje występowanie szafranu spiskiego i długosza królewskiego – gatunków chronionych. Wartościami kulturowymi Obszaru są zabytkowe kościoły i cmentarze z czasów I wojny światowej.

W granicach Bratucickiego Obszaru Ochrony Krajobrazu położone jest częściowo sołectwo Maszkienice.

6.2.7.4 Pomniki przyrody

Na terenie gminy Dębno występuje 8 pomników przyrody. Zostały one pogrupowane według podtypów tj. aleje, grupy drzew lub pojedyncze drzewa.

- 1) Topola włoska (*Populus alba*), pierśnica 305 cm, Łysa Góra 15, Nr rejestru 29.1 Zał. do Rozp. Nr 2/87 Woj. Tarn. z dnia 26 lutego 1987r.
- 2) Starodrzew parku krajobrazowego przy Zamku w Dębnie: dęby szypułkowe (*Quercus robur*), lipy drobnolistne (*Tiliacordata*), topole (*Populus*), świerki (*Picea*), graby (*Carpinus*), jesiony wyniosłe (*Fraxinusexcelsior*) (aleja) i 120-letni cis (*Taxus*). Najstarszymi drzewami, liczącymi około 300 lat są: dąb szypułkowy – pierśnica 385 cm i lipa drobnolistna – pierśnica 390 cm. Nr rej. 29.1 Zał. do Rozp. Nr 2/87 Woj. Tarn. z dnia 26 lutego 1987 r.
- 3) Grusza (*Pyrus*) „Tarnalówka”, pierśnica 400 cm, Niedźwiedza, Nr rejestru 29.3 Zał. do Rozp. Nr 2/87 Woj. Tarn. z dnia 26 lutego 1987 r.
- 4) Sosna „Samotna” (*Pinussilvestris*), pierśnica 255 cm, Łysa Góra 35, Nr rejestru 29.4 Zał. do Rozp. Nr 2/87 Woj. Tarn. z dnia 26 lutego 1987 r.
- 5) Aleja lipowa przy zabytkowym cmentarzu w Dębnie, Nr rejestru 29.6 Zał. do Rozp. Nr 4/87 Woj. Tarn. z dnia 6 kwietnia 1987 r.
- 6) Lipa drobnolistna (*Tiliacordata*), trzy drzewa, pierśnice: 375 cm, 345 cm, 315 cm, Niedźwiedza 78, Nr rejestru 29.8 Zał. do Rozp. Nr 2/96 Woj. Tarn. z dnia 16 stycznia 1996 r.
- 7) Dąb szypułkowy (*Quercus robur*), pierśnica 455 cm, Sufczyn 64, Nr rejestru 29.9 Zał. do Rozp. Nr 2/96 Woj. Tarn. Z dnia 16 stycznia 1996r.
- 8) Dąb szypułkowy (*Quercus robur*), pierśnica 115 cm, Doły, Zał. Uchwała Nr VII/358/2006 Rady Gminy Dębno z dnia 27.10.2006 roku.

6.2.7.5 Pozostałe obszary

Korytarze ekologiczne i ciągi migracyjne

Korytarze ekologiczne nie są prawną formą ochrony przyrody. Stanowią obszary mało przekształcone przez człowieka, głównie lasy i doliny rzeczne, które są szlakami komunikacyjnymi dla zwierząt oraz roślin. Zależnie od ich wielkości i długości klasyfikuje się je jako korytarze międzynarodowe i krajowe, regionalne oraz lokalne.

Na terenie Małopolski znajduje się m.in. korytarz ekologiczny Południowy (KpD), którego fragment nachodzi na obszar gminy Dębno. Przebiega on od Bieszczad poprzez Góry Słonne, Pogórze Przemyskie, Pogórze Dynowskie, parki krajobrazowe: Czarnorzecko-Strzyżowski, Pasma Brzanki, Ciężkowicko-Rożnowski i Wiśnicko Lipnicki, następnie przechodzi przez Beskid Wyspowy, Gorce,

Beskid Makowski, Beskid Żywiecki, Beskid Śląski, Pogórze Śląskie, lasami wokół zbiornika Goczałkowickiego, Lasy Pszczyńsko-Kobiórskie, aż do Lasów Rudzkich.

Według „Projektu korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce” opracowanego pod kierownictwem prof. dr. hab. Włodzimierza Jędrzejewskiego, obszary objęte opracowaniem leżą w granicach korytarzy ekologicznych (Niedźwiedza, Łoniowa, Doły, Jaworsko, Łysa Góra, Sufczyn).

Korytarze ekologiczne wg RDOŚ występują w granicach sołectw: Niedźwiedza, Łoniowa, Doły, Porąbka Uszewska, Jaworsko, Łysa Góra, Jastew, Dębno, Sufczyn, Maszkienice.

Najbardziej wartościowym obszarem węzłowym na terenie gminy Dębno jest kompleks leśny Białolina Szlacheckie – Perła – Maszkienice, stanowiący fragment rozległych Lasów Radłowskich (w większości znajdujących się poza granicami gminy). Główne kierunki powiązań przedmiotowego obszaru węzłowego z obszarami sąsiednimi stanowią:

- Połączenie w kierunku północnym, w stronę trzonu Lasów Radłowskich (obszar NATURA 2000), mocno ograniczone z uwagi na obecność linii kolejowej oraz autostrady A4;
- Połączenie w kierunku wschodnim, w stronę doliny Dunajca, korytarza ekologicznego rangi międzynarodowej (Karpackiego) i obszaru NATURA 2000, częściowo uszczuplone na skutek realizacji dość szczelnej zabudowy wzdłuż drogi Sufczyn – Białolina Szlacheckie.

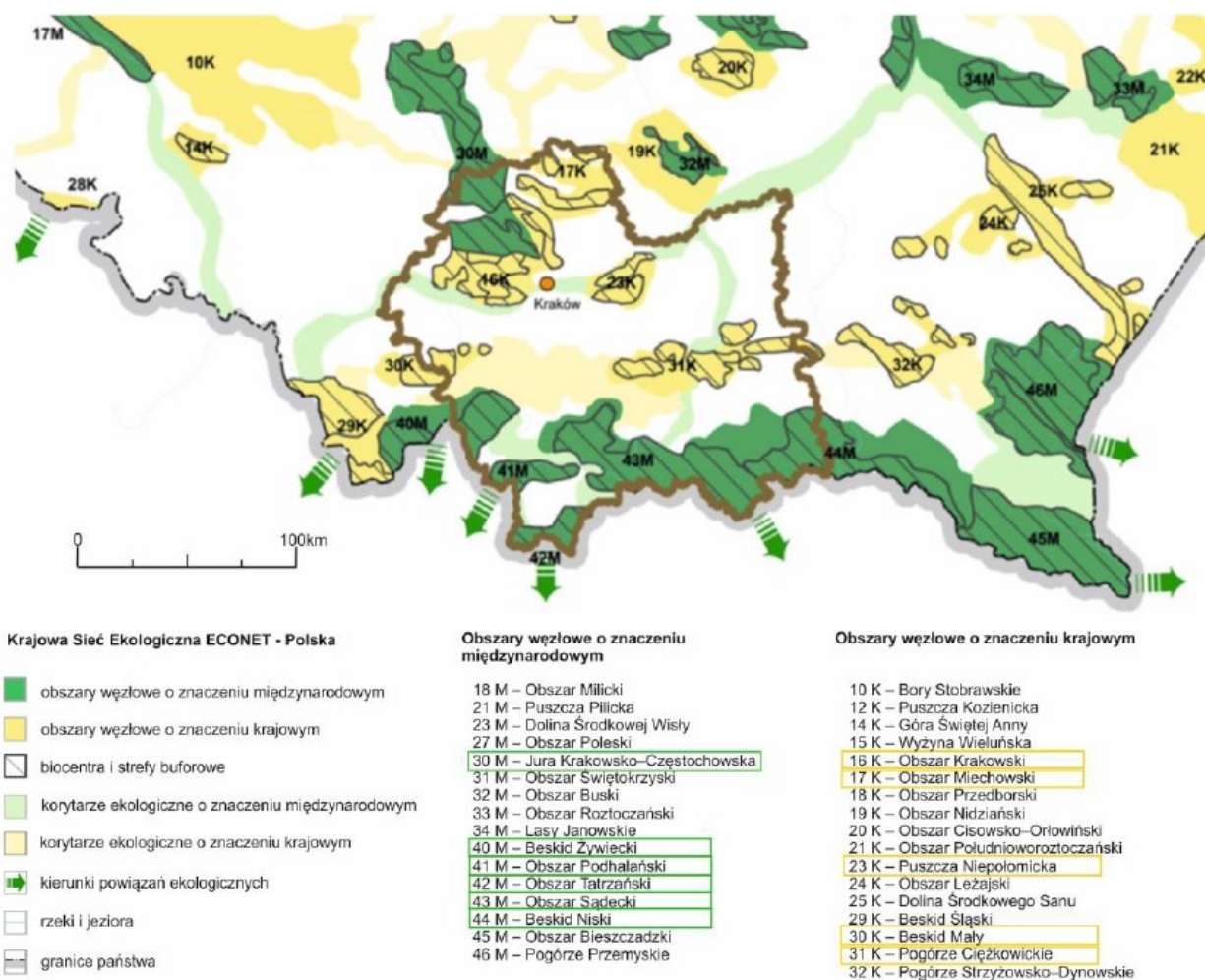
Lokalnymi obszarami węzłowymi są większe kompleksy leśne, znajdujące się w południowej części gminy, a wzdłuż rzek i potoków funkcjonują ciągi migracyjne związane z ciekami i ich otoczeniem.

Funkcję regionalnych korytarzy ekologicznych na terenie gminy pełnią doliny rzek Uszwicy i Kisieliny oraz potoku Niedźwiedź, a lokalne ciągi migracyjne funkcjonują wzdłuż mniejszych potoków. Z uwagi na brak terenów, poza wymienionymi, zapewniających ciągłość osnowy ekologicznej, ważną rolę w zachowaniu lokalnych i regionalnych powiązań ekosystemowych pełnią na obszarze gminy kępy zadrzewień i zakrzewień, mniejsze kompleksy leśne, oczka wodne i mokradła.

Korytarze ekologiczne regionalne oraz ciągi migracyjne regionalne i lokalne związane z rzekami i potokami.

Krajowa sieć ekologiczna ECONET-POLSKA jest wieloprzestrzennym systemem obszarów węzłowych najlepiej zachowanych pod względem przyrodniczym i reprezentatywnych dla różnych regionów przyrodniczych kraju, wzajemnie ze sobą powiązanych korytarzami ekologicznymi, które zapewniają ciągłość więzi przyrodniczych w obrębie tego systemu.

Ryc. 11 Koncepcja krajowej sieci ekologicznej ECONET-POLSKA
 Źródło: Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego

6.2.8 Zasoby kulturowe

Najwyższą formą ochrony, jaką jest rejestr zabytków Narodowego Instytutu Dziedzictwa, objętych jest 7 obiektów nieruchomych znajdujących się:

- **W miejscowości Dębno:**
  - kościół par. pw. św. Małgorzaty, 1500, XVIII, nr rej.: 37/30 z 28.02.1930 i A-215 z 28.03.1980,
  - cmentarz kościelny, nr rej.: j.w.,
  - cmentarz par. z drogą dojazdową, l. 30 XIX, nr rej.: A-222 z 26.08.1980,
  - kaplica, nr rej.: j.w.,
  - zespół zamkowy, XV-XIX, nr rej.: 29 z 20.04.1968:
    - zamek,
    - park,
    - alejka parkowa nr rej.: A-108/M z 14.09.2007,
- **W miejscowości Maszkienice:**
  - kościół par. pw. św. Józefa Robotnika, 1914-17, nr rej.: A-87/M z 23.05.2007,
- **W miejscowości Porąbka Uszewska:**
  - kościół par. pw. św. Andrzeja Apostoła, 1910-18, nr rej.: A-266 z 30.10.1985.

Obiekty wpisane do rejestru zabytków prowadzonego przez NID równocześnie występują w rejestrze Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków.

Na terenie całej gminy zlokalizowano 69 obiektów wpisanych do gminnej ewidencji zabytków, którą zatwierdził Zarządzeniem nr 121/2016 Wójt Gminy Dębno z dnia 1 września 2016 r. Są to w głównej mierze obiekty nieruchomości: domy, chałupy, figury, kapliczki, kościoły, cmentarze.

Tabela 4 Wykaz obiektów wpisanych do gminnej ewidencji zabytków w podziale na miejscowości

Miejscowość	Liczba obiektów wpisanych do GEZ
Biadoliny Szlacheckie	7
Dębno	8
Doły	6
Jastew	2
Jaworsko	1
Łoniowa	11
Łysa Góra	10
Maszkienice	4
Niedźwiedza	6
Porąbka Uszewska	9
Sufczyn	4
Wola Dębińska	1
Razem	69

Źródło: Opracowanie własne na podstawie SUIKZP

Tabela 5 Wykaz obiektów wpisanych do gminnej ewidencji zabytków położonych w granicach Gminy Dębno

Lp.	Adres	Obiekt
Biadoliny Szlacheckie		
1.	Biadoliny Szlacheckie 4 działka nr 131	Dom/Chałupa
2.	Biadoliny Szlacheckie 14 działka nr 632	Dom/Chałupa
3.	Biadoliny Szlacheckie 4 działka nr 632	Obora/zagroda
4.	Biadoliny Szlacheckie 28 działka nr 496	Dom/Chałupa
5.	Biadoliny Szlacheckie działka nr 701	Cmentarz wojenny nr 271
6.	Biadoliny Szlacheckie 62 działka nr 62	Dom/Chałupa
7.	Biadoliny Szlacheckie 57 działka nr 19	Dom/Chałupa
Dębno		
1.	Dębno działka nr 161	Zespół zamkowo-parkowy w Dębnie
2.	Dębno działka nr 161	Zamek w Dębnie

3.	Dębno działka nr 161	Park przy Zamku w Dębnie
4.	Dębno działka nr 186	Kościół parafialny p.w. św. Małgorzaty w Dębnie
5.	Dębno działka nr 186	Cmentarz przykościelny
6.	Dębno działka nr 114/4	Rzeźba św. Kingi
7.	Dębno działka nr 195/1	Figura Chrystusa Frasobliwego
8.	Dębno działka nr 161	Figura św. Jana Nepomucena
9.	Dębno działka nr 554	Figura Matki Bożej Różańcowej
10.	Dębno działka nr 537/1	Grupa Ukrzyżowania
11.	Dębno 105 działka nr 608	Dom/Chałupa
12.	Dębno działka nr 195/1	Kaplica grobowa rodziny Jastrzębskich
13.	Dębno działka nr 195/1	Cmentarz parafialny
14.	Dębno działka nr 150	Figura Matki Bożej Nieustającej Pomocy
15.	Dębno działka nr 793/1	Krucyfiks
16.	Dębno działka nr 195/1	Cmentarz wojenny nr 281
17.	Dębno działka nr 150	Pomnik Niepodległości
18.	Dębno działka nr 186	Figura Matki Bożej Różańcowej
Doły		
1.	Doły działka nr 196	Figura św. Stanisław BM
2.	Doły działka nr 818	Figura Matki Bożej z Dzieciątkiem
3.	Doły działka nr 657/3	Figura Jezusa Chrystusa Zmartwychwstałego
4.	Doły działka nr 150	Figura Najświętszej Marii Panny Niepokalanie Poczętej
5.	Doły działka nr 321	Cmentarz wojskowy nr 280
6.	Doły działka nr 850/1	Figura Krzyża
Jastew		
1.	Jastew działka nr 165/1	Grupa Ukrzyżowania
2.	Jastew działka nr 32/2	Figura Matki Bożej Różańcowej

Jaworsko		
1.	Jaworsko działka nr 443	Figura Matki Bożej z Dzieciątkiem
Łoniowa		
1.	Łoniowa działka nr 654	Figura Najświętszej Marii Panny Niepokalanie Poczętej
2.	Łoniowa działka nr 1081/2	Grupa Ukrzyżowania
3.	Łoniowa działka nr 1138	Figura Matki Bożej z Dzieciątkiem
4.	Łoniowa działka nr 1107/2	Kapliczka p.w. św. Józefa
5.	Łoniowa działka nr 673	Grupa Ukrzyżowanie
6.	Łoniowa działka nr 350	Grupa Ukrzyżowania
7.	Łoniowa działka nr 619/2	Pieta
8.	Łoniowa działka nr 261/3	Figura Serca Jezusowego
9.	Łoniowa działka nr 761/3	Grupa Ukrzyżowania
10.	Łoniowa działka nr 650/4	Grupa Ukrzyżowania
11.	Łoniowa działka nr 237	Figura Matki Bożej z Dzieciątkiem
Łysa Góra		
1.	Łysa Góra działka nr 598	Figura Matki Bożej Różańcowej
2.	Łysa Góra działka nr 66	Figura Matki Bożej Różańcowej
3.	Łysa Góra działka nr 520	Figura Najświętszej Marii Panny Niepokalanie Poczętej
4.	Łysa Góra działka nr 431	Kapliczka kamienna „Ecce Homo”
5.	Łysa Góra działka nr 444/1	Figura N.M.P. Wniebowziętej
6.	Łysa Góra działka nr 230	Krzyż żeliwny na postumencie
7.	Łysa Góra działka nr 300/1	Figura Matki Bożej Królowej Polski z Dzieciątkiem
8.	Łysa Góra działka nr 865/4	Figura Matki Bożej Różańcowej
9.	Łysa Góra działka nr 431	Kościół Parafialny p.w. Matki Bożej Nieustającej Pomocy
10.	Łysa Góra działka nr 885/3	Kapliczka z figurą Najświętszego Serca Jezusowego
Maszkienice		

1.	Maszkienice działka nr 939	Cmentarz Choleryczny w Maszkienicach
2.	Maszkienice działka nr 561	Figura Najświętszej Marii Panny
3.	Maszkienice działka nr 772/1	Kościół parafialny p.w. św. Józefa Rzemieślnika
4.	Maszkienice działka nr 772/1	Cmentarz parafialny
5.	Maszkienice działka nr 562/2	Dom/Chałupa
Niedźwiedza		
1.	Niedźwiedza działka nr 124	Krzyż
2.	Niedźwiedza działka nr 108	Figura Matki Bożej z Dzieciątkiem
3.	Niedźwiedza działka nr 103	Figura Chrystusa Króla zwana „Figurą Boga Ojca”
4.	Niedźwiedza działka nr 319	Figura Matki Bożej z Dzieciątkiem
5.	Niedźwiedza działka nr 368/1	Krucyfiks
6.	Niedźwiedza działka nr 605	Figura Matki Bożej Różańcowej
Porąbka Uszewska		
1.	Porąbka Uszewska działka nr 1217	Figura Jezusa z Nazaretu
2.	Porąbka Uszewska 63 działka nr 1068/18	Dawna Plebania (obecnie Dom Weselny)
3.	Porąbka Uszewska działka nr 305	Figura Matki Bożej Niepokalanie Poczętej
4.	Porąbka Uszewska działka nr 301/2	Figura Jezusa Nazareńskiego Wykupionego
5.	Porąbka Uszewska działka nr 819	Krucyfiks
6.	Porąbka Uszewska działka nr 1207	Grota NMP z Lourdes
7.	Porąbka Uszewska działka nr 125/3	Krucyfiks
8.	Porąbka Uszewska działka nr 1012/1	Krucyfiks
9.	Porąbka Uszewska działka nr 859	Figura św. Anny z Najświętszą Marią Panną
10.	Porąbka Uszewska działka nr 1114	Kościół parafialny p.w. św. Andrzeja Apostoła
11.	Porąbka Uszewska działka nr 243	Figura Matki Bożej z Dzieciątkiem
Sufczyn		
1.	Sufczyn działka nr 454/1	Figura św. Jana Nepomucena

2.	Sufczyn działka nr 796	Figura Matki Bożej z Dzieciątkiem
3.	Sufczyn działka nr 541/2	Lamus Podworski
4.	Sufczyn działka nr 276/3	Figura Matki Bożej z Dzieciątkiem
5.	Sufczyn działka nr 963/2	Krzyż
Wola Dębińska		
1.	Wola Dębińska działka nr 850/4	Figura św. Floriana
2.	Wola Dębińska działka nr 342/1	Krucyfiks

Źródło: opracowanie własne na podstawie Gminnej Ewidencji Zabytków

7. STAN ZASOBÓW I FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA, ODPORNOŚĆ NA DEGRADACJĘ I ZDOLNOŚĆ DO REGENERACJI

7.1 NATURALNE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKOWE

Zagrożenia naturalne występujące na obszarze gminy związane są z ruchami powierzchni ziemi (osuwiska) a także zjawiskami meteorologicznymi i hydrologicznymi.

7.1.1 Zagrożenia ruchami masowymi

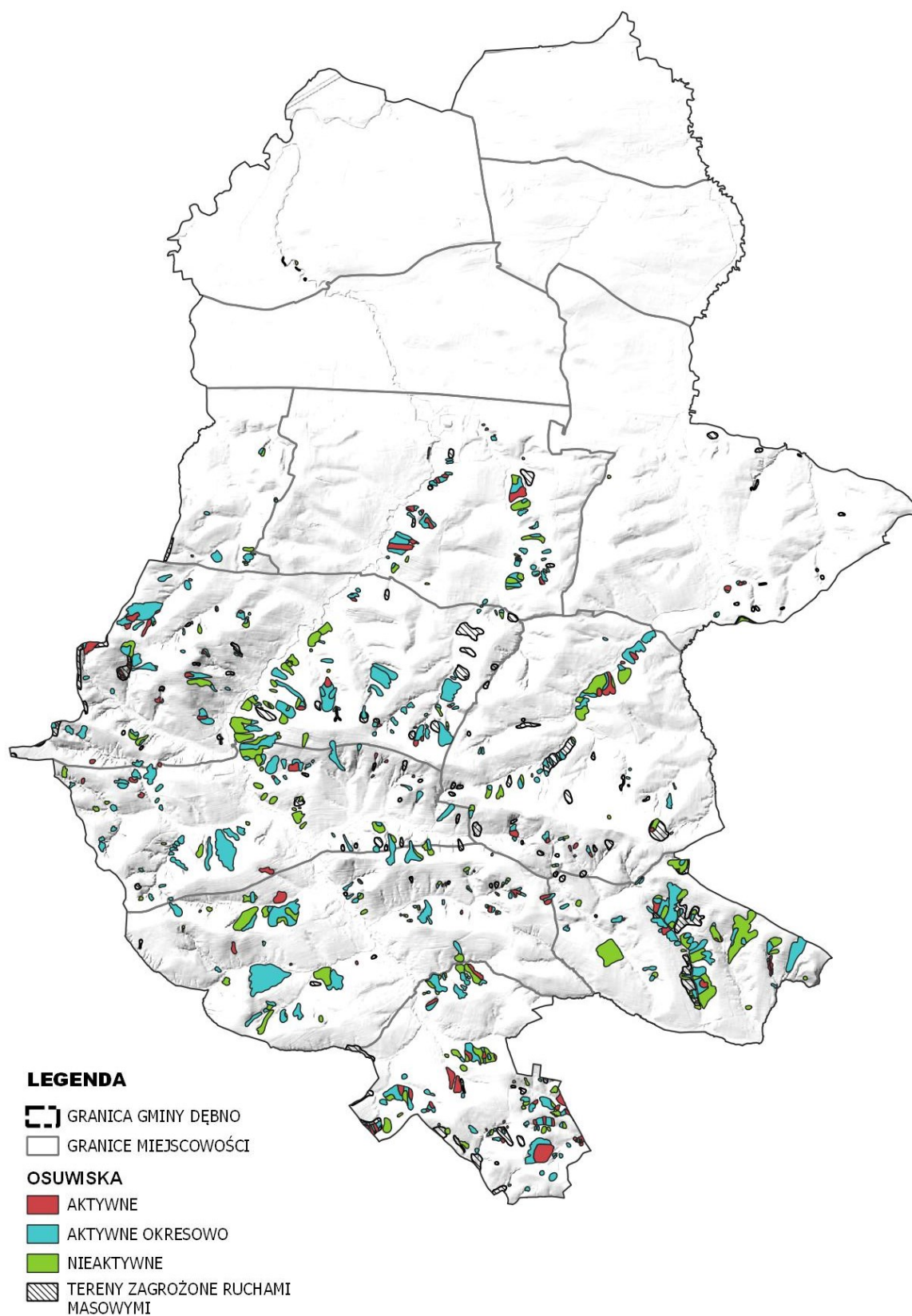
Na obszarze gminy Dębno występują obszary zagrożeń geologicznych: osuwiska oraz tereny zagrożone ruchami masowymi.

Osuwisko jest formą ruchów grawitacyjnych, która powstaje na skutek szybkiego przemieszczania się materiału skalnego lub gruntu w dół stoku, wzdłuż powierzchni ślizgu. Z reguły czynnikiem determinującym występowanie osuwisk jest obecność wody, która infiltruje w głąb skały lub wody.

W przypadku analizowanej gminy kluczowe znaczenie w powstawaniu osuwisk ma budowa geologiczna oraz intensywne opady atmosferyczne, jak również działalność człowieka. Deniwelacje terenu, a także piaskowcowo-łupkowe skały fliszowe sprzyjają rozwojowi procesów osuwiskowych. Funkcję redukcyjną tychże procesów pełnią lasy, które stabilizują powierzchnię zwietrzelinową do głębokości nawet 1 m, a tym samym zapobiegają powstawaniu płytkich osuwisk zwietrzelinowych, co ogranicza splukiwanie gleby i deflację. Przyczyniają się one również do spowolnienia spływu i częściowej retencji wód, zmniejszając wahania wodostanów w korytach rzecznych, powodując ograniczenia intensywności erozji potoków podczas dużych opadów.

Zgodnie z Systemem Ochrony Przeciwosuwiskowej (SOPO) na terenie Gminy Dębno występuje blisko 436 osuwisk: aktywnych ciągle, aktywnych okresowo oraz nieaktywnych. Ponadto wyróżniono około 125 terenów zagrożonych ruchami masowymi.

Najwięcej osuwisk zlokalizowanych jest w południowej części gminy – są to osuwiska o różnej aktywności – od ciągle aktywnych, przez okresowo aktywne do nieaktywnych w obszarach zamieszkałych. W 3 miejscowościach nie wykazano występowania żadnych terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych i są to Białoliny Szlacheckie, Perła oraz Wola Dębińska. Najbardziej zagrożone ruchami masowymi miejscowości to: Porąbka Uszewska, Niedźwiedza, Jaworsko, Łoniowa, Doły i Łysa Góra.

Ryc. 12 Ruchy masowe na terenie gminy Dębno
Źródło: opracowanie własne

7.1.2 Zagrożenie powodziowe

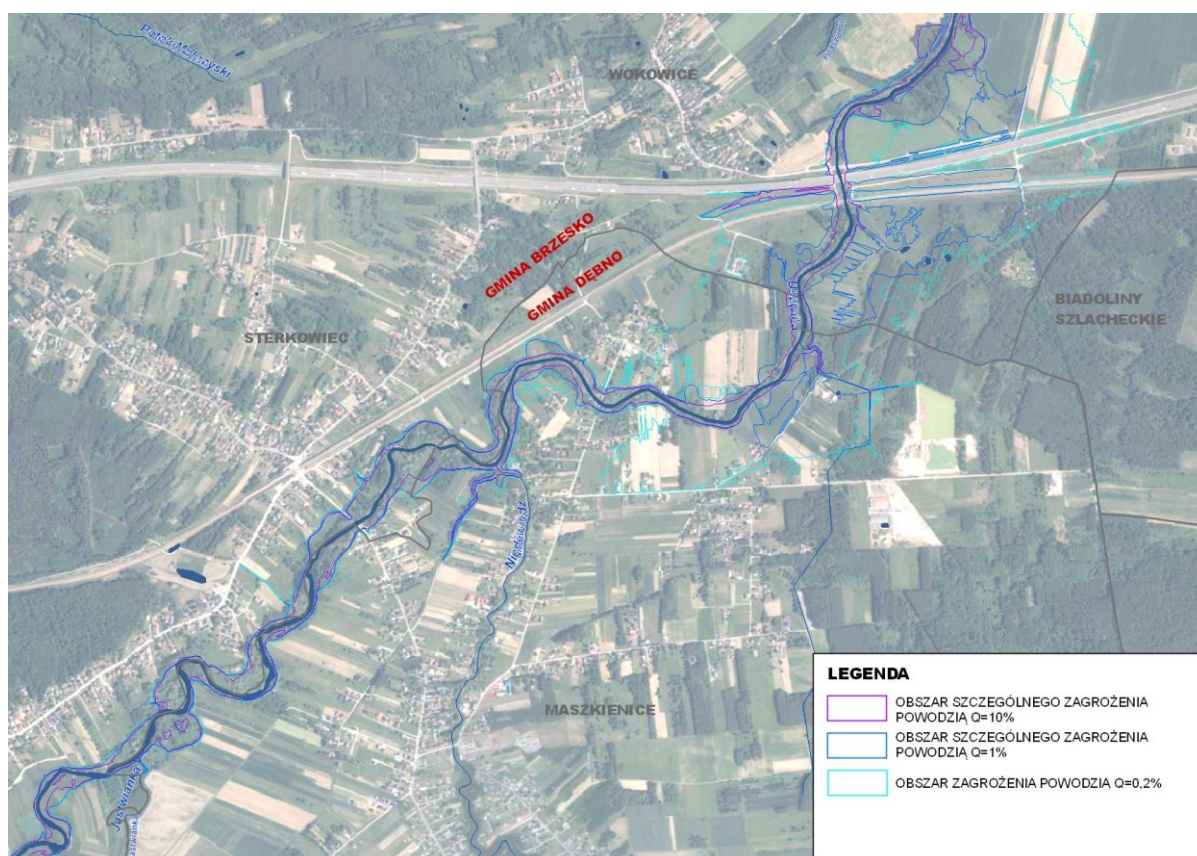
Na obszarze gminy Dębno występuje zagrożenie powodziowe, związane przede wszystkim wskutek długotrwałych opadów deszczu opadów nawałnych powodujących gwałtowny przybór wody przede wszystkim w terenach górzystych. Do najpoważniejszych zjawisk ekstremalnych zalicza się powódzie letnie wywoływane kilkudniowymi opadami rozlewnymi. Charakteryzują się szybkim wzrostem stanów wody i dużą prędkością przemieszczania w korycie. Również przyczynami wysokich zmienności przepływów mogą być niewielka powierzchnia terenów zalesionych, małe zdolności retencyjne gleb, kształt zlewni, gęsta sieć dróg w terenach pogórskich oraz zmniejszanie się powierzchni terenów biologicznie czynnych. Również występują intensywne zjawiska erozyjne koryt potoków. Szczególnie tereny rzeki Uszwicy są zagrożone wylaniem poza granice cieku poprzez wysoką zmienność wysokości wodostanów, co w warunkach pogórzy jest rzadkie i jednocześnie niebezpieczne. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią to wody 100-letnie (Q1%) i wody 10-letnie (Q10%) występujące na terenie miejscowości: Białolino Szlacheckie, Dębno, Jastew, Maszkienice, Perła, Sufczyn, Wola Dębińska. Tereny niskiego prawdopodobieństwa wystąpienia powodzi (Q0,2%) występują przede wszystkim dla potoku Uszwica, jednakże każdy z czterech większych cieków przepływających przez teren gminy – Uszwica, Niedźwiedź, Kisielina i Jastwianka wymusza poniesienie wysokich nakładów na ochronę przed powodzią.

Gmina Dębno powinna wspierać inwestycje ukierunkowanych na zapobieganie katastrofom i klęskom żywiołowym oraz ograniczanie ich skutków, które powinny realizować ustalenia Planu Zarządzenia Ryzykiem Powodziowym. To przede wszystkim działania w odniesieniu do rzeki Uszwicy, w tym budowa i przebudowa wałów przeciwpowodziowych. Należy również zwiększać retencję w zlewniach cząstkowych, zatrzymanie i spowolnienie odpływu wód poprzez mikro i naturalną retencję. Ochrona powinna wziąć pod uwagę metody nietechniczne tj. zalesianie wododziałów, odtwarzanie naturalnej retencji na terenach dolin rzecznych i w lasach, przywracanie retencji glebowo-gruntowej, spowolnianie odpływu wód przez renaturyzację cieków, zapobieganie lokalizacji zabudowy na terenach zalewowych i sterowanie systemem melioracji szczegółowej itp.

Zagrożenie powodziowe występuje na terenie sołectwa Białolino Szlacheckie, Dębno, Jastew, Maszkienice, Perła Sufczyn, Wola Dębińska.

Ochrona przed powodzią jest zadaniem organów administracji rządowej i samorządowej. Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie jest organem właściwym w sprawie gospodarowania wodami w regionie wodnym, w zakresie określonym w ustawie Prawo wodne.

Ryc. 13 Zagrożenie powodziowe na terenie gminy Dębno
 Źródło: opracowanie własne

7.2 ANTROPOGENICZNE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKOWE

Zagrożenia antropogeniczne dla środowiska przyrodniczego wynikają z działalności człowieka, tj. wykorzystywania i przetwarzania zasobów.

7.2.1 Zanieczyszczenie atmosfery

Zanieczyszczenie atmosfery w gminie Dębno najczęściej bierze się zarówno ze źródeł naturalnych jak i antropogenicznych z przeważeniem ilościowym tych wychodzących ze strony człowieka. Głównie jest to spalanie paliwa stałego (węgiel, miął koksowy, koks) i odpadów w gospodarstwach domowych.

Emisja antropogeniczna dzieli się na: emisję z zakładów przemysłowych i energetycznych, emisję niską z gospodarki komunalnej (indywidualne kotłownie, paleniska domowe i zakłady prywatne) i emisję komunikacyjną.

Emisja z zakładów przemysłowych i energetycznych to inaczej emisja punktowa, czyli energetyczne spalanie paliw przez podmioty gospodarcze oraz obiekty sfery publicznej. Gmina Dębno nie posiada dużych emitorów z tej kategorii, również nie znajdują się tu zakłady produkcyjne szkodliwe dla środowiska.

Emisja niska to emisja pochodząca z lokalnych kotłowni i pieców węglowych stosowanych w gospodarstwach domowych. Osoby palą różne odpady komunalne, nie wszystkie są w stanie spalić się całkowicie ze względu na niższe temperatury w piecach. Głównie paliwem jest węgiel o różnej jakości, wydajności i składzie.

Emisja komunikacyjna, inaczej liniowa, koncentruje się przy terenach dróg o dużym natężeniu kołowym, a ze względu na ich lokalizację w terenach wiejskich, wpływa bardzo niekorzystnie na uprawy rolne. Zanieczyszczenia komunikacyjne składają się z tlenu i dwutlenku węgla, tlenu azotu, węglowodoru, pyłów z metalami ciężkimi, które zanieczyszczają powietrze atmosferyczne oraz

zwiększają poziom ozonu w troposferze. Głównym powodem emisji jest ruch tranzytowy poprowadzony przez centrum gminy drogą krajową nr 94.

Gmina nie jest objęta monitoringiem jakości powietrza w skali regionalnej ani lokalnej. Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna i Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie, Delegatura w Tarnowie prowadzą badania oceny stanu aerosanitarne, który oparty jest na wynikach Państwowego Monitoringu Środowiska. Najbliżej usytuowany punkt pomiarowy znajduje się w Brzesku przy ulicy Wiejskiej. W celu oceny jakości powietrza na terenie Województwa Małopolskiego, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska stworzył raport pt. „Roczna ocena jakości powietrza w województwie małopolskim. Raport wojewódzki za rok 2021”, w którym wyznaczono trzy strefy dla dokonania oceny. Gmina Dębno znajduje się w strefie małopolskiej.

Oceny jakości powietrza dokonuje się oddzielnie uwzględniając kryteria ustanowione ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz kryteria ustanowione ze względu na ochronę roślin. Ocena obejmuje wszystkie substancję ujęte w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012r. w sprawie niektórych poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. 2012, poz. 1031) oraz ponadto pył drobny PM_{2,5} (zgodnie z nowelizacją ustawy POŚ oraz zaleceniami Ministra Środowiska i wytycznymi GIOŚ).

Wyniki klasyfikacji stref jakości powietrza, z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzkiego oraz ochrony roślin, przedstawiono w poniższych tabelach. Odnoszą się one do roku 2021 i są najbardziej aktualnymi danymi dostępnymi w chwili opracowywania dokumentu.

Tabela 6 Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń pod kątem ochrony zdrowia

Nazwa strefy	Kod strefy	Klasa strefy dla poszczególnych zanieczyszczeń												
		SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	O ₃	PM10	PM _{2,5}	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	
Strefa małopolska	PL1203	A	A	A	A	A	C	C	A	A	A	A	C	

Tabela 7 Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń pod kątem ochrony roślin

Nazwa strefy	Kod strefy	Klasa strefy dla poszczególnych zanieczyszczeń		
		SO ₂	NO _x	O ₃
Strefa małopolska	PL1203	A	A	A

Gdzie:

Tabela 8 Wyjaśnienie ocen dla stref zanieczyszczeń

Klasa strefy	Poziom stężeń zanieczyszczenia	Wymagane działania
A	Nie przekraczający poziomu dopuszczalnego	Utrzymanie stężeń zanieczyszczenia poniżej poziomu dopuszczalnego oraz dążenie do utrzymania najlepszej jakości powietrza zgodnej ze zrównoważonym rozwojem
C	Powyżej poziomu dopuszczalnego	1. Określenie obszarów przekroczeń poziomów dopuszczalnych. 2. Opracowanie lub aktualizacja programu ochrony powietrza w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu. 3. Kontrolowanie stężeń zanieczyszczenia na obszarach przekroczeń i prowadzenie działań mających na celu obniżenie stężeń przynajmniej do poziomów dopuszczalnych.

Wyniki oceny poszczególnych zanieczyszczeń powietrza w strefie małopolskiej, do której należy gmina wykazały, iż zanieczyszczenia gazowe tj. SO₂, NO₂, CO, C₆H₆, O₃ oraz SO₂, NO_x nie przekroczyły obowiązujących dla tych substancji poziomów dopuszczalnych. Pozwoliło to na zakwalifikowanie strefy pod względem zanieczyszczenia tymi substancjami do klasy A dla obu kryteriów.

Ponadnormatywne zanieczyszczenie powietrza w strefie pyłem zawieszonym PM₁₀, PM_{2,5} oraz benzo(a)pirenem w pyłe PM₁₀ w kryterium ochrony zdrowia, klasyfikuje strefę do klasy C.

Zgodnie z art. 91 ustawy Prawo ochrony środowiska, dla wszystkich stref, w których stwierdzono przekroczenia poziomów dopuszczalnych i docelowych (strefy w klasie C), należy opracować programy ochrony powietrza, mających na celu obniżenie zanieczyszczenia powietrza, które ma na celu osiągnięcie dopuszczalnych poziomów substancji w powietrzu.

Gmina powinna prowadzić działania ekologiczne służące polepszeniu się jakości powietrza i najbardziej skupić się na ograniczaniu emisji niskiej przez mieszkańców. Ważne jest ograniczenie nadmiernego wytwarzania ozonu i pyłu PM₁₀ z emisji komunikacyjnej. Powinno się termomodernizować budynki i ich źródła ciepła, zachęcać do korzystania z paliw ekologicznych itp.

7.2.2 Zanieczyszczenia gruntu, wód powierzchniowych i wód podziemnych

Stan jakości wód powierzchniowych oraz obecność organizmów żyjących w wodach są wynikiem oddziaływania różnorodnych czynników, zarówno ekologicznych, jak i antropogenicznych. Właściwości i przemiany chemiczne wód determinują: budowa geologiczna zlewni, klimat, typ gleb, a także urbanizacja, uprzemysłowienie i rolnictwo. Znaczący wpływ na zanieczyszczenie wód ma ilość pobieranej wody i odprowadzanie ścieków bytowo gospodarczych oraz przemysłowych.

Antropogeniczne zanieczyszczenia wód powierzchniowych:

Zanieczyszczenia punktowe – wnoszą ścieki odprowadzane wylotami komunalnymi ze skanalizowanych terenów miast i wsi, powstające w wyniku działalności bytowo-gospodarczej człowieka oraz ścieki przemysłowe, czyli odprowadzane z zakładów prowadzących działalność przemysłową lub handlową, inne niż ścieki bytowo-gospodarcze.

Zanieczyszczenia obszarowe – wprowadzane są do wód z terenów nieskanalizowanych, w tym także zurbanizowanych oraz obszarów rolniczych i leśnych. Do tej grupy zalicza się także zanieczyszczenia przedostające się do wód z powietrza atmosferycznego. Typowymi źródłami zanieczyszczeń obszarowych są mineralne i organiczne nawozy stosowane w rolnictwie oraz środki chemicznej ochrony roślin. Bardzo groźne w swoich skutkach są pochodzące z tych źródeł związki biogenne oraz pestycydy.

Gleby

Cykliczny monitoring gleb, szczególnie pod kątem oddziaływania emisji przemysłowej i komunikacyjnej, jest wykonywany w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, wynikającego z zapisów art. 26 ustawy Prawo ochrony środowiska.

Najbardziej powszechnym źródłem zanieczyszczenia gleby na terenie gminy są niekontrolowane zrzuty ścieków bytowych do rzek, które później przenikają do gleb. Powodują one nadmierną eutrofizację gleby oraz możliwość skażenia bakteriologicznego. Największa aktywność tego rodzaju zanieczyszczeń występować może w terenach zainwestowanych nie uzbrojonych oraz w terenach o licznych występowaniu gospodarstw o profilu hodowlanym.

W pobliżu gminy występują gleby o charakterze obojętnym i zasadowym, nie wykazują wysokiego stopnia zasolenia, jednakże są glebami zanieczyszczonymi. Zanieczyszczane są również przez czynniki fizyczne, takie jak erozja wodna i eoliczna, mechanizacja rolnictwa, niewłaściwym wypasem bydła oraz

likwidacją murków i zadrzewień na polach. Istotny wpływ ma także emisja komunikacyjna, skoncentrowana głównie przy drodze krajowej nr 4, wokół której występują obszary rolnicze.

Inne zagrożenia związane z rolniczym użytkowaniem gleb to:

- niszczenie chemiczne poprzez stosowanie środków ochrony roślin i nadmierny spływ biogenów z pól,
- stosowanie środków ochrony roślin, powodujące ubożenie i zanikanie roślinności segetalnej,
- niszczenie podczas prac polowych, roślinności oczek i mokradeł śródpolnych,
- intensywne zagospodarowanie użytków zielonych z oraniem, meliorowaniem”, nawożeniem, obsiewem szlachetnymi gatunkami traw, stosowaniem środków ochrony roślin powodujące drastyczne ubożenie bogactwa florystycznego łąk.

Wody powierzchniowe

Głównym źródłem zanieczyszczeń wprowadzanych do wód podziemnych i powierzchniowych przepływających przez gminę Dębno są miejscowości nieskanalizowane, gdzie ścieki z gospodarstw domowych odprowadzane są do wód bez uprzedniego ich oczyszczenia. Działają niszcząco na świat roślinny i zwierzęcy. Znaczna ilość zanieczyszczeń związana jest też z niewłaściwym nawożeniem gruntów rolnych substancjami nawozowymi, które przedostają się w sposób niekontrolowany do cieków wodnych i wód gruntowych.

Największe zagrożenie dla stanu jakości wód powierzchniowych jest działalność antropogeniczna, którą można pogrupować w następujące kategorie:

- pobór wód powierzchniowych i podziemnych: dla potrzeb gospodarki komunalnej i przemysłu, do nawodnień w rolnictwie i leśnictwie, uzupełnianie stawów rybnych,
- zanieczyszczenia punktowe: zrzuty ścieków komunalnych i przemysłowych, zrzuty zasolonych wód z górnośląskich kopalń,
- zanieczyszczenia obszarowe: spływy powierzchniowe głównie z terenów użytkowanych rolniczo, niewystarczające skanalizowanie obszarów zurbanizowanych,
- zmiany hydrologiczne i morfologiczne: regulacja rzek, budowle hydrotechniczne, ochrona przeciwpowodziowa, zabudowa poprzeczna.

Przeprowadzając analizę na podstawie danych Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie monitoringu wód prowadzonego przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska zauważyć można, iż wszystkie jednolite części klasyfikują się pod przyjętymi normami posiadając dobry stan chemiczny. W zakresie stanu ekologicznego najlepiej wypada JCWp Kisielina, która cechuje się dobrym i powyżej dobrym stanem ekologicznym, a także dobrym stanem wód. JCWp Uszwica do Niedźwiedzia posiada słaby stan ekologiczny i zły stan wód. JCWp Uszwica do Niedźwiedzia do ujścia cechuje się umiarkowanym potencjałem ekologicznym i złym stanem wód. JCWp Wieleń ma co najmniej dobry potencjał ekologiczny i dobry ogólny stan wód.

Tabela 9 Charakterystyka jednolitych części wód powierzchniowych

Kod JCWp	Nazwa JCWp	Klasyfikacja stanu / potencjału ekologicznego	Klasyfikacja stanu chemicznego	Ocena stanu JCWp
RW2000122139669	Uszwica do Niedźwiedzia	słaby stan ekologiczny	dobry stan chemiczny	zły stan wód
RW200019213969	Uszwica do Niedźwiedzia do ujścia	umiarkowany stan ekologiczny		

RW2000122147589	Wieleń	co najmniej dobry potencjał ekologiczny	dobry stan wód
RW2000172139989	Kisielina	dobry i powyżej dobrego potencjał ekologiczny	

Źródło: GIOŚ

Stan czystości wód w dużej mierze zależy jest od działań ochronnych prowadzonych w granicach całej zlewni. Głównym zagrożeniem dla wód powierzchniowych i podziemnych są niekontrolowane zrzuty ścieków oraz nieuszczelne zbiorniki bezodpływowe, a także dzikie wysypiska odpadów.

Wody podziemne

Monitoring JCWPd jest prowadzony przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, w sposób umożliwiający ocenę stanu jednolitych części wód podziemnych oraz ustalenie czasowej przestrzennej zmienności elementów fizykochemicznych i ilościowych.

Ocena ilościowego i jakościowego stanu wód podziemnych została przeprowadzona w ramach Raportu o stanie środowiska w woj. małopolskim w 2020 r. Obszar opracowania położony jest w zasięgu JCWPd nr 149 nr 150.

Tabela 10 Ocena stanu JCWPd

OCENA STANU JCWPd nr:		149	150
OCENA STANU WÓD	stan ilościowy	dobry	dobry
	stan chemiczny	słaby	dobry
	ogólna ocena	słaby	dobry
OCENA RYZYKA NIEPEŁNIENIA CELÓW ŚRODOWISKOWYCH		niezagrożona	niezagrożona
PRZYCZYNA ZAGROŻENIA NIEOSIĄGNIĘCIA CELÓW ŚRODOWISKOWYCH		brak	brak
ISTOTNE PROBLEMY		<p>Ujęcia wód podziemnych. Oddziaływania lokalne. Złoże kruszyw naturalnych w dolinie Uszwicy i Dunajca (Bielcza-Krężel, Jagniówka, Wola Radłowska Grądy I, Waryś, Radłów, Trzydniaki).</p> <p>Miasta: Brzesko - zanieczyszczenia lokalne. Rolnictwo - intensywne. Brak kanalizacji na obszarach wiejskich. Przemysł słabo rozwinięty, zakłady przemysłowe: przemysł rolno-spożywczy (Carlsberg Polska Oddział Brzesko), nieliczne wysypiska śmieci.</p>	<p>Ujęcia wód podziemnych. Oddziaływania lokalne. Złoże kruszyw naturalnych w dolinie Dunajca i Białej Tarnowskiej (m.in. Charzewice, Sieciechowice, Łętowice, Tarnów-Klikowa, Sanoka).</p> <p>Miasta: Tarnów, Limanowa, Grybów - zanieczyszczenia lokalne. Rolnictwo - intensywne uprawy. Przemysł - zakłady przemysłowe: przemysł chemiczny (Zakłady Azotowe w Tarnowie-Mościcach, Becker Farby Przemysłowe),</p>

	przemysł budowlany (największa w kraju cegielnia Leier Polska S.A.). Brak kanalizacji na obszarach wiejskich. Potencjalne źródła zanieczyszczeń wód podziemnych: nieliczne wysypiska śmieci (np. największe z nich wysypisko komunalne w Tarnowie).
--	---

Źródło: Opracowanie własne na podstawie kart informacyjnych PIG-PIB

7.2.3 Zagrożenie środowiska przez hałas

Hałas to drgania rozprzestrzeniające się w powietrzu w postaci fali akustycznej o częstotliwościach i natężeniach stwarzających uciążliwości dla ludzi i środowiska, którego natężenie określa się wartością poziomu dźwięku mierzoną w decybelach.

Przede wszystkim źródłem hałasu w gminie Dębno jest jej główna arteria prowadząca ruch tranzytowy - droga krajowa nr 94. Przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasów na jej odcinku znajdującym się w granicach gminy zostały zawarte w Programie ochrony środowiska przed hałasem dla województwa małopolskiego, przyjętego uchwałą Nr VII/63/19 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 25 marca 2019 r. Dodatkowe uciążliwości występują:

- w bezpośrednim sąsiedztwie powiatowych,
- wzdłuż dróg lokalnych,
- linii kolejowej nr 91, gdyż magistrała kolejowa Kraków – Medyka jest źródłem hałasu o ponadnormatywnym oddziaływaniu,
- zakładów rzemieślniczych i usługowych zlokalizowanych w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej.

Narażenie na wysokie poziomy hałasu negatywnie oddziałuje na zdrowie i warunki życia mieszkańców terenów przy drogach

Można rozróżnić źródła hałasu:

- Komunikacyjne - powodowane przez drogowe arterie komunikacyjne oraz magistrale kolejowe;
- Przemysłowe i rolnicze - hałas emitowany przez zakłady produkcyjne w Dębnie i Woli Dębińskiej lub instalacje tj. stacje paliw wzdłuż drogi krajowej nr 94;
- Emitowany hałas przez linie elektroenergetyczne.

Źródłem hałasu są także sieci energetyczne, które powodują niewielkie wyładowania elektryczne na powierzchni przewodów. Hałas spowodowany zjawiskiem ulotu jest uzależniony od warunków pogodowych, stanu środowiska oraz stanu technicznego powierzchni przewodów. W granicach gminy Dębno przebiegają linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia 400 kV, będące źródłem hałasu, mogącego przekraczać dopuszczalne wartości, szczególnie w niekorzystnych warunkach pogodowych.

7.2.4 Promieniowanie elektromagnetyczne

Źródłem emisji promieniowania elektromagnetycznego w środowisku są przede wszystkim linie przesyłowe wysokiego, średniego i niskiego napięcia, stacje transformatorowe, instalacje radiokomunikacyjne tj. stacje radiowe i telewizyjne, odbiorniki typu CB radio, telefonia komórkowa

i radiowa itp.). Na terenie gminy Dębno największym źródłem promieniowania jest sieć elektroenergetyczna, która przebiega magistralą o mocy 400kV oraz liniami o mocy 110kV. Nie ma zlokalizowanej stacji bazowej telefonii komórkowej, więc nie są konieczne pomiary natężenia pola elektromagnetycznego.

Badania poziomów pól elektromagnetycznych prowadzone przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie, wg danych z 2017 roku, na terenie województwa małopolskiego nie wykazały przekroczenia dopuszczalnych poziomów promieniowania elektromagnetycznego.

7.2.5 Zagrożenia środowiska roślinnego i zwierzęcego

Szata roślinna stanowi bardzo istotny element w funkcjonowaniu środowiska przyrodniczego. Współczesny obraz szaty roślinnej jest wynikiem zmieniających się warunków bytowania poszczególnych gatunków i zbiorowisk, ich migracji i przystosowania się oraz formowania się pod wpływem działalności człowieka.

Najwyższym zakresem organizacji przyrody cechują się zbiorowiska leśne, mniejszym łąki, pastwiska i niektóre agrocenozy, zaś najmniejszym tereny intensywnie zurbanizowane oraz monokultury rolnicze. Wszystkie lasy występujące na terenie gminy są odporne na wszelkiego rodzaju wpływy, w mniejszym stopniu zaś doliny rzeczne. Ze względu na poziom odporności na degradację poszczególnych obszarów można wyróżnić:

- tereny o wysokiej odporności (wszystkie tereny leśne o najlepiej wykształconej strukturze zbiorowiska),
- tereny o średniej odporności (doliny rzeczne, koryta potoków i strumieni),
- tereny o niskiej odporności (tereny agrocenoz, obszary silnie zurbanizowane).

Widocznym zagrożeniem środowiska roślinnego i zwierzęcego na terenie gminy mogą być procesy inwestycyjne, zwłaszcza te wnikające zbyt agresywnie w wartościowe bądź ważne z punktu widzenia funkcjonowania przyrody struktury przyrodnicze. Niekorzystne zmiany środowiska biotycznego na terenie gminy przejawiają się zubażaniem bioróżnorodności gatunkowej na łąkach, na których zaniechano dotychczasowego użytkowania. Wskutek zmiany charakteru użytkowania łąk i pastwisk, koszenia - łąki zarastają lasem, który wypiera gatunki często cenne a mniej odporne. Silnie zmieniona jest naturalna roślinność nieleśna w wyniku uprawowego użytkowania ziemi i nawożenia mineralnego.

Stan zwierząt dziko żyjących uzależniony jest przede wszystkim od stanu szaty roślinnej i zagospodarowania terenu. Na terenie gminy następuje synantropizacja (tj. przystosowywanie się do nowych warunków życia szczególnie w bliskości człowieka) wielu gatunków zwierząt w zależności od możliwości zdobywania pożywienia i rozmnażania się. Jest to zjawisko wysoce niebezpieczne.

7.2.6 Zmiany w krajobrazie

Krajobraz gminy Dębno w ograniczonym zakresie zachował cechy i walory krajobrazu naturalnego, pozostały one głównie we wnętrzach leśnych, polanach śródleśnych, w terenach nadrzecznych i przypotokowych. Zmiany w krajobrazie obszaru gminy związane są głównie ze zmianami w środowisku kulturowym, bowiem zmiany w środowisku przyrodniczym trudno jednoznacznie oceniać jako niekorzystne z punktu widzenia krajobrazowego.

Krajobraz harmonijny tworzą m.in. rozległe przestrzenie rolnicze z zadrzewieniami i zakrzaczeniami śródpolnymi oraz strefy ekotonowe od kompleksów leśnych, tereny ekstensywnie użytkowane rolniczo. Istniejące ciekawe wnętrza krajobrazu naturalnego, seminaturalnego i kulturowego, dają potencjalnie

duże możliwości ich dalszego, bardziej intensywnego wykorzystania, głównie dla rozwoju turystyki i rekreacji, bez większego uszczerbku dla środowiska przyrodniczego.

Za negatywne następstwa rozpatrywać należy degradację krajobrazu wskutek wychodzenia z zabudową na otwarte tereny dotychczas wybitnie przyrodniczych, o dominacji krajobrazu naturalnego lub kulturowego harmonijnego, przemieszanie zabudowy mieszkalnej zagrodowej i produkcyjno - usługowej, o różnorodnych kubaturach i stylach architektonicznych, stosowanie form architektonicznych obcych lokalnej tradycji, realizacja przeskalowanych obiektów kubaturowych dyszharmonizujących z otoczeniem.

7.2.7 Zdolność do regeneracji

Zdolność do regeneracji jest różna dla poszczególnych elementów środowiska. Elementem, charakteryzującym się bardzo wysoką zdolnością do regeneracji jest powietrze atmosferyczne. Do likwidacji jego zanieczyszczenia wystarczy likwidacja źródła. Samoczynna regeneracja innych elementów środowiska jest dłuższa. Zagrożenia wynikające z zanieczyszczenia wód podziemnych ściekami komunalnymi są stosunkowo małe, ponieważ są to zanieczyszczenia bakteriologiczne.

Wynika to z krótkiego czasu przeżywalności bakterii, w związku z którym istnieje duże prawdopodobieństwo, że w czasie migracji zanieczyszczeń do wód podziemnych nastąpi samooczyszczenie się ośrodka skażenia w wyniku filtracji przez grunt. Znacznie groźniejsze dla wód podziemnych mogą być zanieczyszczenia chemiczne, których likwidacja może trwać kilka, a nawet kilkadziesiąt lat. Zdolność do regeneracji powierzchni terenu i wód powierzchniowych z zanieczyszczeń chemicznych jest znacznie szybsza. Należy zlikwidować źródło skażenia i mechanicznie usunąć powierzchnię skażoną. Proces odtworzenia gleby z zanieczyszczeń chemicznych jest bardzo długi i może trwać nawet kilkadziesiąt lat. W przypadku ruchów masowych w obrębie pokryw zwietrzelinowych, spowodowanych ciągłością procesów geograwitacyjnych, stabilizacja gruntów następuje bardzo powoli.

8. USTALENIA PROJEKTU ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

8.1 PODSTAWOWE ZASADY ZAGOSPODAROWANIA OBSZARU

Projekt zmiany Studium sporządzony został w trybie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity, Dz. U. z 2022 r., poz. 503 z późn. zm.) oraz Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Zgodnie z § 8 Rozporządzenia zmiana studium została opracowana w formie ujednoliconego tekstu studium z wyróżnieniem kolorem różowym części tekstu objętych zmianą.

W ramach II zmiany studium wprowadzono aktualizacje zapisów przyporządkowując je do przedmiotowej procedury:

- ustalono politykę w zakresie odnawialnych źródeł energii
- ustalono katalog dopuszczalnych odstępstw oraz zasady interpretacji ustaleń studium na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

8.2 PRZEZNACZENIE TERENÓW I ZASADY ICH ZAGOSPODAROWANIA

Zgodnie z uchwałą o przystąpieniu, opracowaniem II zmiany studium uwarunkowania i kierunków zagospodarowania przestrzennego obejmuje:

- zasady lokalizacji inwestycji z zakresu odnawialnych źródeł energii;
- zmiany i uzupełnienia ustaleń w zakresie wskaźników urbanistycznych;
- uzupełnienia ustaleń w zakresie odstępstw oraz interpretacji zapisów studium na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Zasięg zmiany ograniczony jest wyłącznie do części tekstowej, w części graficznej nie wprowadzono zmian.

W związku z powyższym zmiana nie ingeruje w dotychczasowe przeznaczenia terenu pozwalając jednocześnie na utrzymanie przeznaczenia z obowiązujących mpzp.

9. EKOFIZJOGRAFICZNE UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Opracowanie ekofizjograficzne poprzez przeprowadzoną analizę wskazuje wnioski i wytyczne do ustalania zasięgów terenów przeznaczonych dla rozwoju poszczególnych funkcji użytkowych.

Realizacja ustaleń projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest zgodna z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi.

10. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Dotychczasowy stan zagospodarowania obszaru nie zawiera obiektów ani takich rodzajów użytkowania, które przy nie zmienionym w sposób zasadniczy funkcjonowaniu, mogłyby powodować niepożądane przekształcenia lub degradację środowiska. Należy podkreślić, że cały obszar gminy jest pokryty miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, zmieniającymi punktowo pod wpływem oczekiwań samorządu.

Najważniejszym negatywnym skutkiem nie wdrożenia zmiany studium będzie zahamowanie rozwoju Gminy Dębno. Studium kontynuuje politykę gminy uwzględniając szereg uwarunkowań, w tym przyrodniczych i gospodarczych. W stosunku do obowiązującego dokumentu w sposób bardziej zdecydowany wytycza strefy aktywności i centralizacji działalności gospodarczej, czyniąc starania ku dodatkowemu uporządkowaniu przestrzeni, a co za tym idzie- podniesienia atrakcyjności inwestycyjnej gminy. Odstąpienie od wdrożenia dokumentu utrudni inwestowanie na analizowanym terenie, a co za tym idzie- zahamuje procesy rozwojowe gminy.

Reasumując można przyjąć, że brak realizacji zmiany studium nie przyczyni się do żadnych istotnych zmian stanu środowiska.

11. PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Problemy ochrony środowiska powinny być częściowo rozwiązane już na etapie tworzenia koncepcji zagospodarowania przestrzennego. Planowanie uwzględniające potrzebę zachowania walorów

przyrodniczych, w tym obiektów i obszarów prawnie chronionych może pozwolić na utrzymanie środowiska przyrodniczego w odpowiednim stanie i zapewnić jego dobre funkcjonowanie. Zasada zgodności użytkowania i zagospodarowania terenów z uwarunkowaniami przyrodniczymi polega na uwzględnieniu zasobów naturalnych środowiska oraz jego ochronę w kształtowaniu przestrzeni w myśl zrównoważonego rozwoju. Odpowiednie zagospodarowanie przestrzeni może skutecznie gwarantować zachowanie zasobów przyrody w dobrym stanie i zapewnienie dobrego funkcjonowania środowiska. Szczególnej wagi powyższe nabiera w aspekcie wprowadzania nowych obszarów funkcjonalnych.

12. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ SPOSOBU, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

Podczas opracowywania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, należy uwzględnić cele i priorytety w zakresie ochrony środowiska zawarte w dokumentach ustanowionych na wyższych szczeblach, w tym dokumenty i dyrektywy Unii Europejskiej oraz:

- akty prawne i dokumenty międzynarodowe;
- strategiczne i planistyczne dokumenty krajowe.

12.1 AKTY PRAWNE I DOKUMENTY MIĘDZYNARODOWE

Cele ochrony środowiska formułowane na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym realizowane są w Polsce w trakcie egzekwowania odpowiednich aktów prawnych, które stanowią bezpośrednie wdrożenie dyrektyw Wspólnot Europejskich lub opracowane zostały zgodnie z zaleceniami lub postanowieniami międzynarodowych konwencji. Wszystkie znaczące ustawy, których wymogi uwzględniane są przy sporządzaniu dokumentów planistycznych, zawierają wytyczne dyrektyw unijnych. Ponadto, cele ochrony środowiska oraz szczególnie zasady zrównoważonego rozwoju implementuje się także bezpośrednio do strategicznych dokumentów i programów zarówno o znaczeniu krajowym, jak i regionalnym. Zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym zasady określone m.in. w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju oraz planie zagospodarowania przestrzennego województwa, uwzględnia się obowiązkowo w projektach studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, które z kolei dalej znajdują miejsce w projektach planu miejscowego sporządzanego zgodnie z zapisami Studium i przepisami odrębnymi dotyczącymi przedmiotowego obszaru. Z powyższego wynika, iż sporządzenie dokumentów planistycznych oraz zgodnie z przepisami aktów prawnych winno stosować się do wytycznych w zakresie ochrony środowiska ustanowionych na wyższych szczeblach.

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym zawierają się w takich konwencjach i umowach ratyfikowanych przez Polskę takie jak m.in.:

- Konwencja o różnorodności biologicznej, sporządzona w Rio de Janeiro dnia 09.05.1992 r. wraz z Protokołem Kartageńskim o bezpieczeństwie biologicznym do Konwencji o różnorodności biologicznej;
- Konwencja o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych, sporządzona w Bernie dnia 19 września 1996 r.;
- Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt, sporządzona w Bonn dnia 23 czerwca 1979 r.;

- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, sporządzona w Nowym Jorku dnia 9 maja 1992 r. wraz z Protokołem z Kioto do Ramowej Konwencji ONZ w sprawie zmian klimatu z 11 grudnia 1997 roku;
- Konwencja o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzona w Espoo dnia 25 lutego 1991 r.;
- Konwencja o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska sporządzona w Aarhus dnia 25 czerwca 1998 r.;
- Konwencja w sprawie trwałych zanieczyszczeń organicznych (Konwencja Sztokholmska).

Cele ochrony środowiska na szczeblu wspólnotowym:

Główne cele polityki UE w dziedzinie środowiska naturalnego zostały określone w art. 191 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej:

- zachowanie, ochrona i poprawa jakości środowiska naturalnego,
- ochrona zdrowia człowieka,
- ostrożne i racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych,
- promowanie na płaszczyźnie międzynarodowej środków zmierzających do rozwiązywania regionalnych lub światowych problemów środowiska naturalnego, w szczególności zwalczania zmian klimatu.

Podstawowym dokumentem określającym cele ochrony środowiska na szczeblu Unii Europejskiej jest Unijny Program Działań w Zakresie Środowiska Naturalnego. Program, określa strategiczne plany kształtowania polityki w zakresie środowiska z dziewięcioma priorytetowymi celami, które mają zostać osiągnięte do 2020 r.: ochrona, zachowanie i poprawa kapitału naturalnego Unii; przekształcenie Unii w zasobooszczędną, zieloną i konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną; ochrona obywateli Unii przed związanymi ze środowiskiem obciążeniami i zagrożeniami dla zdrowia i dobrostanu; maksymalizacja korzyści płynących z prawodawstwa Unii w zakresie ochrony środowiska; poprawa dowodów stanowiących podstawę polityki ochrony środowiska; zabezpieczenie inwestycji na rzecz polityki ochrony środowiska i przeciwdziałania zmianie klimatu oraz urealnieniu cen; poprawa uwzględniania aspektu ochrony środowiska i zwiększeniu spójności polityki; wspieranie zrównoważonego charakteru miast Unii; zwiększenie efektywności Unii w przeciwdziałaniu regionalnym i globalnym wyzwaniom w zakresie ochrony środowiska.

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu wspólnotowym, zostały zapisane także w uchwałach, dyrektywach i rozporządzeniach Rady Unii Europejskiej, wśród których należy wymienić takie jak:

- Dyrektywa Rady z dnia 27 czerwca 1985r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne,
- Uchwała 87/C 328/01 z dnia 19 października 1987r. Rady Wspólnot Europejskich i przedstawicieli rządów państw członkowskich uczestniczących w pracach Rady w sprawie kontynuacji i wdrożenia polityki Wspólnoty Europejskiej i programu działania w dziedzinie ochrony środowiska,
- Rozporządzenie Rady 1210/90/EWG z dnia 7 maja 1990r. w sprawie utworzenia Europejskiej Agencji Ochrony Środowiska oraz sieci informacji i obserwacji środowiska,
- Dyrektywa Rady 90/313/EWG z dnia 7 czerwca 1990r. w sprawie swobodnego dostępu do informacji o środowisku,
- Rozporządzenie Rady 3254/91/EWG z dnia 19 grudnia 1991r. w sprawie działań Wspólnoty w zakresie ochrony przyrody,

- Rozporządzenie Rady 1836/93/EWG z dnia 29 czerwca 1993r. w sprawie dobrowolnego uczestnictwa firm przemysłowych w systemie zarządzania ochroną środowiska i przeglądów ekologicznych,
- Dyrektywa 96/62/EU z dnia 27 września 1996r. w sprawie jakości powietrza,
- Dyrektywa 96/61/EC z 24 września 1996r. w sprawie zintegrowanego zapobiegania i ograniczania zanieczyszczeń,
- Dyrektywa Rady 1999/31/WE z dnia 26 kwietnia 1999r. w sprawie składowania odpadów,
- Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000r. ustanawiającą ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej,
- Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko.

12.2 STRATEGICZNE I PLANISTYCZNE DOKUMENTY O RANDZE KRAJOWEJ

Zgodnie z Konstytucją, Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju (art. 5) a ochrona środowiska jest obowiązkiem m. in. władz publicznych, które poprzez swą politykę powinny zapewnić bezpieczeństwo ekologiczne współczesnemu i przyszłym pokoleniom (art. 74).

Podstawowym dokumentem na szczeblu krajowym, który określa cele w zakresie ochrony środowiska jest „**Polityka Ekologiczna Państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej**” oraz dostosowane do tej polityki strategie branżowe i plany działania.

Do celów średniookresowych w sferze zagospodarowania przestrzennego zaliczono przywrócenie właściwej roli planowania przestrzennego na obszarze całego kraju, w szczególności dotyczy to miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które powinny być podstawą lokalizacji nowych inwestycji.

Polska 2025. Długookresowa strategia trwałego i zrównoważonego rozwoju

Strategia przyjęta przez Radę Ministrów dnia 26 lipca 2000 roku, mająca z założenia charakter ogólny, kierunkowy we wdrażaniu zasad trwałego i zrównoważonego rozwoju. Zadania i instrumenty w Strategii dotyczące środowiska, leśnictwa i gospodarki wodnej są całkowicie zgodne z zapisami II Polityki Ekologicznej Państwa. W dokumencie tym przyjęto, że jednym z najważniejszych zadań jest: *„...zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego kraju, podniesienie jakości życia społeczeństwa poprzez zapewnienie dobrego stanu środowiska naturalnego na całym obszarze kraju...”*

Wizja docelowego stanu kraju w odniesieniu do sfery przyrodniczej, który powinien zostać osiągnięty w wyniku zrealizowania najbardziej pożądanego scenariusza rozwoju, zawiera się w stwierdzeniu, że *„Zarządzanie przestrzenią powinno służyć zapewnieniu właściwych relacji pomiędzy potrzebami człowieka i ochrony przyrody (...). Powinny być bezwzględnie przestrzegane zasady ochrony przyrody i zrównoważonego wykorzystywania zasobów biologicznych także poza obszarami chronionymi...”*.

Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z programem działań

Strategia opracowana została w ramach zobowiązań związanych z ratyfikacją przez Polskę Konwencji o różnorodności biologicznej. Dokument ten mówi o zachowaniu całej rodzimej przyrody, bez względu na jej formę użytkowania oraz stopień jej przekształcenia lub zniszczenia.

Działania operacyjne zawarte w Strategii obejmują m.in.:

- kompleksową ochronę i umiarkowane użytkowanie ekosystemów wodno-błotnych oraz ekosystemów wodno-błotnych w lasach,
- ochronę obszarów wrażliwych (w tym obszarów górskich) na zmiany sposobu gospodarowania, w szczególności w zakresie gospodarki leśnej,
- zapewnienie wystarczających zasobów wodnych dla ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej,
- skuteczną ochronę różnorodności biologicznej rzek i odtworzenie ich ciągłości ekologicznej,
- wdrożenie sprzyjających przyrodzie metod ochrony przeciwpowodziowej,
- zwiększenie powierzchni zadrzewień i zakrzewień na terenach użytkowanych rolniczo,
- efektywniejszą współpracę nauki z praktyką (administracją, przemysłem, organizacjami społecznymi itp.) w celu pełniejszego i szybszego wykorzystywania wyników prac, w tym szczególnie w procesach decyzyjnych.

Koncepcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju 2030

Dokument ten wskazuje strategiczne cele rozwoju i przestrzennego zagospodarowania kraju. Założenia polityki proekologicznej wg „Koncepcji...” opierają się między innymi na uwzględnieniu uwarunkowań przyrodniczych w dokumentach planistycznych oraz w programach przedsięwzięć publicznych o zasięgu ponadlokalnym, jak również stopniowym rozszerzaniu i utrwalaniu dobrej kondycji ekologicznej obszarów objętych ochroną prawną ze względu na walory przyrodnicze. „Koncepcja...” określa strategiczne cele rozwoju i przestrzennego zagospodarowania kraju.

Krajowy Plan Gospodarki Odpadami

Określa zakres działania niezbędny do zaplanowania zintegrowanej gospodarki odpadami w kraju, w sposób zapewniający ochronę środowiska z uwzględnieniem obecnych i przyszłych możliwości technicznych, organizacyjnych.

12.3 DOKUMENTY REGIONALNE, POWIATOWE I GMINNE

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego

Podstawą formułowania ustaleń Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego jest zasada równoważenia rozwoju województwa, zakładająca spójność środowiska przyrodniczego, społecznego i gospodarczego.

Obowiązujący Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego został uchwalony Uchwałą Nr XLVII/732/18 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 26 marca 2018r. Formułuje on podstawowy cel rozwoju przestrzennego Małopolski jako „utrzymanie, a w pewnych elementach nawet poprawienie stanu środowiska i podniesienie jakości krajobrazu i zasobów kultury, przy zapewnieniu warunków do stabilnego wzrostu gospodarczego i podniesienia standardów jakości życia mieszkańców drogą bardziej efektywnej gospodarki przestrzennej.”.

Realizacja celu zależy nie tylko od aktywności samorządu województwa, ale także od skali i jakości wsparcia rządowego oraz od współpracy z samorządami lokalnymi i osiągnięcia z nimi synergii działań w planowaniu przestrzennym. Kluczowe zasady polityki przestrzennej, których realizacja wymaga skoordynowanych działań na poziomie regionalnym i lokalnym to:

1. Oszczędne gospodarowanie przestrzenią zurbanizowaną i racjonalne jej wykorzystanie rozumiane jako:

- koncentracja rozwoju w terenach już zurbanizowanych (recycling przestrzenny),
- zapobieganie rozpraszaniu zabudowy,
- zapewnienie właściwego poziomu usług odpowiednio do hierarchii ośrodków,

- oszczędność komunikacyjna, czyli minimalizowanie długości ciągów komunikacyjnych i preferencje dla transportu publicznego.
2. Oszczędne gospodarowanie zasobami naturalnymi i dbałość o poprawę jakości środowiska:
- ochrona wód i zwiększanie retencji naturalnej, w tym także na terenach zurbanizowanych,
  - ochrona ekosystemów leśnych i starych drzewostanów oraz zwiększanie lesistości,
  - ochrona warunków do prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego w miejscowościach uzdrowiskowych,
  - utrzymanie korytarzy przewietrzania w Krakowskim Obszarze Metropolitalnym
3. Zachowanie bioróżnorodności w najcenniejszych obszarach:
- bezwzględna dominacja ochrony bioróżnorodności na terenach Obszarów Węzłowych
  - ochrona ciągłości ekologicznej w skali ponadregionalnej, regionalnej i lokalnej
4. Ochrona dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego i krajobrazu:
- wzmocnienie faktycznej ochrony i świadome kształtowanie najcenniejszych krajobrazów Małopolski przy wykorzystaniu ustawy krajobrazowej,
  - rewitalizacja i rewaloryzacja najcenniejszych zespołów i obiektów dziedzictwa urbanistycznego, ruralistycznego i architektonicznego,
  - rozwój różnych form turystyki zachowującej potencjał i wartości środowiska przyrodniczo-kulturowego i krajobrazu.
5. Zmniejszanie ryzyka katastrof naturalnych:
- powstrzymanie, a z czasem eliminacja, zabudowy w terenach zagrożonych ryzykiem powodziowym,
  - powstrzymanie zabudowy na terenach osuwiskowych.

Strategia Rozwoju Województwa „Małopolska 2030”

Strategia rozwoju województwa jest najważniejszym dokumentem przygotowywanym przez samorząd województwa, określającym cele i priorytety polityki rozwoju, prowadzonej na terenie regionu. Jako nadrzędny dokument programowy samorządu województwa, strategia jest wdrażana poprzez budżet, plan zagospodarowania przestrzennego województwa, strategie dziedzinowe, programy (w tym regionalny program operacyjny i programy wojewódzkie) oraz działania bieżące i projekty realizowane zarówno przez Urząd Marszałkowski, jak i jednostki podległe oraz podmioty zależne.

Cel główny Strategii, zdefiniowany jako zrównoważony rozwój województwa w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i terytorialnym, będzie realizowany w ramach pięciu wskazanych powyżej obszarów tematycznych, dla których zostały zdefiniowane cele szczegółowe. W każdym z obszarów zostały wyodrębnione główne kierunki polityki rozwoju, dla których wskazano strategię postępowania oraz główne kierunki działań. Osiągnięciu celów w czterech obszarach tematycznych ma służyć realizacja przedsięwzięć strategicznych.

• Obszar I – Małopolskie.

Cel szczegółowy - Rozwój społecznie wrażliwy, sprzyjający rodzinie.

Działania w tym obszarze ukierunkowane są przede wszystkim na zapewnienie jak najlepszej jakości życia mieszkańców oraz ich rodzin, co zostanie zapewnione poprzez zrównoważony rozwój regionu w aspekcie społecznym, gospodarczym, przestrzennym i środowiskowym a także działania

ukierunkowane na gości przybywających do regionu w celu zaspokojenia potrzeb zawodowych, edukacyjnych czy też związanych ze spędzaniem czasu wolnego.

Główne kierunki polityki rozwoju w ramach obszaru obejmują wskazane w Strategii działania z zakresu:

1. Małopolskie rodziny.
2. Opieka zdrowotna.
3. Bezpieczeństwo.
4. Sport i rekreacja.
5. Kultura i dziedzictwo.
6. Edukacja.
7. Rynek pracy.

• Obszar II – Gospodarka.

Cel szczegółowy - Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka.

Działania w tym obszarze ukierunkowane są przede wszystkim na dalszy rozwój oraz umacnianie konkurencyjnej oraz innowacyjnej pozycji Małopolski zarówno w wymiarze krajowym, jak i międzynarodowym, przy zapewnieniu wsparcia zrównoważonego rozwoju gospodarczego z poszanowaniem zasobów środowiska naturalnego.

Główne kierunki polityki rozwoju w ramach obszaru obejmują działania z zakresu:

1. Innowacyjność.
2. Konkurencyjność i przedsiębiorczość.
3. Turystyka.
4. Transport.
5. Cyfrowa Małopolska.
6. Gospodarka o obiegu zamkniętym.

• Obszar III - Klimat i środowisko.

Cel szczegółowy - Wysoka jakość środowiska i dążenie do neutralności klimatycznej.

Działania w tym obszarze skoncentrowane są nie tylko na ochronie oraz racjonalnym korzystaniu z zasobów środowiska naturalnego Małopolski, ale również na nadaniu im charakteru czynników wspierających rozwój gospodarczy regionu oraz przyczyniających się do poprawy jakości życia Małopolan oraz ich rodzin.

Główne kierunki polityki rozwoju w ramach obszaru obejmują działania z zakresu:

1. Ograniczanie zmian klimatycznych.
2. Gospodarowanie wodą.
3. Bioróżnorodność i krajobraz.
4. Edukacja ekologiczna.

• Obszar IV - Zarządzanie strategiczne rozwojem.

Cel szczegółowy - System zarządzania strategicznego rozwojem dostosowany do wyzwań dekady 2020–2030.

Działania w tym obszarze ukierunkowane są przede wszystkim na wspieranie realizacji polityk rozwoju samorządu województwa opisanych w pozostałych obszarach.

Główne kierunki polityki rozwoju w ramach obszaru obejmują działania z zakresu:

1. System zarządzania strategicznego rozwojem.
2. Współpraca i partnerstwo.
3. Promocja Małopolski.

• **Obszar V - Rozwój zrównoważony terytorialnie.**

Cel szczegółowy - Zrównoważony i trwały rozwój oparty na endogenicznych potencjałach.

Działania w tym obszarze stanowią wyraz terytorializacji interwencji publicznej realizowanej na kanwie zapisów Strategii, w taki sposób, aby w większym stopniu była ona dopasowana do specyfiki wyzwań rozwojowych, przed którymi stoją poszczególne części Małopolski.

Główne kierunki polityki rozwoju w ramach obszaru obejmują działania z zakresu:

1. Ład przestrzenny.
2. Wsparcie miast.
3. Rozwój obszarów wiejskich.
4. Spójność wewnątrzregionalna i dostępność.

Strategia Rozwoju Gminy Dębno na lata 2021-2030

Wizja rozwoju przedstawia iż Gmina będzie czerpać benefity z działań i inwestycji wykonanych na przestrzeni ostatnich lat, w tym w ramach obszarów strategicznej interwencji. Gospodarka lokalna będzie się rozwijać przede wszystkim na terenach zorganizowanej i skoncentrowanej działalności gospodarczej i inwestycyjnej wzdłuż drogi krajowej nr 94 oraz w Dębnie przy drodze powiatowej oraz w Maszkienicach. A istotnym elementem stanie się turystyka, wykorzystująca walory krajobrazowo-przyrodnicze i historyczno-kulturowe gminy.

Misją Gminy jest realizacja polityki trwałego i zrównoważonego rozwoju gminy w wymiarze społecznym, gospodarczym, przestrzennym i środowiskowym, który odpowiada na potrzeby mieszkańców oraz wykorzystuje lokalne zasoby i potencjały dla budowy silnej marki w obszarze spędzania czasu wolnego.

Wszelkie zmiany zachodzące w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym wymaga od samorządu lokalnego opracowania zintegrowanej interwencji publicznej. Znalazło to swoje odzwierciedlenie w strukturze strategii, której podstawę stanowią **3 obszary strategiczne**. **Cele strategiczne** mają charakter długofalowy, wskazują generalny kierunek postępowania w realizacji założonej wizji rozwoju gminy. **Cele operacyjne** dotyczą średniego horyzontu czasowego, określają narzędzia i sposoby realizacji celów strategicznych. **Kierunki działań** oznaczają kierunki koncentracji wspólnych wysiłków podejmowanych przez samorząd oraz jego partnerów publicznych, społecznych i gospodarczych.

OBSZAR 1 - GOSPODARKA I RYNEK PRACY

Cel strategiczny 1. Konkurencyjność gospodarki lokalnej wykorzystująca dogodne położenie komunikacyjne.

- Cel operacyjny 1.1.
Wzmacnianie rozwoju gospodarczego gminy.
- Cel operacyjny 1.2.
Rozwój i promocja przedsiębiorczości lokalnej oraz wspieranie aktywności zawodowej mieszkańców.
- Cel operacyjny 1.3.
Wykorzystanie potencjału obszarów wiejskich do wzmocnienia gospodarki lokalnej.

OBSZAR 2 - TURYSTYKA, KULTURA I OFERTA CZASU WOLNEGO

Cel strategiczny 2. Oferta spędzania czasu wolnego, stanowiąca element przewagi konkurencyjnej gminy.

- Cel operacyjny 2.1.
Ochrona oraz efektywne wykorzystanie w procesach rozwojowych dziedzictwa historycznego i kulturowego gminy.
- Cel operacyjny 2.2.
Rozwój i promocja oferty czasu wolnego, wzmacniająca markę turystyczną gminy.
- Cel operacyjny 2.3.
Rozwój sportu i rekreacji, jako nowych specjalizacji lokalnych.

OBSZAR 3 - WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA

Cel strategiczny 3. Atrakcyjność zamieszkania i dostępność wysokiej jakości usług publicznych.

- Cel operacyjny 3.1.
Rozwój infrastruktury, ochrona zasobów środowiskowych i adaptacja do zmian klimatu.
- Cel operacyjny 3.2.
Zwiększenie dostępności komunikacyjnej gminy i mobilności mieszkańców.
- Cel operacyjny 3.3.
Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego.
- Cel operacyjny 3.4.
Kształtowanie warunków dla rozwoju kapitału ludzkiego w gminie.
- Cel operacyjny 3.5.
Prowadzenie skutecznej polityki społecznej i zdrowotnej.
- Cel operacyjny 3.6.
Nowoczesne zarządzanie publiczne, służące mieszkańcom, środowisku i gospodarce.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dębno 2016-2019 z perspektywą do 2023 roku

Ochrona powietrza

- **Cele długoterminowe do 2023 roku**
Poprawa jakości powietrza poprzez zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz wzrost poziomu wykorzystania odnawialnych źródeł energii.
- **Cele krótkoterminowe do roku 2019**
  - Zwiększenie efektywności energetycznej budynków.
  - Modernizacja infrastruktury drogowej.
  - Prowadzenie działań edukacji ekologicznej w ramach ochrony jakości powietrza.
- **Kierunki działań na lata 2016-2019**
  1. Termomodernizacja gminnych obiektów użyteczności publicznej i stosowanie niekonwencjonalnych źródeł energii.
  2. Budowa i modernizacja dróg.
  3. Bieżące oczyszczanie dróg celem ograniczenia emisji pyłu PM10.
  4. Opracowanie i realizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej.
  5. Przekazywanie informacji i ostrzeżeń związanych z sytuacjami zagrożenia zanieczyszczeniem powietrza.
  6. Kontrole przestrzegania zakazu spalania odpadów w urządzeniach grzewczych i na otwartych przestrzeniach.
  7. Edukacja ekologiczna w zakresie sposobów i możliwościach ograniczenia zanieczyszczeń do powietrza, w tym oszczędności energii i stosowania odnawialnych źródeł energii.

Ochrona przed hałasem

- **Cele długoterminowe do 2023 roku**
 Zmniejszenie uciążliwości hałasowej w środowisku poprzez obniżenie jego natężenia do poziomu obowiązujących standardów.
- **Cele krótkoterminowe do roku 2019**
  - Ograniczanie hałasu komunikacyjnego na terenach, gdzie jest on odczuwalny jako uciążliwy, szczególnie na terenach gęstej zabudowy mieszkalnej.
  - Ograniczanie hałasu przemysłowego na terenach, gdzie jest on odczuwalny jako uciążliwy, szczególnie na terenach gęstej zabudowy mieszkalnej.
- **Kierunki działań na lata 2016-2019**
  1. Uwzględnianie w planach zagospodarowania przestrzennego zapisów dotyczących standardów akustycznych i dopuszczalnych poziomów hałasu
  2. Ochrona obszarów o korzystnym klimacie akustycznym poprzez uwzględnianie ich w planach zagospodarowania przestrzennego.
  3. Bieżące remonty i modernizacje dróg zlokalizowanych na terenie gminy Dębno.
  4. Kontrola emisji hałasu do środowiska z obiektów działalności gospodarczej.
  5. Egzekwowanie montażu urządzeń wyciszających.
  6. Edukacja ekologiczna w zakresie ochrony przed hałasem.

Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym

- **Cele długoterminowe do 2023 roku**
 Zmniejszenie ponadnormatywnego oddziaływania promieniowaniem elektromagnetycznym.
- **Cele krótkoterminowe do roku 2019**
  - Diagnoza stanu zagrożenia oddziaływania pól elektromagnetycznych.
  - Tworzenie terenów wolnych od oddziaływań związanych z promieniowaniem elektromagnetycznym.
- **Kierunki działań na lata 2016-2019**
  1. Prowadzenie monitoringu środowiska w celu określenia aktualnego poziomu elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego.
  2. Wprowadzenie zagadnienia pól elektromagnetycznych i możliwości lokalizacji urządzeń emitujących promieniowanie do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
  3. Ograniczanie powstawania źródeł pól elektromagnetycznych na terenach gęstej zabudowy mieszkaniowej na etapie planowania przestrzennego.

Ochrona wód podziemnych i powierzchniowych

- **Cele długoterminowe do 2023 roku**
 Zapewnienie wysokiej jakości wód powierzchniowych oraz ochrony jakości wód podziemnych poprzez redukcję emisji zanieczyszczeń do środowiska.
- **Cele krótkoterminowe do roku 2019**
  - Ochrona ujęć wód i zapewnienie dobrej jakości wód przeznaczonych do spożycia.
  - Rozbudowa infrastruktury dla odprowadzenia ścieków i wód opadowych.
  - Prowadzenie monitoringu, właściwej ochrony oraz eksploatacji wód powierzchniowych i podziemnych,
- **Kierunki działań na lata 2016-2019**
  1. Utrzymanie w dobrym stanie i wymiana infrastruktury wodociągowej.
  2. Rozbudowa infrastruktury kanalizacji sanitarnej.
  3. Modernizacja i rozbudowa istniejących oczyszczalni ścieków w celu dostosowania ich do wymogów prawa.
  4. Zinwentaryzowanie przydomowych oczyszczalni ścieków i zbiorników bezodpływowych oraz kontrola realizacji harmonogramu wywozu nieczystości ciekłych i osadów z szamb i przydomowych oczyszczalni ścieków.
  5. Bieżąca kontrola sprawności systemu odprowadzania ścieków oraz stanu technicznego zbiorników wybieralnych na ścieki sanitarne.

6. Budowa oczyszczalni przydomowych w terenach na których nie planuje się budowy sieci kanalizacji sanitarnej celem wyeliminowania niekontrolowanych zrzutów ścieków do wód lub ziemi.
7. Konserwacja rowów melioracyjnych.
8. Edukacja ekologiczna w zakresie właściwej eksploatacji wód powierzchniowych i podziemnych i ich ochrony.

Gospodarka odpadami

- **Cel długoterminowe do 2023 roku**
 Zmniejszenie ilości odpadów kierowanych na składowisko.
- **Cele krótkoterminowe do roku 2019**
  - Zmniejszenie ilości zbieranych zmieszanych odpadów komunalnych oraz sukcesywne zwiększanie udziału odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne poddawanych procesom odzysku i unieszkodliwiania poza składowaniem.
  - Wzmocnienie zarządzania, monitoringu i kontroli systemu gospodarki odpadami.
  - Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców gminy i przedsiębiorców co do konieczności segregowania i właściwego postępowania z odpadami.
- **Kierunki działań na lata 2016-2019**
  1. Modernizacja i usprawnienie systemu gospodarki odpadami w tym utworzenie większej liczby punktów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK).
  2. Bieżąca likwidacja dzikich wysypisk odpadów.
  3. Egzekwowanie zapisów wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie.
  4. Kontrola przedsiębiorców w zakresie gospodarowania odpadami.
  5. Kontrola podmiotów prowadzących działalność w zakresie odbierania, zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów.
  6. Kontynuacja działań związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest z obszaru gminy wraz wykonaniem inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest.
  7. Gospodarka odpadami ciekłymi zgodnie z zapisami Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Dębno.
  8. Edukacja ekologiczna w zakresie selektywnej zbiórki odpadów i ograniczania ich powstawania.

Ochrona przyrody

- **Cele długoterminowe do 2023 roku**
 Poprawa stanu i jakości zasobów przyrodniczych oraz zahamowanie strat różnorodności biologicznej, ekosystemów i krajobrazu.
- **Cele krótkoterminowe do roku 2019**
  - Uwzględnianie znaczenia ochrony różnorodności biologicznej w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz kształtowanie zrównoważonego, ekologicznego modelu Gminy, z poszanowaniem istniejących walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych.
  - Ochrona i utrzymanie zieleni.
  - Kształtowanie funkcji rekreacyjnych o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym na bazie istniejących zasobów przyrodniczych.
- **Kierunki działań na lata 2016-2019**
  1. Wykonywanie prac pielęgnacyjno konserwacyjnych zieleni przydrożnej i uzupełnianie składu gatunkowego drzewostanu nowymi nasadzeniami.
  2. Pielęgnacja terenów zieleni urządzonej i tworzenie nowych w otoczeniu gminnych obiektów użyteczności publicznej.
  3. Objęcie ochroną cennych obiektów przyrody ożywionej i nieożywionej w formie pomników przyrody.

4. Tworzenie małoobszarowych form ochrony przyrody (użytki ekologiczne, rezerваты, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe) celem ochrony cennych przyrodniczo siedlisk.
5. Tworzenie ścieżek przyrodniczych w obrębie obszarów cennych przyrodniczo i atrakcyjnych krajobrazowo.
6. Uwzględnienie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego form ochrony przyrody oraz obszarów cennych przyrodniczo.
7. Kontrola przestrzegania przepisów o ochronie przyrody w trakcie gospodarczego wykorzystywania zasobów przyrody.
8. Działania mające na celu rekompensatę ubytku zieleni w środowisku naturalnym, związanego z usuwaniem drzew i krzewów.
9. Edukacja ekologiczna w zakresie ochrony przyrody.

Ochrona zasobów leśnych

- **Cele długoterminowe do 2023 roku**
 Wzrost bioróżnorodności na terenach leśnych.
- **Cele krótkoterminowe do roku 2019**
 Racjonalne użytkowanie zasobów leśnych przez kształtowanie ich właściwej struktury gatunkowej i wiekowej, z zachowaniem bogactwa biologicznego.
- **Kierunki działań na lata 2016-2019**
  1. Zrównoważone gospodarowanie zasobami leśnymi poprzez realizację zadań gospodarczych, hodowlanych i ochronnych zgodnie z planami urządzania lasów państwowych i prywatnych.
  2. Zachowanie i ochrona zasobów przyrodniczych w istniejących kompleksach leśnych.
  3. Kontrola gospodarki leśnej na obszarach nowych nasadzeń i w lasach prywatnych.
  4. Uwzględnienie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego obszarów przeznaczonych pod zalesianie.
  5. Podniesienie stopnia zalesienia gminy w celu wypełnienia zapisów Krajowego Planu Zwiększenia Lesistości.
  6. Edukacja ekologiczna w zakresie ochrony lasów.

Ochrona powierzchni ziemi

- **Cele długoterminowe do 2023 roku**
 Racjonalne wykorzystywanie zasobów glebowych.
- **Cele krótkoterminowe do roku 2019**
 Rozsądna gospodarka zasobami glebowymi zgodna z warunkami przyrodniczo-krajobrazowymi.
- **Kierunki działań na lata 2016-2019**
  1. Zachowanie powierzchni trwałych użytków zielonych.
  2. Zrehabilitowanie gleb zdegradowanych w kierunku rolnym, leśnym lub rekreacyjno-wypoczynkowym.
  3. Organizacja szkoleń i programów doradczych dla rolników i zainteresowanych produkcją rolniczą.
  4. Organizacja cyklicznych obchodów kultywowania rolniczych tradycji.
  5. Edukacja ekologiczna w zakresie ochrony powierzchni ziemi i stosowania dobrych praktyk w rolnictwie poprzez odpowiednie nawożenie i wapnowanie.

Ochrona zasobów geologicznych

- **Cele długoterminowe do 2023 roku**
 Racjonalne gospodarowanie złóż surowców i eksploatacja zgodna z zasadami ochrony środowiska.
- **Cele krótkoterminowe do roku 2019**
 Oszczędne i zrównoważone gospodarowanie kopaliniami.
- **Kierunki działań na lata 2016-2019**
  1. Prawidłowa, zgodna z koncesjami eksploatacja kopalini.

2. Rekultywacja terenów zdegradowanych wydobyciem kopaliny w kierunku rekreacyjnym, zwiększającym atrakcyjność gminy.
3. Przedstawienie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego informacji o terenach potencjalnej eksploatacji złóż kopaliny.

Nadzwyczajne zagrożenia środowiska

- **Cele długoterminowe do 2023 roku**
 Ograniczenie ryzyka wystąpienia nadzwyczajnych zagrożeń oraz minimalizacja ich skutków.
- **Cele krótkoterminowe do roku 2019**
  - Zwiększenie retencji w zlewniach oraz zapobieganie skutkom wezbrań powodziowych.
  - Zapewnienie bezpiecznego transportu substancji niebezpiecznych.
  - Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii.
  - Kształtowanie właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia poważnych zagrożeń środowiska.
- **Kierunki działań na lata 2016-2019**
  1. Poprawa stanu technicznego obiektów i urządzeń służących ochronie przeciwpowodziowej.
  2. Prowadzenie polityki przestrzennej w kierunku zmniejszenia zagrożenia dla środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.
  3. Określenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego obszarów o potencjalnym zagrożeniu powodziowym i zabezpieczenie tych terenów przed zainwestowaniem i zabudową.
  4. Doposażenie Jednostek Ochotniczych Straży Pożarnej.
  5. Unowocześnianie technologii produkcji ograniczającej ryzyko wystąpienia awarii.
  6. Aktualizacja tras optymalnego przewozu substancji niebezpiecznych i kontrola ładunków przez Policję.
  7. Informowanie społeczeństwa o możliwości wystąpienia zagrożenia i sposobu zachowań w przypadku wystąpienia zagrożenia.

13. SZCZEGÓŁOWA OCENA WPŁYWU USTALEŃ ZMIANY STUDIUM NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TYCH OBSZARÓW

W niniejszej prognozie oceniono skutki, które mogą występować podczas realizacji planowanego zagospodarowania zgodnie z wytycznymi zawartymi w projekcie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Dębno.

Projekt określa dopuszczalny zakres zmian oraz zasady interpretacji ustaleń studium na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Elastyczność taka jest konieczna chociażby z uwagi na różnice wynikające m. in. ze skali opracowań, różnic pomiędzy podkładami mapowymi, na których są one wykonywane oraz indywidualnych charakterów tych dokumentów. Studium jest opracowaniem określającym jedynie politykę przestrzenną gminy, na podkładzie topograficznym, w skali nieodpowiadającej skali planu miejscowego. Jednocześnie dopuszcza się, jako zgodne z ustaleniami studium, wprowadzanie ograniczeń dotyczących zasad kształtowania zabudowy oraz wskaźników urbanistycznych mających na celu zachowanie jednorodności danego układu przestrzennego oraz ochrony przyrody, środowiska naturalnego i krajobrazu. Korekty dokonane na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, będą poddane ocenie w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla konkretnych dokumentów planistycznych. Na etapie niniejszej oceny oddziaływania na środowisko można stwierdzić, że planowane kierunki zagospodarowania przestrzennego nie będą powodowały znaczącego negatywnego wpływu na

środowisko, pod warunkiem uwzględnienia warunków, określonych w projekcie zmiany studium a odnoszących się m.in. do położenia obszaru zmiany studium w granicach obszarowych form ochrony przyrody.

Z punktu widzenia oddziaływania na środowisko, najbardziej istotne zapisy dotyczą konieczności dostosowania granic poszczególnych obszarów do istniejącej rzeźby terenu, stanu własności gruntów, istniejącego zainwestowania – dopuszcza się korektę zasięgu obszarów wyznaczonych w Studium pod zabudowę o nie więcej niż 15 m, przy czym wyklucza się możliwość poszerzenia terenów inwestycyjnych na tereny leśne, cieki i ich otulinę biologiczną a także istniejące regionalne i lokalne korytarze ekologiczne, powiązania przyrodnicze, obszary węzłowe i cenne krajobrazowo a także na obszary, dla których obowiązujące przepisy odrębne wykluczają możliwość zabudowy.

Zapisy analizowanej zmiany studium zawierają zarówno dopuszczenie poszerzenia terenów zabudowy, wyznaczonych w studium, jak i ograniczenia wskazujące, kiedy poszerzenia takie nie są dopuszczalne. Ograniczenia te, przywołane w analizowanych zapisach, są kluczowe z punktu widzenia prognozy. Wskazania do interpretacji ustaleń studium na etapie sporządzania mpzp są racjonalne i uzasadnione, biorąc pod uwagę zmieniające się przepisy, aktualne dane na temat środowiska oraz zróżnicowane podkłady mapowe, na których sporządzane są dokumenty planistyczne. Dopuszczona tolerancja 15 m jest niewielka, biorąc pod uwagę różnice skali map, na jakich sporządza się studium oraz plany. Uwzględniając ograniczenia, wynikające z ochrony przyrody i krajobrazu, można z dużym prawdopodobieństwem prognozować brak znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko, jakie mogłyby się wiązać z realizacją ustaleń zmiany studium.

W ramach zmiany studium wprowadzono także zapisy regulujące kwestie odnawialnych źródeł energii. Ustalono, że niezależnie od ustaleń szczegółowych dla poszczególnych kategorii terenów polityka w zakresie odnawialnych źródeł energii realizowana będzie:

- *w oparciu o urządzenia fotowoltaiczne wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii w każdym z terenów przeznaczonych pod zabudowę, przy czym urządzenia o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW poprzez dopuszczenie:*
  - *urządzeń wolnostojących oraz lokalizowanych na ścianach lub dachach budynków w terenach oznaczonych symbolami UT/US, PG/UT/US, U, P/U, PE, O oraz w granicach terenów zrehabilitowanych po zakończonej eksploatacji złóż,*
  - *urządzeń wyłącznie na ścianach lub dachach budynków w terenach oznaczonych symbolami MNU;*
- *w oparciu o pompy ciepła i geotermię, w tym o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW - we wszystkich terenach przeznaczonych do zabudowy,*
- *w oparciu o biogazownie, w tym o mocy przekraczającej 500 kW w terenach O,*
- *inne obiekty i instalacje służące pozyskiwaniu energii ze źródeł odnawialnych o mocy nie przekraczającej 500 kW, przy czym za wyjątkiem mikroinstalacji obowiązuje zakaz lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z wiatru.*

Nie wprowadza się ograniczeń dla:

- *wolnostojących urządzeń fotowoltaicznych, o mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 1000 kW zlokalizowanych na gruntach rolnych stanowiących użytki rolne klas V, VI, VIz i nieużytki, przy czym w granicach form ochrony przyrody ich lokalizacja winna być poprzedzona analizą wpływu na krajobraz,*
- *innych niż wolnostojące urządzeń fotowoltaicznych wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej nie przekraczającej 500 kW w terenach przeznaczonych pod zabudowę.*

Ustala się, iż strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu zamykają się w granicach terenów, na których dopuszczono ich realizację.

W granicach obszarów wpisanych do rejestru zabytków oraz w granicach stref ochrony konserwatorskiej lokalizacja urządzeń fotowoltaicznych może zostać ograniczona lub wyeliminowana ze względu na ochronę konserwatorską.

W granicach obszarów chronionego krajobrazu w analizach na potrzeby wyznaczenia w planie wolnostojących urządzeń fotowoltaicznych należy wykazać brak zagrożenia dla ochrony walorów przyrodniczych oraz krajobrazowych. Realizacja ww. urządzeń nie może również prowadzić do złamania zakazów obowiązujących na terenach OCHK, przy uwzględnieniu przewidzianych w przepisach odstępstw.

Zakazuje się realizacji urządzeń fotowoltaicznych wolnostojących na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią.

W opisanej strefie ochronnej muszą się zawrzeć ograniczenia w zabudowie, zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu oraz znaczące oddziaływania na środowisko. Przekroczenia normatywnych parametrów jakości środowiska w zakresie hałasu, wibracji, emisji zanieczyszczeń oraz promieniowania elektromagnetycznego wynikające z funkcjonowania urządzeń nie mogą wykraczać poza teren ustalonej strefy ochronnej.

W odniesieniu do poszczególnych elementów środowiska oddziaływania wynikające z realizacji ustaleń studium przedstawiać się będą zgodnie z poniższą analizą.

13.1 POWIERZCHNIA ZIEMI I GLEBY

Realizacja ustaleń analizowanej zmiany studium w zakresie zasad interpretacji i odstępstw nie spowoduje znaczącego negatywnego wpływu na środowisko w zakresie powierzchni ziemi oraz gleb.

Realizacja ustaleń zmiany studium w zakresie umożliwienia lokalizacji inwestycji z zakresu OZE powodować może przekształcenia wierzchniej warstwy litosfery i powierzchni ziemi w formie:

- bezpośredniej – oddziaływanie jednorazowe występujące w momencie zajęcia terenu pod planowane inwestycje stanowiące krótkoterminowe i chwilowe oddziaływania,
- pośredniej - oddziaływanie związane ze zmianami właściwości i parametrów komponentów środowiska rozłożonych w czasie.

13.2 POWIETRZE ATMOSFERYCZNE I KLIMAT

Realizacja ustaleń analizowanej zmiany studium w zakresie zasad interpretacji i odstępstw, nie spowoduje znaczącego negatywnego wpływu na środowisko w zakresie emisji zanieczyszczeń do powietrza i wpływu na klimat.

Dopuszczone zapisami zmiany studium farmy fotowoltaiczne nie oddziałują na klimat i pogorszenie jakości powietrza, mogą natomiast sprzyjać poprawie warunków jakości powietrza poprzez zapewnienie alternatywnego źródła energii nie emitującego zanieczyszczeń.

13.3 WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE

Realizacja ustaleń analizowanej zmiany studium w zakresie zasad interpretacji i odstępstw, nie spowoduje znaczącego negatywnego wpływu na środowisko w zakresie oddziaływania na jakość i ilość wód podziemnych oraz powierzchniowych. Realizacja zapisów nie spowoduje negatywnego wpływu na osiągnięcie celów środowiskowych, określonych dla jednolitych części wód.

Skala i charakter oddziaływania realizacji ustaleń zmiany studium na zasoby i jakość wód będzie zależała od fazy realizacji inwestycji w zakresie lokalizacji paneli fotowoltaicznych. Nie przewiduje w związku realizacją ustaleń ryzyka pogorszenia standardów jakości wód, bądź naruszenia zasobów krytycznych, o ile przestrzegane będą rozwiązania służące zapobieganiu i minimalizowaniu niekorzystnym oddziaływaniom na środowisko wodne. Wszelkie presje na środowisko gruntowo-wodne będą miały zasięg lokalny, ograniczony granicami poszczególnych funkcji, krótkotrwały, związany głównie z etapem budowy.

Zarówno podczas budowy jak i eksploatacji elektrowni słonecznej odprowadzane będą jedynie ścieki opadowe z powierzchni zajętej przez elektrownię, których jakość odpowiadać będzie poziomowi tła. Na terenach planowanych inwestycji nie będzie odbywał się pobór wody, nie będą powstawały ścieki socjalno-bytowe, za wyjątkiem etapu budowy, z którymi należy postępować zgodnie z obowiązującymi przepisami. Przestrzeganie zasad gospodarki wodno-ściekowej stanowić będzie skutecznie narzędzie ochrony jakości i zasobów wodnych na obszarze opracowania.

13.4 ZASOBY I RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA

Realizacja ustaleń analizowanej zmiany studium w zakresie zasad interpretacji i odstępstw, nie spowoduje znaczącego negatywnego wpływu na środowisko w zakresie oddziaływania na zasoby przyrodnicze i poziom bioróżnorodności. Analizowane zapisy nie spowodują również negatywnego wpływu na obszary chronione, w tym na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000.

W projekcie wyklucza się możliwość poszerzenia terenów inwestycyjnych na tereny leśne, ciek i ich otulinę biologiczną a także istniejące regionalne i lokalne korytarze ekologiczne, powiązania przyrodnicze, obszary węzłowe i cenne krajobrazowo a także na obszary, dla których obowiązujące przepisy odrębne wykluczają możliwość zabudowy.

W zakresie ustaleń dopuszczających możliwość realizacji urządzeń OZE, w tym w szczególności ogniw fotowoltaicznych w terenach otwartych w zmianie studium zastrzeżono, iż w granicach obszarów chronionego krajobrazu o lokalizacji urządzeń fotowoltaicznych winny decydować analizy na etapie sporządzenia mpzp, w których należy wykazać brak zagrożenia dla ochrony walorów przyrodniczych oraz krajobrazowych. Realizacja ww. urządzeń nie może również prowadzić do złamania zakazów obowiązujących na terenach OCHK, przy uwzględnieniu przewidzianych w przepisach odstępstw.

Wpływ farm fotowoltaicznych na komponenty przyrodnicze, zależy głównie od lokalizacji inwestycji. Wpływ ten może mieć charakter pośredni i bezpośredni:

- wpływ pośredni – panele słoneczne i ich eksploatacja mogą spowodować: bezpośrednią utratę siedlisk naturalnych, fragmentację siedlisk i/lub ich modyfikację, zaburzenia związane ze straszeniem przebywających tam gatunków ptaków, głównie poprzez prace przy budowie parku solarnego i utrzymaniu jego późniejszej działalności. Podejrzewa się, że panele w olbrzymich układach mogą odstraszać na takiej samej zasadzie jak olbrzymie części pól uprawnych pokryte folią przyspieszająca rozwój wegetacji.
- wpływ bezpośredni – prawidłowa lokalizacja elektrowni słonecznej (na terenach nie wykorzystywanych intensywnie przez ptaki) może przyczynić się paradoksalnie do powstania alternatywnych miejsc żerowania, oraz gniazdowania.

Nie ma naukowych dowodów na istnienie ryzyka śmiertelności dla ptaków związanych z panelami słonecznych ogniw fotowoltaicznych.

Oddziaływanie realizacji ustaleń zmiany studium na lokalną faunę będzie mieć charakter stały o większej intensywności w fazie realizacji ustaleń i mniej intensywnej w fazie eksploatacji.

Nie przewiduje się w związku z realizacją ustaleń zmiany studium działań mogących powodować szkody w zakresie zachowania gatunków roślin i zwierząt, pod warunkiem spełnienia wszelkich środków ostrożności w zakresie ochrony przyrody przy prowadzeniu prac budowlanych i użytkowania obiektów, a także zastosowania dobrych praktyk realizacji inwestycji oraz podejmowania działań zapobiegających i minimalizujących.

13.5 WALORY KRAJOBRAZOWE I ZABYTKI

13.5.1 Wpływ na krajobraz

Realizacja ustaleń analizowanej zmiany studium w zakresie zasad interpretacji i odstępstw, nie spowoduje znaczącego negatywnego wpływu na środowisko w zakresie oddziaływania na krajobraz.

Realizacji budowy ogniw fotowoltaicznych wprowadzi nowy czynnik do krajobrazu, jednak jego odbiór wizualny pod względem estetycznym jest kwestią subiektywną. Będzie to odwracalne przekształcenie krajobrazu w związku ze specyfiką samych urządzeń o łatwym demontażu. Realizacja tej inwestycji nie wymaga utwardzenia terenu, ani ingerencji w ukształtowanie powierzchni terenu, w związku z czym wprowadzenie nowych obiektów na teren obecnie użytkowany rolniczo nie spowoduje znaczących zmian w strukturze krajobrazu.

W zmianie studium wprowadzono zapisy minimalizujące ryzyko negatywnego wpływu inwestycji na środowisko przyrodnicze, w tym krajobraz poprzez zastrzeżenie, iż *w granicach obszarów chronionego krajobrazu w analizach na potrzeby wyznaczenia w planie wolnostojących urządzeń fotowoltaicznych należy wykazać brak zagrożenia dla ochrony walorów przyrodniczych oraz krajobrazowych. Realizacja ww. urządzeń nie może również prowadzić do złamania zakazów obowiązujących na terenach OCHK, przy uwzględnieniu przewidzianych w przepisach odstępstw.*

13.5.2 Wpływ na zabytki i dobra materialne

Realizacja ustaleń analizowanej zmiany studium nie spowoduje znaczącego negatywnego wpływu na obiekty podlegające ochronie na podstawie ustawy o ochronie zabytków.

Ustalenia projektu nie pozbawią również właścicieli gruntów sąsiednich dostępu do drogi publicznej, możliwości korzystania z wody, kanalizacji, energii elektrycznej, ciepłej oraz z środków łączności, dostępu do światła dziennego do pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi, dostępu do obiektów usługowych.

13.6 BEZPIECZENSTWO I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

Realizacja ustaleń zmiany studium, nie stworzy warunków, w których wystąpiłoby bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia i życia mieszkańców. Określenie zasad interpretacji zapisów studium, pozwoli na uniknięcie wątpliwości interpretacyjnych na etapie sporządzania planów, co powinno przełożyć się na przyspieszenie procedur budowlanych.

Projekt zmiany studium nie wprowadza takich zapisów, które mogłyby skutkować powstaniem zakładów, mogących spowodować wzrost ryzyka poważnej awarii przemysłowej.

Realizacja ustaleń analizowanej zmiany studium, nie spowoduje znaczącego negatywnego wpływu na środowisko w zakresie emisji hałasu. Analizowany projekt nie zawiera również zapisów, które mogłyby spowodować istotny wzrost poziomu promieniowania elektromagnetycznego w otoczeniu.

13.7 WPŁYW REALIZACJI PROJEKTU STUDIUM NA OBSZARY PRAWNIE CHRONIONE

Realizacja ustaleń analizowanej zmiany studium w zakresie zasad interpretacji i odstępstw, nie spowoduje znaczącego negatywnego wpływu na obszary chronione, ustalenia skoncentrowane zostały

na niewielkich możliwych do zastosowania przy opracowaniu mpzp korektach, wynikających z m. in. ze skali opracowań, różnic pomiędzy podkładami mapowymi, na których są one wykonywane oraz indywidualnych charakterów tych dokumentów, z uwzględnieniem faktu, iż Studium jest opracowaniem określającym jedynie politykę przestrzenną gminy, na podkładzie topograficznym, w skali nie odpowiadającej skali planu miejscowego.

Ustaleniami zmiany studium wprowadzono także zapisy ustalające zasady lokalizacji inwestycji z zakresu OZE, zarówno w terenach już obecnie przeznaczonych w aktach planowania na cele budowlane jak i w terenach otwartych, użytkowanych rolniczo.

Formy ochrony przyrody obejmujące aspekty krajobrazowe, które mają największe znaczenie w kontekście inwestycji farm fotowoltaicznych, to parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu i zespoły przyrodniczo-krajobrazowe. Obszar gminy Dębno znajduje się częściowo w granicach OCHK:

- **Obszar Chronionego Krajobrazu Wschodniego Pogórza Wiśnickiego**

W granicach Obszaru Ochrony Krajobrazu Wschodniego Pogórza Wiśnickiego położone są miejscowości Dębno, Jastew, Porąbka Uszewska, Łysa Góra, Doły, Łoniowa, Jaworsko, Niedźwiedzia w całości oraz Sufczyn częściowo.

- **Radłowsko - Wierzchosławicki Obszar Chronionego Krajobrazu**

W granicach Radłowsko-Wierzchosławickiego Obszaru Ochrony Krajobrazu położone jest częściowo sołectwo Biadoliny Szlacheckie.

- **Bratucicki Obszar Chronionego Krajobrazu**

W granicach Bratucickiego Obszaru Ochrony Krajobrazu położone jest częściowo sołectwo Maszkienice.

W przypadku obszarów chronionego krajobrazu ustawa o ochronie przyrody umożliwia (bez nakładania obowiązku) nałożenie zakazów realizacji inwestycji, które zaliczają się do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Jednocześnie zakazy te, nawet jeśli są ujęte w aktach prawa miejscowego ustanawiających daną formę ochrony przyrody, w wyjątkowych przypadkach umożliwiają realizację farmy fotowoltaicznej. Należy zwrócić uwagę, iż wyżej wspomniany zakaz - w przypadku obszarów chronionego krajobrazu - nie dotyczy inwestycji celu publicznego, do których realizacja farm fotowoltaicznych się nie zalicza. Jeśli w akcie prawa miejscowego, który ustanowił daną formę ochrony przyrody, są zawarte zakazy dotyczące realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, oznacza to, że: w obszarach chronionego krajobrazu można realizować inwestycje z I i II grupy, jeżeli ocena oddziaływania na środowisko wykaże brak znacząco negatywnego wpływu na przyrodę i krajobraz obszaru chronionego krajobrazu.

Zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 54 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (tzw. II grupa) zalicza się farmy fotowoltaiczne o powierzchni nie mniejszej niż 0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-3 tej ustawy oraz farmy fotowoltaiczne o powierzchni nie mniejszej niż 1 ha na pozostałych obszarach. Inwestycje nieosiągające ww. progów generalnie nie są klasyfikowane do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Dokonując klasyfikacji planowanej inwestycji do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko należy uwzględnić zapisy § 3 ust. 2 ww. rozporządzenia dotyczące przedsięwzięć

polegających na rozbudowie, przebudowie lub montażu realizowanych lub zrealizowanych przedsięwzięć.

Poza zakazem dotyczącym realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w aktach prawa miejscowego mogą widnieć także inne zakazy, które mogą wpłynąć na możliwość realizacji inwestycji farm fotowoltaicznych np. zakaz budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych. Ponadto mogą też być wprowadzone dodatkowe odstępstwa od zakazów, dlatego kwestia możliwości realizacji inwestycji wymaga każdorazowo analizy w kontekście reżimu ochronnego w danej formie ochrony przyrody.

W przedmiotowej zmianie studium ustalono ogólne regulacje w zakresie możliwości realizacji OZE, w tym farm fotowoltaicznych w terenach otwartych, zastrzegając jednocześnie konieczność pogłębienia analizy lokalizacyjnej z uwagi na walory krajobrazowe w obszarach objętych formami ochrony przyrody.

O możliwości realizacji poszczególnych inwestycji decydować będą uwarunkowania występujące na konkretnej nieruchomości, na której będzie ona planowana, co ocenione zostanie w ramach procedury związanej z wydaniem decyzji środowiskowej.

Dla farmy fotowoltaicznej, która stanowi przedsięwzięcie z tzw. II grupy (przedsięwzięcie mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko) na mocy § 3 ust. 1 pkt 54 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. poz. 1839 z późn. zm.), należy brać pod uwagę przepisy aktów prawa miejscowego, obszarów chronionego krajobrazu. Przepisy te mogą formułować zakazy realizacji takiej inwestycji, stanowiąc potencjalną podstawę do wydania decyzji o odmowie ustalenia środowiskowych uwarunkowań inwestycji. Jednakże nawet wtedy, kiedy swoim zakresem zakazy te obejmują analizowaną farmę fotowoltaiczną, należy pamiętać, iż na mocy art. 17 ust. 3 i 24 ust. 3 UOP zakazy te nie odnoszą się do sytuacji, gdy przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak niekorzystnego wpływu na przyrodę i krajobraz parku krajobrazowego lub brak negatywnego wpływu na ochronę przyrody i ochronę krajobrazu obszaru chronionego krajobrazu. W konsekwencji odmowa ustalenia środowiskowych uwarunkowań inwestycji dla farmy fotowoltaicznej z powodu sprzeczności z zakazami wprowadzonymi na podstawie art. 17 ust. 1 pkt 1 lub art. 24 ust. 1 pkt 2 UOP nie może mieć miejsca bez przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania na środowisko. Oznacza to, że organy prowadzące postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla farmy fotowoltaicznej lokalizowanej na terenie parku krajobrazowego lub obszaru chronionego krajobrazu, na którym obowiązuje zakaz z art. 17 ust. 1 pkt 1 lub art. 24 ust. 1 pkt 2 UOP, będą, co do zasady, zobligowane do stwierdzenia obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Z punktu widzenia zakazów obowiązujących na terenie OCHK należy zmianę studium ocenić także pod kątem możliwego naruszenia zakazu *wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwoświsłowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych*. Ustalenia projektu zmiany studium nie przewidują na terenie obszaru chronionego krajobrazu działań związanych z utratą walorów krajobrazowych poprzez znaczącą ingerencję w rzeźbę terenu. Możliwe do realizacji obiekty obsługi OZE (transformatory, magazyny energii, GPO) wkomponowane zostaną w istniejącą rzeźbę terenu, a ewentualne niwelacje będą dotyczyły zakresu fundamentów. Nowe obiekty powstaną z wykorzystaniem ukształtowania terenu oraz dostosowania się do różnic wysokości otaczającego terenu dzięki czemu zostanie zachowana harmonia pomiędzy środowiskiem a działalnością antropogeniczną.

W terenach otwartych w przypadku realizacji farm fotowoltaicznych powstanie infrastruktura nie ingerująca w rzeźbę terenu. W przypadku systemów fotowoltaicznych podpory paneli są wkręcane do gruntu bądź wbijane lub posadowione na murowanych fundamentach z zachowaniem dotychczasowej rzeźby terenu.

Tym samym:

- W odniesieniu do Obszaru Chronionego Krajobrazu Wschodniego Pogórza Wiśnickiego należy stwierdzić, że nie prognozuje się naruszenia głównych celów ochronnych, zgodnie z Uchwałą Nr XLV/693/18 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 29 stycznia 2018 roku.
- W odniesieniu do Radłowsko-Wierzchosławickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu należy stwierdzić, że nie prognozuje się naruszenia głównych celów ochronnych, zgodnie z Uchwałą Nr XXIX/402/16 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 28 października 2016 roku.
- W odniesieniu do Bratucickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu należy stwierdzić, że nie prognozuje się naruszenia głównych celów ochronnych, zgodnie z Uchwałą Nr XLIX/767/18 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 28 maja 2018 roku.

14. MOŻLIWE TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Gmina Dębno nie graniczy bezpośrednio z terytorium innych państw. Realizacja ustaleń zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego nie będzie skutkowałą powstawaniem transgranicznych oddziaływań w rozumieniu art. 104 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko.

Zaproponowane w dokumentach planistycznych rozwiązania zapobiegające i ograniczające oddziaływanie na środowisko przyrodnicze lokalnego charakteru zmian w strukturze przestrzennej gminy będą ograniczały możliwość występowania niekorzystnych zjawisk o charakterze konfliktów związanych z zagospodarowaniem jedynie do obszaru gminy, ewentualnie gmin sąsiednich. Przeprowadzanie procedury transgranicznego oddziaływania na środowisko nie ma w tym przypadku uzasadnienia.

15. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ PRZYJĘTYCH W PROJEKCIE STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Prognoza oddziaływania na środowisko projektów planów sporządzana była równocześnie z opracowaniem dokumentów planistycznych, co pozwoliło na przyjęcie rozwiązań przestrzennych, które w pewnym stopniu umożliwiły uniknięcie potencjalnych znaczących kolizji i konfliktów przestrzennych, doprowadzając do wyboru pożądaných i jednocześnie możliwie optymalnych kierunków działań.

16. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Przedmiotem prognozy oddziaływania na środowisko, są ustalenia II zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Dębno, procedowanej w oparciu o Uchwałę Nr VI/454/2022 Rady Gminy Dębno z dnia 24 maja 2022 r. w sprawie: *przystąpienia do sporządzenia II zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Dębno*.

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko oraz ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

W oparciu o art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na

środowisko, wystąpiono o uzgodnienie zakresu oraz stopnia szczegółowości niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko, uzyskując uzgodnienia zawarte w pismach:

Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie – pismo znak: **ST-I.411.2.3.2023.DK** z dnia 07.03.2023 r.

Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Brzesku – pismo znak: **NZ.90831.13.2023** z dnia 13.03.2023 r.

Zgodnie z ww. uchwałą o przystąpieniu, opracowaniem II zmiany studium uwarunkowania i kierunków zagospodarowania przestrzennego obejmuje:

- zasady lokalizacji inwestycji z zakresu odnawialnych źródeł energii;
- zmiany i uzupełnienia ustaleń w zakresie wskaźników urbanistycznych;

uzupełnienia ustaleń w zakresie odstępstw oraz interpretacji zapisów studium na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Zasięg zmiany ograniczony jest wyłącznie do części tekstowej, w części graficznej nie wprowadzono zmian, w związku z powyższym zmiana nie ingeruje w dotychczasowe przeznaczenia terenu, pozwalając jednocześnie na utrzymanie przeznaczenia z obowiązujących mpzp.

Głównym celem prognozy jest wskazanie możliwości rozwiązań planistycznych najkorzystniejszych dla stanu środowiska, poprzez identyfikację i ocenę najbardziej prawdopodobnych wpływów na komponenty środowiska, jakie może wywołać realizacja zamierzeń inwestycyjnych określonych w projekcie zmiany studium. Zakres merytoryczny prognozy oddziaływania na środowisko jest zgodny z zapisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. 2022 r. poz. 1029 z późn. zm.).

Zapisy projektu zmiany studium respektują wszystkie formy ochrony przyrody, występujące na obszarach opracowania oraz w ich niedalekim sąsiedztwie. Prognozuje się, iż zakres oraz charakter zainwestowania projektu zmiany studium nie spowoduje takich zmian warunków środowiska, które mogłyby zagrozić zdrowiu lub życiu ludzi. Ponadto projekt bazuje na szeregu przepisów eliminujących lub ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko, zawartych w obowiązujących przepisach prawa, w tym w szczególności z zakresu ochrony przyrody.

Realizacja zapisów zmiany studium nie spowoduje również transgranicznego oddziaływania na środowisko.

MC Kwadrat studio projektowe
mgr inż. arch. Magdalena Czechowska
al. Dygasińskiego 5, 30-820 Kraków
NIP 945-161-67-71, REGON 356864911

.....
/Pieczęć wykonawcy/

OŚWIADCZENIE WYKONAWCY

Oświadczam, że autorzy prognozy oddziaływania na środowisko dla zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, która została podjęta w oparciu o Uchwałę Nr VI/454/2022 Rady Gminy Dębno z dnia 24 maja 2022 r. w sprawie: *przystąpienia do sporządzenia II zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Dębno* spełniają wymogi zawarte w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2022r., poz. 1029 z późn. zm.).

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Kraków, dnia 24.05.2023 r.

 Magdalena Czechowska
URBANISTA
Stowarzyszenie URBANIŚCI POLSCY nr KR-12

.....
podpis osób/y uprawnionej